

2021-2022

Partiprogram

Høyres Studenterforening i Bergen

HØYRES **STUDENTERFORENING**
I BERGEN

1	Innhold	
2	1 Innenriks	3
3	1.1 En mer effektiv offentlig sektor	3
4	1.2 Desentralisering er maktspredning.....	4
5	1.3 En styrking av regionene.....	6
6	1.4 Ut med svina!.....	7
7	1.5 Sikkerhet på sjøen for ikke-kommersielle.....	7
8	1.6 En velfungerende og demokratisk styreform	8
9	1.7 Frie og rettferdige valg.....	9
10	2 Utenriks.....	10
11	2.1 En stemme i Europa – Ja til EU	10
12	2.2 Norges bilaterale forhold til Israel	11
13	2.3 Uheldig sanksjonering av Russland	12
14	2.4 Sikkerhet gjennom styrke.....	13
15	2.5 Nei til medikamenter i norsk honning.....	14
16	3 Skole, utdanning og studentliv.....	14
17	3.1 Døgnåpne biblioteker ved høyskoler og universiteter.....	14
18	3.2 Foretaksmodellen.....	15
19	3.3 Rettferdig opptak til høyere utdanning.....	16
20	3.4 Fjern kjønnskvalifisering til verv i studentparlamentet.....	16
21	3.5 Formuesgrensen	17
22	3.6 Nei til statlig finansiering av folkehøyskoler	17
23	3.7 La bachelorstudenter ta PPU	18
24	3.8 Kommunene må ta ansvar for studentene sine.....	18
25	3.9 En mer fleksibel studielånsordning for den unge barnefamilien	19
26	3.10 Flere skal fullføre – for fremtidens skyld.....	20
27	4 Finans og næringsliv	21
28	4.1 Lavere skatt, høyere verdiskapning og mer velferd	21
29	4.2 Redusere fagforeningsfradrag	23
30	4.3 Bevar BSU-ordningen.....	23
31	4.4 Reklameforbud mot forbrukslån	24
32	4.5 Skattepolitikk	24
33	5 Liv, helse og bioteknologi.....	25
34	5.1 Obligatorisk vaksineringsprogram for barn	25
35	5.2 Ingen skal gis opp	26
36	5.3 Passivt samtykke til organdonasjon	27

1	5.4	Abort	27
2	5.5	Bedre psykolog-tilbudet i barnevernet	28
3	5.6	Motvirke ufrivillig barnløshet	29
4	5.7	Fritt behandlingsvalg	30
5	5.8	Rus	30
6	5.9	Bevilge mer midler til diabetesforskning	30
7	5.10	Studenthelse	30
8	5.11	En bedre psykisk helsehjelp for alle.....	31
9	6	Justis	32
10	6.1	Innføring av et nasjonalt tiggerforbud.....	32
11	6.2	Kjøp og salg av sex	33
12	6.3	Økt fokus på landets viktigste kriminalitetsforebygger.....	34
13	6.4	Generell bevæpning av politiet i terrorutsatte områder	34
14	6.5	En stabil, human og forustigbar kurs	35
15	6.6	Fortsatt regulert, men betydelig liberalisert	37
16	6.7	Nei til en samtykke-lov	39
17	6.8	Nei til mer statlig pek, la kommuner få velge åpningstider på pub og diskotek	39
18	6.9	”Tough love” er også love	40
19	7	Arbeid og sosial	41
20	7.1	Et samfunn tilrettelagt for barnefamilien	41
21	7.2	Barnehage	42
22	7.3	Avskaffe kontantstøtten	43
23	7.4	Videreformidling av delt foreldrepermisjon	43
24	7.5	En sunn befolkning i arbeid	44
25	7.6	Utfordringene som truer fremtidens velferd.....	44
26	7.7	Syk sykelønnsordning.....	45
27	7.8	Standardisert sykemelding	47
28	7.9	Å stille krav er å bry seg	47
29	7.10	Fjern nettolønnsordningen for sjøfolk	48
30	7.11	Skattefradraget som motvirker svart arbeid.....	48
31	7.12	Statlig finansiering av avtalefestet pensjon (AFP) må ta slutt.....	49
32	8	Energi og klima.....	50
33	8.1	Tiltak for å redusere plast i havet.....	50
34	8.2	Offshore i LoVeSe er viktig for miljøet	51
35	8.3	Petroleum + Klima = Sant!	51
36	8.4	Legge til rette for mer fornybar energi i Norge.....	53

1	8.5	Norges industrieventyr er fremtidens miljøeventyr.....	53
2	8.6	Vindmøller er flott, men desentralisering av makt er viktigere.....	54
3	9	Religion, kultur og urfolk	55
4	9.1	Sametinget	55
5	9.2	Et folk som ikke kjenner sin historie, vil gjenta dens feilgrep	55
6	9.3	Kunstnere må leve mer av sin egen lomme.....	56
7	10	Landbruk.....	56
8	10.1	Et norsk landbruk for fremtiden.....	56
9	10.2	Matjorden må bevares.....	57
10	10.3	En forsvarlig rovdyrforvaltning	58
11	10.4	Tillate pelsdyrnæringen.....	59
12	10.5	Foredling av skog gir penger i kassa og lavere utslipp	60

13

14 1 Innenriks

15 1.1 En mer effektiv offentlig sektor

16 Avbyråkratisering og effektivisering av offentlig sektor kan spare samfunnet for store verdier,
 17 som heller kan investeres i offentlig tjenestetilbud eller gis tilbake til skattebetalerne i form av
 18 skattelettelser. Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen at dette skal være blant
 19 regjeringens aller fremste prioriteter.

20

21 Norge har over 60 ulike direktorater. Flere av disse har sammenfallende eller lignende
 22 arbeidsområder. Dermed kan disse med fordel samles i færre direktorater, slik at det innenfor
 23 hvert direktorat er en større bredde og dybde i tilgjengelig fagkunnskap. Dette vil medføre
 24 stordriftsfordeler, og bidra til en mer effektiv ressursutnyttelse.

25 Dette vil også bidra til at de faglige vurderingene kan fremstå mer enhetlige og samlede,
 26 fremfor å spre usikkerhet knyttet til at ulike direktorater har vurdert tilsvarende situasjoner
 27 ulikt. Dette påvirker både innbyggere og næringsliv, og foreningen tror derfor større
 28 fagmiljøer vil bidra til å samle direktoratene mer.

29

30 Staten besitter store eiendomsmasser. I de fleste tilfeller er dette hensiktsmessig, eksempelvis
 31 ved at arealer er tiltenkt en bestemt bruk som allmuen nyter godt av. Andre ganger blir arealer
 32 stående tomme over lengre tid uten fornuftig bruk, fordi staten ikke har bruk for arealet der og
 33 da, men vurderer det til at man på sikt kan ha bruk for det. Dette er uheldig.

34 I denne perioden vil staten ikke alltid vedlikeholde og ta godt nok vare på de aktuelle
 35 arealene. Da er det bedre at staten selger sine arealer til private eiere, som kan ha direkte nytte
 36 av arealene og dermed ta bedre vare på dem. Dette vil dessuten bidra til å styrke det private
 37 eierskapet i Norge.

38

39 Høyre gikk i 2013 til valg på effektivisering av offentlig sektor. Man har fått til noe, men mye
 40 gjenstår. Derfor ønsker foreningen økt innsats på dette området i årene som kommer.

41 Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE) må derfor videreføres og styrkes i
 42 årene som kommer.

43

I 2016 var det totalt 1018 flere ansatte i direktoratene og departementene enn det var i 2013. Det utgjør en vekst på 4,9 prosent, og er dermed større enn befolkningsveksten i samme periode. Denne veksten er en direkte trussel mot velferdsstatens bærekraft. Nær en tredjedel av alle yrkesaktive i Norge jobber i offentlig sektor. Dette er for mange. Skal velferdsstaten stå seg over tid, er vi avhengig av flere lønnsomme arbeidsplasser i privat sektor fremfor flere kostbare arbeidsplasser i offentlig sektor. De siste tiårene har norsk offentlig sektor gradvis blitt større, og skiftende regjeringer har ikke lyktes med å hindre denne utviklingen. Derfor blir en av de viktigste oppgavene i årene som kommer å få bukt med denne utviklingen. Dette innebærer at veksten i sentralbyråkratiet først må bremses ytterligere, deretter reduseres, endelig stagnere. Færre byråkrater må være ansatt på kontor, og flere jobbe direkte med tjenesteproduksjon. De arbeidsoppgavene som utføres må utføres mer effektivt.

I 2017 passerer offentlige utgifter som andel av Bruttonasjonalprodukt (BNP) 50 prosent. Dette taller har ikke vært så stort siden 1994. Denne utviklingen er svært uheldig, og kan ikke aksepteres. Å bruke både penge- og finanspolitikken til å motvirke lavkonjunkturer er fornuftig. Høyres Studenterforening i Bergen anerkjenner at statens utgifter i tregere økonomiske tider bør økes. Det er imidlertid essensielt at disse økningene i offentlige utgifter blir så midlertidig som mulig, slik at situasjonen kan normaliseres i bedre tider. Hovedregelen må være taktfast arbeid med avbyråkratisering og effektivisering i gode tider, samtidig som flest mulig av offentlige investeringer i dårlige tider må være midlertidige. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å innføre et maksimalt tak på offentlige utgifter til i underkant av 50 prosent av BNP. Snittet skal beregnes ut ifra en tiårs periode, slik at skiftende regjeringer får anledning til å bruke penger i dårlige tider, og spare de inn igjen i gode tider.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Slå sammen direktorater der det er hensiktsmessig, for å effektivisere driften.
- Selge overflødig statlig eiendom for å styrke det norske private eierskapet.
- At veksten i sentralbyråkratiet først må bremses, deretter reduseres, endelig stagneres.
- At avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE) må videreføres og styrkes.
- Fortsette å bruke finans- og pengepolitiske virkemidler til å motvirke lavkonjunktur, men sørge for at tiltakene er så midlertidige som mulig, slik at de lar seg avvikle når veksten er tilbake.
- Innføre et absolutt tak på offentlige utgifter til i underkant av halvparten av Bruttonasjonalprodukt (BNP).

1.2 Desentralisering er maktspredning

Når makten er delt, er mennesket fritt, sa den gamle embetsmannen Torkel Halvorsen Aschehaug. Henvisningen var til de konservatives arbeid for desentralisering av makt og maktspredning. Dette for å sikre mer frihet, bedre maktbalanse og mindre maktmisbruk. Det norske demokratiet er bygget på maktspredning. Tanken er at jo flere aktører som har makt, jo mindre blir maktsentreringen, dess mer balansert blir maktforholdet i samfunnet. Maktfordelingsprinsippet er et direkte utslag av denne tenkningen.

Høyre har alltid ment at oppgaver bør løses nærmest mulig der folk lever livene sine. Beslutningene blir rett og slett bedre av det. Man kan ta høyde for lokale variasjoner, fatte beslutninger på et bedre beslutningsgrunnlag og kommer tettere på de beslutningene faktisk rammer. Det lokale selvstyret må derfor styrkes og videreutvikles.

1 For at kommunene skal kunne bli reelle motmakter til sentralmakten, er det derfor viktig at de
2 løser så mange oppgaver som mulig. Da må de være sterke nok til å kunne håndtere disse
3 oppgavene. Derfor ønsker Høyres Studenterforening i Bergen å videreføre arbeidet med å
4 gjøre norske kommuner større, mektigere og bedre, slik at mest mulig makt kan flyttes til
5 landets kommunestyrer. Foreningens overordnede siktemål er å føre en aktiv
6 desentraliseringspolitikk på alle områder.

8 I dag ser mange kommuner seg nødt til å flytte oppgaver ut til et interkommunalt samarbeid,
9 et samarbeid som i praksis flytter makt fra kommunestyrene til et organ som ikke er valgt av
10 folket. Dette er et demokratisk problem. Ser kommunene seg nødt til å flytte oppgaver til et
11 interkommunalt samarbeid, er ikke kommunene robuste nok.

13 Kommunene må styrkes på bekostning av staten, men også på bekostning av regionene.
14 Regionene er et fordyrende mellomledd. Det er ingen grunn til at ikke kommunene kan overta
15 fylkenes oppgaver. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker derfor å avvikle det regionale
16 forvaltningsnivået i Norge. Avviklingen av nivået må skje på mellomlang/lang sikt.
17 Kommunene må kunne håndtere de overførte oppgavene. Likefullt er det ingen tvil om
18 foreningens overordnede siktemål om å avvikle det fordyrende mellomledet.

20 Noe av det viktigste for å sikre sterke lokalsamfunn, er å legge til rette for lokalt næringsliv.
21 Distriktsarbeidsplasser skaper verdier for hele landet, og storsamfunnet har derfor veldig stor
22 interesse av at det skapes verdier i distriktene. Samtidig har lokalsamfunnene stor interesse av
23 arbeidsplasser til bygdas befolkning. Kommunen nyter godt av skatteinntektene.

25 Høyre ønsker en kommunereform fordi vi mener at en kommunestruktur fra 60-tallet ikke
26 egner seg til å svare på de utfordringer vi står ovenfor i 2018. Kommunene har fått langt flere
27 oppgaver å løse enn de hadde på 60-tallet. Derfor er det ikke så rart at bruken av såkalte
28 interkommunale samarbeid har eksplodert de siste årene.

29 Å flytte oppgaver ut av kommuneadministrasjonene til et interkommunalt samarbeid kan
30 umulig defineres som noe annet enn sentraliserende. Det flytter makt vekk fra folkevalgte til
31 et langt større organ velgerne ikke har noe forhold til. De politikerne velgerne skal stille til
32 ansvar ved valg har plutselig ikke lenger ansvaret. Dette er sentraliserende og udemokratisk.

34 En forutsetning for sterke lokalsamfunn og god maktspredning, er at det bor folk i hele landet.
35 Foreningen ønsker derfor å fortsette å stimulere til spredd bosetting, og opprettholde det
36 desentraliserte bostedsmønsteret vi har i Norge. Derfor er det viktig at vi har arbeidsplasser i
37 hele landet, både i bygd og by. Foreningen understreker derfor behovet for å flytte flest mulig
38 offentlige kompetansearbeidsplasser ut av Oslo.

40 Noen ganger vil det være gode begrunnelser for hvorfor kompetansearbeidsplassene er lagt til
41 hovedstaden, eksempelvis grunnet utviklingen av sterke tverrfaglige kompetansemiljøer.
42 Andre ganger vil det være helt unødvendig å legge arbeidsplasser til Oslo. Foreningen ønsker
43 en mer offensiv utflytting av slike arbeidsplasser til distriktene.

45 Skal vi lykkes med å opprettholde en desentralisert og spredd bosetting, er vi også avhengig
46 av at det skapes verdier i hele landet. Jobbveksten skal være i privat, ikke offentlig sektor.
47 Arbeidsplasser i distriktene er viktige for å holde liv i byene rundt omkring. Derfor er Høyres
48 Studenterforening i Bergen svært opptatt av å føre en næringspolitikk som styrker
49 fastlandsøkonomien, og legger til rette for vekst og nye arbeidsplasser i distriktene.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Føre en aktiv desentraliseringspolitikk på alle nivåer.
- Sørge for at det kommunale selvstyret styrkes og videreutvikles.
- Videreføre og styrke insentivene i kommunereformen, slik at vi får enda mer robuste kommuner enn i dag.
- Avvikle fylkeskommunen som forvaltningsnivå i Norge.
- Opprettholde og stimulere til fortsatt spredd bosetting og aktivitet i hele landet.
- Flytte flest mulig offentlige kompetansearbeidsplasser ut av Oslo.
- Arbeide målrettet for å styrke fastlandsøkonomien, slik at vi sikrer lønnsomme arbeidsplasser i hele landet.

1.3 En styrking av regionene

Stortinget har vedtatt sammenslåing av et flertall av landets fylker. På samme tid har kommunereformen ikke gjort kommune store nok til å kunne overta signifikante oppgaver fra både fylkeskommunene og staten. Fylkeskommunene blir derimot store nok til å kunne overta betydelige oppgaver fra staten. En nedleggelse av fylkeskommunen vil ta veldig lang tid og er ikke mulig å gjennomføre med den nåværende kommunestrukturen, dersom oppgavene skal flyttes fra fylkeskommunene til kommunene. Kommunereformen har ikke gått langt nok til å gi robuste nok kommuner til å ta seg av oppgaver som er av regional karakter. Dermed er det en demokratisk nødvendighet at det fylkeskommunale nivået bevares og styrkes, selv om de på lang sikt, og med store og robuste nok kommuner, bør legges ned.

Målet med regionreformen har ikke kan vært å slå sammen fylkene, men også å gi de nye regionene flere oppgaver og økt ansvar innenfor forskjellige politikkområder. Disse endringene skal bidra til redusert byråkrati og økt effektivitet, samt styrke regionene som en demokratisk arena. Noen oppgaver lar seg ikke løse av én aktør eller kommune alene, men kan samtidig ikke løses på samme måte over hele landet. Eksempler på dette er områder som kultur, samfunns- og arealplanlegging, samferdselsoppgaver og næringsutvikling.

Høyre stemte for sammenslåingene under Stortingets behandling, og arbeidet med å gi de nye fylkene flere oppgaver er i gang. Dermed er man i en uheldig posisjon hvor man jobber for å styrke det regionale forvaltningsnivået, samtidig som man står for å legge det ned. Ved å derimot støtte, og styrke, det regionale nivået, vil man skape en tydeligere stemme for desentralisering, effektivisering og demokratisering. En støtte til fylkesnivået gjør at man kan ta standpunkt både til tvangssammenslåinger, og arbeidet med å delegere flere oppgaver både til kommunene og fylkene, og å se dette arbeidet i sammenheng.

Høyres Studenterforening i Bergen anerkjenner at innholdet i denne resolusjonen står i konflikt med det som er vedtatt i resolusjonen «Desentralisering er maktspredning». Vi ønsker derfor å påpeke at det som fremgår i den sistnevnte resolusjonen er vårt primære standpunkt. Dersom det ikke er grunnlag for å få gjennomslag for vårt primære standpunkt tar foreningen sikte på å fremme politikken som fremgår av denne resolusjonen.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Delegere oppgaver av regional karakter (som burde sees i et regionalt perspektiv) - for store for kommunene - til de nye fylkene

- Legge nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået. Prinsippet bør være at alle oppgaver som er for store for kommunen, men som ikke kan løses på samme måte over hele landet, bør legges til fylkeskommunen
- Nye oppgaver og ny inndeling av fylkene skal være en forutsetning for å bevare fylkesnivået

1.4 Ut med svina!

Et estimat på bakgrunn av utviklingen i våre naboland antyder at det i løpet av 15 år kan etablere seg 40.000 villsvin i Norge. Dette er en utvikling vi aktivt må motarbeide. Høyres Studentforening i Bergen ønsker å aktivt å motsette seg denne utviklingen.

Villsvin er en uønsket art i Norge, men formerer seg raskt, og blir stadig mer utbredt rundt oss. Danmark bruker nå 42 millioner danske kroner for å sette opp et sju mil langt gjerde langs grensen mot Tyskland for å hindre uønsket invasjon av villsvin.

En av grunnene er frykten for at den meget smittsomme og dødelige dyresykdommen Afrikansk svinepest skal spre seg til landet. Sykdommen er i dag registrert både i de baltiske land og helt nord til Belgia, med villsvinet som smittebærer. I Romania måtte for eksempel 140.000 griser avlives som følger av pesten til tross for strenge smittevernrutiner.

I Sverige har man lenge ansett villsvinets inntog i svensk fauna som noe positivt. Dyret er et yndet jaktopplegg, og kjøttet er velsmakende. Dette har ført til en eksplosjon av villsvin i svenske skoger, og svenskene erkjenner nå at politikken har ført galt av sted.

Med det innvandringstrykket fra Sverige som det for tiden er, antyder Vitenskapskomiteen for mat og miljø at bestanden her i landet relativt raskt kan øke til 40.000 dyr. Ingen land har hittil klart å kontrollere villsvinbestanden med ordinær jakt.

Villsvin forårsaker også enorme beiteskader på avlinger av alle typer, med unntak av havre, og er en kilde til økte trafikkuhell.

Samtidig peker han på at villsvin påfører betydelige beiteskader på avlinger på alle typer avlinger med unntak av havre, og også er en kilde til økte trafikkskader. De totale samfunnsmessige villsvin er betydelige.

Høyres Studentforening vil:

- Aktivt forhindre inntoget av villsvin i norsk fauna.
- Utarbeide en nasjonal handlingsplan for å motvirke inntoget av villsvin.

1.5 Sikkerhet på sjøen for ikke-kommersielle

Nye, strengere regler til sikkerhet på sjøen slår uheldig ut for ikke-kommersielle aktører. De nye reglene har gjort det veldig vanskelig å drive ikke-kommersiell drift, og dette går særlig utover aktører som tilbyr opplæring til barn og unge. Flere av disse bruker båt på ulike måter, men er ofte i jobb i andre sektorer. Denne jobben lar seg naturlig nok ikke lett kombinere med deltagelse på lange sikkerhetskurs. Høyres Studentforening i Bergen mener regelverket for ikke-kommersiell drift må tilpasses bedre til den situasjonen for frivillige aktører slik at tilbudet til barn og unge ikke svekkes. Kunnskap om sjøen krever praktisk kunnskap og opplevelser. Kravene til kommersielle aktører må ikke ligge til hinder for dette.

Høyres Studentforening i Bergen vil:

- Ha mindre strenge krav til ideelle-/frivillige aktører
- Etablere et eget sikkerhetskurs tilpasset ikke-kommersiell drift

1.6 En velfungerende og demokratisk styreform

I en verden i rask endring har borgerne behov for noen stabile rammer. For den jevne nordmann er det konstitusjonelle monarkiet en slik ramme.

Enkelte hevder å være prinsipielle tilhengere av republikk, og dermed motstandere av det konstitusjonelle monarkiet. Dersom man mener at det konstitusjonelle monarkiet er en grunnleggende udemokratisk styreform, må man samtidig mene at land som Frankrike og USA er mer demokratiske stater enn det stater som Norge, Sverige og Storbritannia er. Dette er beviselig feilaktig.

Norge er et konstitusjonelt monarki. Samtidig er vi et av verdens fremste demokratier, om ikke det aller fremste. Nasjonen preges av tillit, stabilitet og fred, og er selve skoleeksempelet på et velfungerende liberalt demokrati. Ser vi til andre konstitusjonelle monarkier som Sverige og Storbritannia, er det umulig å hevde at disse demokratiene er svakere enn land som USA og Frankrike.

Makten ligger både i en demokratisk republikk og i et konstitusjonelt monarki reelt sett hos folket. Skulle folket ønske en annen ordning, blir det også en annen ordning. Den ene styreformen er ikke mer demokratisk eller mer liberal enn den andre. Innpakningen er ulik, innholdet er det samme. Det er ikke hvorvidt man har en konge eller en president som er styrende for hvor demokratisk en nasjon er. Dermed ville det være helt meningsløst å avskaffe en så velfungerende ordning.

I forbindelse med kongens 80-årsdag, kom det frem at 81 prosent av befolkningen støtter monarkiet. Tallene taler for seg selv.

Spørreundersøkelsen viste dessuten at oppslutningen om kongehuset er størst i aldersgruppen 30-39 år, og nest størst i gruppen under 30 år. Det er altså hevet over tvil at det norske konstitusjonelle monarkiet står fjellstøtt hos Ola og Kari Nordmann.

Da vi i 1905 hadde en folkeavstemning om hvilken styreform vi skulle ha, hadde monarkiet en oppslutning på 79 prosent. Tendensen er med andre ord ikke at flere og flere mister tilliten til kongehuset. Tvert imot står kongehuset sterkere enn noen gang. Dette må være selve kronargumentet for ikke å endre en både populær og velfungerende ordning.

Kongen og hans familie skal ikke beskjeftige seg med dag-til-dag politikk og ha en politisk agenda. Dette er politikernes oppgave. I et moderne samfunn er det viktigere enn noen gang at vi har noe som samler og forener oss i et fellesskap. Kongehuset fungerer som et samlende symbol i en tid hvor svært store endringer skjer svært fort. Det representerer oss, vår tradisjon og vår historie. Dette er viktige bestanddeler i et hvert menneske. Kanskje er det spesielt viktig for det moderne mennesket.

Et hvert samfunn bærer seg ulike historier og ulik kulturarv. En nasjons historie er av betydning for hvilke perspektiver befolkningen innehar. I Frankrike avskaffet man monarkiet ved blodig revolusjon. Det franske monarkiet representerte undertrykkelse, vold, drap og ufrihet. Vårt kongehus representerer uavhengighet. I Norge representerer kongehuset nasjonens selvstendighet, vår frihet og vår nasjonale stolthet.

Høyres Studenterforening i Bergen er prinsipielle tilhengere av velfungerende ordninger. En nasjons historie, kultur og arv er viktige bærebjelker i samfunnet, og sørger for stabilitet og harmoni. Det er ingen grunn til å erstatte en folkekjær og velfungerende ordning med en historieløs og teoretisk skrivebordsteori.

Høres Studenterforening i Bergen vil:

- Opprettholde konstitusjonelle monarki som statsform i Norge

1.7 Frie og rettferdige valg

Grunnloven av 1814 slår fast at Norge er et demokrati, hvor frie og hemmelige valg utgjør kjernen i folkestyret. Demokrati gir borgerne mulighet til å få sin stemme hørt og til å stille politikerne til ansvar gjennom valg. Frie og hemmelige valg verner borgerne mot press og undertrykkelse, og sikrer legitimitet til de avgjørelser folkevalgte organer treffer.

Utenlandsk innblanding, særlig fra Russland og Kina, er et økende problem i vestlige demokratier. Rapporter etter valget i USA i 2016 har konkludert med at Russland blandet seg inn i avviklingen av valget. I forkant av lokalvalget i 2019 iverksatte Regjeringen flere tiltak for å hindre uønsket innblanding. Ett av tiltakene var å bestille en forskningsrapport fra SINTEF om innblanding i 2019-valget. Rapporten konkluderte med at det ikke er påvist utenlandsk innblanding, men at det finnes flere strukturer som er sårbare for påvirkning og polarisering. Det er også pekt på plattformer som ikke er undersøkt og som kan være gjenstand for påvirkning.

For Høyres Studenter er det viktigste vi som samfunn kan gjøre er å styrke og vedlikeholde demokratiet og tilliten til valgsystemet. Etterretningstjenesten har i flere år ytret bekymring om økt tilstedeværelse av særlig Russland og Kina. Som NATO-land og oljeprodusent er det naivt å tro at vi ikke er potensielle mål i forsøk på å destabilisere samfunnsinstitusjonene og polarisere befolkningen.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Gi Valgdirektoratet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Politiets sikkerhetstjeneste og Etterretningstjenesten mer ressurser å avdekke og hindre utenlandsk innblanding.
- Ha mer forskning på området, for å bedre kunnskapsgrunnlaget om hvor og hvordan utenlandske aktører påvirker valg gjennomføringen og det offentlige ordsiftet.
- Øke fokuset på kildekritikk, medie- og demokratiforståelse og falske nyheter i undervisningen i grunnskolen og videregående skole.
- Ha flere informasjonskampanjer i forbindelse med gjennomføring av valg om hvordan utenlandske aktører opererer og hvordan falske nyheter kan avsløres.

Demokratiet er stadig i utvikling. Når demografi og befolkningsmønstre endrer seg, må skjevheter i valgsystemet vurderes og tilpasses. Et grunnprinsipp i det norske folkestyret er bred geografisk representasjon. Folk i Finnmark har like stort behov for å få sin stemme hørt i Stortinget, som folk i Viken. Samtidig må målet om bred geografisk representasjon vektes mot prinsippet om at hver stemme teller likt. Det betyr at antall mandater fra et valgdistrikt bør være forholdsmessig ut fra innbyggertallet. Disse prinsippene er ikke helt forenelige, og distriktpolitiske hensyn har hatt stor betydning

for utformingen av valgsystemet. I et land som Norge, hvor innbyggerne er ujevnt fordelt, vil total forholdsmessighet gå på bekostning av geografisk representasjon ved at lavt befolkede områder nærmest står uten representasjon. Gjennom å opprettholde valgdistriktene slik de er nedfelt i Grunnloven i dag, vil vi i større utstrekning legge til rette for at områder med lavere bosetting lettere

1 oppnår representasjon i Stortinget. Det skjer både ved at størrelsen på valgdistriktene motvirker at
2 kjøttvekta rår og ved at partiene i sine interne nominasjonsprosesser i større grad må oppnå
3 geografisk spredning ved valg av kandidater.

5 Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- 6 • Videreføre dagens valgdistriktsinndeling med 19 valgdistrikter.
- 7 • Øke antall representanter på Stortinget til 181 representanter, fordelt slik at folkerike områder
8 oppnår bedre forholdsmessighet mellom antall mandater og innbyggertall uten at det går på
9 bekostning av lavt befolkede landsdeler.
- 10 • Legge stor vekt på distriktpolitiske hensyn i utformingen av valgsystemet, slik at vi beholder
11 nærheten mellom folkevalgte og velgere.

13 Med et stadig mer fragmentert politisk landskap øker risikoen for valgresultat med lite
14 styringsdyktige konstellasjoner. Klare regjeringalternativer bidrar til stabilitet og forutsigbarhet.
15 Høyres Studenter er derfor positive til å øke sperregrensen til 5 prosent. Et annet virkemiddel for å
16 sikre stabile regjeringer er å endre Grunnloven slik at utøvende myndighet får mulighet til å skrive
17 ut nyvalg. En slik adgang finnes i konstitusjonen i både Danmark, Sverige og flere andre
18 europeiske land. Nyvalg må imidlertid være begrenset til politiske- og konstitusjonelle kriser hvor
19 siste utvei er å oppløse Stortinget og skrive ut nyvalg.

20 I Norge har myndighetsalderen vært 18 år siden 1979. Myndighetsalderen er den alderen hvor
21 personer får fullstendig rettslig og økonomisk rådighet over eget liv. Fra året man fyller 18 år får
22 man også stemmerett i stortings-, fylkes- og kommunevalg. For å sikre sammenhengen mellom de
23 rettighetsgivende aldersgrensene bør stemmerettsalderen fortsatt være 18 år. På det tidspunktet er
24 ungdommer flest modne nok til å ta informerte og gjennomtenkte valg, og selv delta i politiske
25 organer som valgbar representant.

27 Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- 28 • Øke sperregrensen til 5 %.
- 29 • Endre Grunnloven slik at Regjeringen får en begrenset rett til å oppløse
30 nasjonalforsamlingen og skrive ut nyvalg.
- 31 • Beholde 18 års stemmerettsalder.

33 2 Utenriks

35 2.1 En stemme i Europa – Ja til EU

36 Norge er allerede tilknyttet EU gjennom EØS-avtalen. Denne avtalen gir oss tilgang til det
37 europeiske frihandelsmarkedet. I bytte mot denne tilgangen gir Norge EU en betydelig rolle i
38 vår lovgivning. Vår mulighet til å påvirke lovgivningen og beslutningsprosessene i EU er
39 imidlertid fraværende, da EØS-avtalen ikke gir Norge noen medbestemmelsesrett eller
40 stemmerett over lovforslag og andre beslutninger som vedtas av EU.

42 Høyres Studenterforening i Bergen mener dette er uheldig. Halvparten av sakene av
43 lokalpolitisk karakter er direkte berørt av EU. Berøringsflaten mellom EUs politikk og regler,
44 og saker som behandles i norske kommunestyre er dermed stor. En av HSBs grunnverdier er
45 at samfunnet bygges best nedenfra. Internasjonale og nasjonale beslutninger skal være godt

tilpasset lokale beslutninger og forhold. For at EUs beslutninger i større grad skal ta hensyn til norske lokalpolitiske forhold er det avgjørende at også Norge får en hånd på rattet. Dette gir oss mulighet for direkte innflytelse, istedenfor å overlate lovgivningen og beslutningene til de øvrige medlemslandene.

I en tid med endringer i internasjonale maktforhold og skarpere konfliktlinjer, anerkjenner HSB EU som tidenes mest vellykkede freds- og solidaritetsprosjekt. Vi skal ikke se langt tilbake i historien før normaltstanden i Europa var preget av helt andre ting enn fred. Siden dannelsen av den europeiske union har imidlertid dette være realiteten. Man har bygget en gjensidig økonomisk og politisk avhengighet som har skapt diplomatiske bånd og en felles plattform for å løse dagens og morgendagens utfordringer. De som ikke lærer av historien er dømt til å gjenta dens feilgrep, heter det. HSB har tatt innover seg historiens lærdom.

To ganger tidligere har Norge stemt over fullverdig medlemskap i EU. Ved begge tilfeller har oppslutningen rundt valget vært høy, og endt med knapt nei-flertall. Dette forteller oss at meningene om EU er mange og splittende. For å sikre en bredest mulig lokal og nasjonal forankring av medlemskap i EU, ønsker HSB at medlemskap inngås med utgangspunkt i en nasjonal folkeavstemning.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Jobbe aktivt for fullverdig norsk EU-medlemskap
- Ta utgangspunkt i en ny folkeavstemning for å forankre norsk medlemskap i EU

2.2 Norges bilaterale forhold til Israel

Israel-Palestina-konflikten er en av den moderne verdens mest kompliserte, uheldige og opprivende konflikter. Norge har tradisjonelt oppmuntret til fredssamtaler, og har tatt et internasjonalt lederskap i disse prosessene. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker at Norge skal fortsette å ta en aktiv rolle i fredsforhandlinger mellom partene også i fremtiden. Dette må gjøres gjennom utstrakt diplomatisk virksomhet, arbeid i FN og andre relevante organisasjoner. Siktemålet må være en fredelig to-statsløsning begge parter kan anerkjenne.

Høyres Studenterforening i Bergen er kritisk til den ensidige støtten til Palestina enkelte samfunnsaktører synes å ha. Eksempelvis fremstår både AUF og SU som endimensjonale og lite forsonende i deres syn på konflikten. All empiri viser at utstrakt samarbeid reduserer sannsynligheten for krig. Utviklingen i Europa etter andre verdenskrig viser at utstrakt samarbeid og handel bidrar til å forebygge krig og konflikt. Gjennom samarbeid opparbeides tillit, og gjennom tillit gis muligheten til innflytelse.

Vi er opptatt av at Norge ikke blokkerer muligheten for innflytelse ved å sanksjonere og utestenge Israel fra internasjonalt samarbeid og handel. Foreningen ønsker derfor å styrke og videreutvikle de bilaterale forbindelsene til Israel. Dette innebærer blant annet utstrakt diplomatisk samarbeid og handelssamarbeid.

Høyres Studenterforening i Bergen understreker at det både på israelsk- og palestinsk side blir begått urett mot den annen part. Eksempelvis er skudd mot fredelige palestinske demonstranter, noe foreningen fordømmer. Foreningen mener likevel ikke at økonomiske sanksjoner mot Israel er passende. Som tidligere nevnt skaper handelssamarbeid tillit og bånd, som igjen fører til innflytelse. Ved å vanskeliggjøre handel minsker man dermed mulighet til å utøve innflytelse. Dagens situasjon krever ikke økonomiske sanksjoner, etter foreningens

oppfatning, og med mindre Israels forhold til nabostatene skulle endre seg betydelig, er mener vi at det ville være svært uheldig å nyttiggjøre seg av økonomiske sanksjoner mot Israel.

Som en del av dette understrekes det at Høyres Studenterforening i Bergen prinsipielt er motstander av enhver form for akademisk boikott av Israel. Foreningen støtter sterkt opp under den akademiske friheten, og er opptatt av at academia ikke må identifiseres med den politikk den til enhver tid sittende regjering i staten fører.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- At Norge skal fortsette å ta initiativ til fredsforhandlinger mellom Israel og Palestina, hvor det langsiktige siktemålet er en fredelig to-statsløsning.
- At de bilaterale forbindelsene mellom Israel og Norge aktivt skal vedlikeholdes og videreutvikles.
- Styrke det bilaterale handelssamarbeidet mellom Norge og Israel.
- Utelukke bruk av økonomiske sanksjoner som en aktuell sanksjon mot Israel, med mindre forholdet mellom Israel og nabostatene skulle endre seg dramatisk.
- Alltid uansett motsette seg enhver form for akademisk boikott mot Israel.

2.3 Uheldig sanksjonering av Russland

Da Russland i 2014 annekterte Krimhalvøya, svarte USA og EU med økonomiske sanksjoner. I 2018, fire år etter annekteringen, er situasjonen status quo. Krimhalvøya fremstår stadig mer som russisk territorium, og EUs og USAs sanksjoner er opprettholdt.

De storpolitiske konsekvensene av Vestens sanksjoner mot Russland fremstår som mer og mer uheldige. I løpet av de siste fire årene har vi blant annet sett en opptapping i dialogen mellom Russland og Kina. Til tross for at dette er land som i utgangspunktet har mange motstridende interesser, fremstår de mer villig enn tidligere til å dra nytte av tettere samarbeid. Denne utviklingen bør bekymre EU og USA.

Etter fire år med sanksjoner, uten at situasjonen rundt Krimhalvøya er endret, mener Høyres Studenterforening i Bergen det er på tide å ta innover seg at Russland ikke kommer til å forlate Krim. Foreningen har sterk tro på at man ved å rive ned murer og nedkjempe handelsbarrierer skaper gode rammer for nedrustning og diplomati. I et langsiktig perspektiv er dette ønskelig.

En slik tilnærming er imidlertid ikke ensbetydende med å snu ryggen til folkerettsbrudd og brudd på menneskerettigheter. Høyres Studenterforening i Bergen tar både folkeretten og menneskerettighetene på alvor. Vår tilnærming tar derfor sikte på samarbeid og dialog fremfor strid og maktkamp. For en velbalansert verden om 30 til 40 år er dette avgjørende.

Dagens sanksjoner rammer blant annet finansnæringen, energisektoren og forsvarssektoren. All handel med Krim-halvøya er i tillegg direkte rammet. For de lokale er dette alvorlig. Videre er det all grunn til å tro at Europa vil få det bedre dersom Russland får det bedre økonomisk, da gjensidigheten i økonomien er stor. I tillegg er det, sett fra en målsetning om å opprettholde fred, langt enklere å holde ro i en stat som har det bra.

Det er i denne sammenheng viktig å påpeke at Norge skal stå fast ved sine forpliktelser overfor sine allierte. På grunn av Norges utsatte posisjon som naboland er det viktig at vi ikke foretar oss beslutninger som ikke har oppslutning blant våre samarbeidspartnere. En

gjennomførelse av de politiske forslagene i denne resolusjonen forutsetter derfor enighet blant disse.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Jobbe opp mot de allierte for en felles nedtrapping av sanksjonene mot Russland.
- Arbeide med de allierte for økt diplomatisk kontakt og handel mellom Vesten og Russland.

2.4 Sikkerhet gjennom styrke

Høyres Studenterforening i Bergen mener at det er mer fornuftig å forholde seg til verden slik som den er, fremfor slik den burde være. Dette gjelder også i forsvars- og sikkerhetspolitikken.

Verden er mer urolig enn på lenge, og dette fordrer at vi tar våre forholdsregler. En stats fremste oppgave er å beskytte sin egen befolkning. Dette betyr at forsvarsutgiftene må reflektere det spenningsnivået som er i verden rundt oss.

Høyres Studenterforening i Bergen er store tilhengere av et forpliktende internasjonalt samarbeid. Dette gjelder også i høyeste grad NATO. Under toppmøtet i Wales vedtok medlemslandene et mål om at forsvarsutgiftene måtte økes til to prosent av Bruttonasjonalprodukt. Foreningen anser at samarbeidet med NATO er helt essensielt for å ivareta landets sikkerhet og interesser. Derfor ønsker foreningen at Norge skal innfri forventningene i NATO ved at vi innfrir topresentmålet.

Vesten gikk seirende ut av den kalde krigen med et budskap om «fred gjennom styrke», og dette er en lærdom vi bør hente frem igjen snarest. Foreningen ønsker også at Norge skal følge opp samtalene i EU om mer forsvarssamarbeid mellom de europeiske landene. Dette er noe USA tradisjonelt har vært sterke forkjempere for, og som har blitt aktualisert igjen gjennom president Donald Trumps uortodokse forhold til internasjonalt samarbeid.

Et slikt samarbeid vil aldri, og skal aldri, erstatte NATO. Det ville imidlertid være klokt å følge med på hva som skjer i EU, og stille seg positive til å bli med på et tettere samarbeid dersom man skulle komme frem til enigheter gjennom FUSP-samarbeidet i EU.

Siktemålet til all forvars- og utenrikspolitikk bør alltid være å sikre fred. Foreningen mener derfor Norge bør være med å arbeide for en gjensidig og balansert kjernefysisk nedrustning. Atomvåpen har i nyere historie forårsaket ufattelige lidelser, og bør på sikt være å finne på jordens overflate. Høyres Studenterforening i Bergen mener imidlertid at en ensidig nedrustning av atomvåpen er helt uaktuelt. Så lenge enkelte nasjoner ikke ønsker å destruere sine atomvåpen, bør aldri vesten akseptere å destruere sine.

SU, AUF og andre har tatt til orde for et slikt atomvåpenforbud. Høyres Studenterforening i Bergen tror at så lenge enkelte aktører i verden ikke ønsker nedrusting, vil det føre til en tryggere verden dersom også vestlige stormakter har atomvåpen.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Fortsette å være et pålitelig, troverdig og løsningsorientert medlemsland av NATO.
- Øke forsvarsbevilgningene til 2 prosent av Bruttonasjonalprodukt.
- Følge opp samtalene i EU om et tettere forsvarspolitisk samarbeid, og stille seg positive til dette dersom man oppnår slike enigheter i EU gjennom FUSP-samarbeidet.

- Helt uten unntak motsette seg enhver form for ensidig nedrusting. Dette innebærer blant annet å si et helt tydelig og entydig nei til forslag om å innføre et atomvåpenforbud.
- Styrke arbeidet for gjensidig og balansert kjernefysisk nedrustning.

2.5 Nei til medikamenter i norsk honning

I følge ny studie mangler vi omtrent syv milliarder bier i Europa, sier forskere.

De ville biene er de mest effektive. Direkte eller indirekte sikrer de oss 30% av maten vi spiser. En rapport fra EU viser at 84% av avlingene i Europa er avhengig av bier som pollinerer. Mellom år 2000 og 2010 har kapasiteten til biene i Europa sunket med 5%.

I nytt EU direktiv, innfører EU/EØS nye regler som gjør at birøktere fra Europa kan fylle trailere fulle av bikuber og kjøre så disse til Norge for lyngtrekk, som er altså perioden hvor rørslyng blomstrer – av dette får vi nemlig lynghonning.

I Europa er yngelrâte en vanlig sykdom hos bier, i Norge finnes den svært sporadisk på Sørlandet. Yngelrâte er nemlig svært smittsom tarmsykdom hos bielarver. Sykdommen forårsaker alvorlige tap av yngel (bielarver) og bisamfunn.

Mattilsynet sammen med birøktere, ved mistanke om sykdommen, bekjemper dette ved destruksjon av biene i bigården og sanering av hele birøktervirksomheten, i motsetning til andre lang tilknyttet EU som er nødt til å bruke antibiotika kalt oxytetracine. Ulemper med dette er risiko for antibiotikarester i honning og resistensutvikling.

Norske landbruksmyndigheter må overbevises om at de må fremme spesialtilpasninger for å beskytte den dyrehelsen som myndighetene har investert mange titalls millioner av kroner i bare for å nedkjempe de aggressive utbruddene av yngelrâte i Agder. Bare erstatningene fra 2010 til 2016 var på nesten 40 millioner kroner. I tillegg kom store kostnader til overvåking, testing og ikke minst birøkternes egen innsats og udekkede tap.

Innføres disse EØS-reglene kan alt dette være tapt. Da får vi nesten garantert inn ny europeisk yngelrâtesmitte.

Jeg håper dere som unge mennesker, som skal leve her i de nærmeste 70 årene har lyst til å leve lenge og godt uten å bli resistent for antibiotika. Det får vel holde med antibiotika i laksen, trenger vi dette i biene og honningen også?

Høyres studenterforening i Bergen vil:

- Løse Norge fra EU/EØS direktivet om fri flytting av bikuber mellom Norges grenser
- Ha en fullstendig nulltoleranse for antibiotika i Norsk honning.

3 Skole, utdanning og studentliv

3.1 Døgnåpne biblioteker ved høyskoler og universiteter

Biblioteket er en av de viktigste ressursene for studentenes studieløp. Studenters døgnvaner varierer og ofte leses det til langt ut på kvelden. Problematikken blir da at bibliotekene er lagt opp til de som leser ved formiddag- og ettermiddagstid. Det hadde vært en ressurs for studentene med utvidede åpningstider ved bibliotekene de benytter, særlig bibliotekene

knyttet til høyskolene og universitetene. Problematikken kan knyttes til blant annet at en del studenter har jobb på dagtid, mens andre jobber deltid. Fagstoffet som befinner seg på bibliotekene har stor nytteverdi, og bør derfor være tilgjengelig for alle til alle tider. Noen er nattemennesker og har derfor best læringsutbytte på døgnetts senere timer.

Lesing på studiestedet er ofte det som fremmer læring og gode resultater mest. Det er på bibliotekene at enhver student har de kunnskapskilder som foreligger tilgjengelig. Både de fysiske bøkene og VPN (virtuelt privat nettverk) er lokalisert på bibliotekene. Via VPN hvor annet åndsverk er tilgjengelig ved datainnlogging finnes mye materiell som er til nytte for mange studenter.

De fleste bibliotekene som tilhører UiB stenger kl. 16.00 eller 19.00. Ved NHH kl. 20.00. På Høyskolen avdeling Bergen (HVL) er biblioteket åpent til kl. 19.00, mens biblioteket på BI stenger så tidlig som 15.00.

Dagens åpningstider og praktiske løsninger ved de fleste bibliotekene kan i større grad stimulere til skippertak, fremfor kontinuerlig arbeid med pensum gjennom semesteret. De fleste bibliotekene tar hensyn og utvider åpningstidene i eksamensperioden, men dette kan bidra til kapasitetsproblem, da mange av bibliotekene blir fulle.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Oppnå flere døgnåpne biblioteker ved Norges utdanningssteder for høyere utdanning.
- Bredere åpningstider i helgedagene.
- Se på muligheter rundt å gjøre alt fagstoff tilhørende biblioteker tilgjengelig til alle tider.
- Frigjøre VPN-tilgjengelige dokumenter utenfor utdanningsinstitusjonen

3.2 Foretaksmodellen

Regjeringens Jeløy-erklæring har som punkt å åpne for en mulighetsstudie av tiltak som kan gi mer uavhengige utdanningsinstitusjoner. De nevner spesifikt foretaksmodellen som eksempel på en slik tilknytningsform. Høyres Studenterforening i Bergen mener foretaksmodellen er et dårlig tiltak for å oppnå mer uavhengige utdanningsinstitusjoner, men ønsker mulighetsstudien velkommen.

Foretaksmodellen ble innført i sykehussektoren av Stoltenberg-regjeringen, og har deretter ført til flere negative konsekvenser. Blant annet kunne VG melde at direktørene i de ulike helseforetakene et lønnsnivå som er høyere enn statsministeren, og sluttpakker på opptil en årslønn. Innføringen av foretaksmodellen skulle også føre til mindre byråkrati i helsesektoren, men dette har heller ikke skjedd. Bent Høie gikk selv til valg på å endre foretaksmodellen i sykehussektoren. Dette er en indikasjon på at erfaringene med foretaksmodellen ikke er særlig gode, og at vi heller burde finne andre alternativer.

Med dagens system er de ansatte beskyttet av det statlige stillingsvernet. Dersom foretaksmodellen skulle innføres, mister de ansatte denne beskyttelsen, og vil bli "selvstendige rettsobjekter" - dette kan føre til en usikkerhet blant forskere, professorer osv., som igjen kan ha konsekvenser for deres forskningsarbeid, og kvaliteten på forskningen som produseres. Dette vil være en uheldig konsekvens for våre utdanningsinstitusjoner, som bør kunne bidra med studier og forskning uten presset et "økonomisk perspektiv" vil medføre.

Foretaksmodellen går også bort fra prinsippet om valgt rektor. I dag velges rektoren av de ansatte, og kommer fra institusjonenes egne rekker. Dette medfører en bedre visshet om at institusjonenes ledelse kjenner til organisasjonen, systemene, og de ansatte, og at ledelse og ansatte er tettere knyttet til hverandre. En ansatt rektor som kan komme utenfra vil bryte med denne vissheten, og til tross for at en ansatt rektor vil kunne ha kvalifikasjoner som passer til en rektorstilling, vil den interne kjennskapen mangle, og de ansattes medbestemmelse og inkludering i valg av ledelse svekkes.

Dagens ordning innebærer en basisfinansiering som muliggjør langsiktig forskning som ikke er betinget av umiddelbare resultater. Foretaksmodellen vil føre til en markedstilpasning som medfører at forskningen i stor grad vil være resultatorientert. Dette vil være et hinder for breddeforskning med langsiktige perspektiver, og vil på den måten svekke autonomien til forskerne.

Høyres Studenterforening i Bergen mener at:

- At foretaksmodellen ikke inngår som løsning for økt uavhengighet i utdanningsinstitusjoner
- At mulighetsstudien skal fokusere på uavhengighet som ikke medfører økt markedstilpasning

3.3 Rettferdig opptak til høyere utdanning

I 2016 var gjennomsnittsalderen på norske studenter 28 år. I årene fremover vil det være viktig å ha en høyt utdannet befolkning, ettersom digitalisering vil ta mange jobber som tidligere kunne vært gjort av ufaglærte. I tillegg er det nødvendig at folk kommer raskere ut i høyere utdanning og slik raskere ut i jobb hvor de kan bidra til statsbudsjettet.

Året man fyller 23 har man 8 ekstra studiepoeng kun på bakgrunn av alder. Alderspoeng gjør at det lønnsomt å vente med å starte utdanningen sin, og diskriminerer yngre studenter. Dette er urettferdig system. Alderspoeng gir studenter som søker med andregangsvitnemålet et insentiv til å vente til de er 23. Dette er uheldig ettersom de da kommer senere ut i jobb etter fullført utdanning.

Det er mange som har utbytte av et år på folkehøgskole. Mange tar med seg nyttige erfaringer fra et slikt opphold, som gjør dem bedre egnet til å håndtere voksenlivet. Like fullt er det vanskelig å se gode argumenter for at staten skal subsidiere et slikt opphold. Det er mange gode folk har nytte av, men det er ikke gitt at dette skal kvalifisere til statsstøtte. Samfunnet bør oppfordre til at unge tidlig kommer ut i arbeid eller høyere utdanning, da kan man ikke subsidiere et tiltak som i praksis motarbeider dette. Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen at dagens ordning med å tildele tilleggspoeng for et år på folkehøgskole må avskaffes.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Fjerne alderspoengene ved opptak til høyere utdanning
- Avvikle dagens ordning med at ett år på folkehøgskole gir to tilleggspoeng.

3.4 Fjern kjønnskvalifisering til verv i studentparlamentet

Kvotering som virkemiddel kan ha en effekt der det tydelig framgår at et kjønn er underrepresentert. Dette er ikke tilfelle i Studentparlamentet. Kvotering kan derimot hindre motiverte og kvalifiserte kandidater fra å få verv fordi de har feil kjønn. Samtidig er det

tydelig at parlamentets medlemmer ikke tar arbeidet med å finne kjønnsmessig kvalifiserte kandidater seriøst nok slik at Arbeidsutvalget, som er ansatt for å arbeide for studentenes beste, må bruke tiden på å lete etter riktige kandidater, spesielt til varaverv, framfor å arbeide for studentenes beste. Dette er feil bruk av ressurser.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Studentparlamentet skal avslutte bruken av kjønnskvoltering til egne verv og arbeide for å endre høyskole- og universitetsloven slik at de vervene studenter fyller i universitetssystemet, ikke krever kvotering.

3.5 Formuesgrensen

Dersom man mister sine foreldre tidlig vil man arve tidlig. Dette betyr at man, helt uavhengig av alder, eksempelvis kan arve en nedbetalt bolig eller liknende. Si at dette hender en 18-åring. Vedkommende arver den nedbetalte familieboligen, og nektes studiestipend fordi vedkommende har for høy formue. Kapitalen i boligen kan ikke realiseres, hvilket betyr at vedkommende har de samme økonomiske forutsetningene på dette stadiet i livet som resten. Vedkommende vil ikke kunne realisere denne formuen uten å selge familieboligen. Dersom vedkommende ønsker å beholde familieboligen, mister samfunnet en fremtidig ressurs. Å legge opp systemet på denne måten, slik det er i dag, er samfunnsøkonomisk betenkelig. Høyt utdannede arbeidstakere gir høyere verdiskapning i samfunnet. Derfor bør 18-åringen gis de samme forutsetningene for å studere som alle andre, for å oppmuntre vedkommende til å ta høyere utdanning.

Formuesgrensen er per 2018 på 400 000 kr for enslige studenter, og 775 000 for gifte eller samboende foreldre. For enslige studenter blir tilfeller som nevnt ovenfor problematiske. For foreldre legges samlet formue til grunn. Dette grenser til det ufornuftige. Flere og flere arbeidsplasser blir automatisert, følgelig vil flere og flere måtte ta høyere utdanning, også i voksen alder. Dette er mennesker som kan ha spart seg opp midler som overskrider grensen, med helt ordinære inntekter.

Argumentasjonen for å holde formuesgrensen lav er utelukkende prinsipiell. Høyres Studenterforening i Bergen mener at pragmatiske tilnærminger av hensyn til vanlige mennesker må gå foran prinsipielle argumenter. Debatten minner i så måte om debatten om arveavgiften, som ble et stort problem for helt vanlige mennesker med helt ordinære inntekter. Å innføre prinsipielle avgifter som utelukkende skaper problemer for vanlige folk har aldri vært, og vil aldri bli, god Høyre-politikk.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Øke inntektsgrensen for studenter med 100.000 kr
- Øke grensen for maksimal formue for studenter til 2 500 000 kr for enslige studenter, og til kroner 5 000 000 for par med felles barn.

3.6 Nei til statlig finansiering av folkehøyskoler

Eldreboelgen er på vei, og oljealderen er i ferd med å ta slutt. Prioriteringene i statsbudsjettene vil derfor bli vanskeligere fremover. Dersom ikke flere kommer inn på arbeidsmarkedet, må vi som arbeider jobbe lengre uker, eller betale mer skatt. Det er på tide å se hvor vi kan omprioritere i statsbudsjettene.

1
2 Et år på folkehøyskole innebærer et statlig finansiert friår, der arbeidsføre ungdommer bruker
3 dagene på rekreasjon fremfor å arbeide eller tilegne seg faglig kunnskap. Istedenfor å
4 generere inntekter for seg selv og å bidra til fellesskapet med skatt, blir de utgiftsposter i
5 periferien av driftsbudsjettet for utdanning. Staten gir insentiver for at unge skal gå på
6 folkehøyskole, både med finansiering, og ved ekstrapoengordningen for opptak til høyere
7 utdanning.

8
9 God budsjettpolitikk handler om å prioritere fellesskapets midler på den måten som er mest
10 gunstig for folk flest. Folkehøyskolene koster staten i overkant av 1,5 milliarder kroner i året.
11 Til sammenligning var driftsutgiftene til hele den offentlige tannhelsetjenesten i Norge i
12 underkant av 3,5 milliarder kroner i 2017. Med andre ord bruker vi nesten halvparten så mye
13 penger på folkehøyskoler som vi bruker på tannhelse for hele befolkningen. Det er en dårlig
14 prioritering av fellesskapets midler.

15 16 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 17 • Kraftig redusere offentlig støtte til folkehøyskoler.
- 18 • Fjerne ordningen med 2 ekstra karakterpoeng som følge av et år på folkehøyskole.

19 20 21 **3.7 La bachelorstudenter ta PPU**

22 I forbindelse med Lærerløftet ble det krav om at man skal ha tatt mastergrad for å kunne
23 komme inn på lektorutdanningen. I forbindelse med dette ble muligheten for å kunne starte på
24 Praktisk-Pedagogisk utdanning (PPU) umiddelbart etter fullført bachelorgrad fjernet. Dette
25 medfører at studenter som har bestemt seg allerede etter bachelorgraden for å starte på
26 lærerutdanningen er nødt til å enten fullføre en mastergrad man ikke har tenkt til å bruke, eller
27 å måtte starte på en femårig lærerutdanning hvor det maksimum er mulig å få godskrevet ett
28 år, og dermed måtte gå minimum fire nye år på høyere utdanning.

29 Dette kan medføre at staten mister potensielle lærere, samtidig som tall fra Statistisk
30 sentralbyrå (SSB) viser at vi kommer til å mangle 5800 lærere innen 2040. Det er viktig for
31 Høyres studenterforening i Bergen (HSB) at lærere skal ha full faglig fordypning, men ser at
32 disse tallene er svært kritiske. Det er derfor viktig å gjøre det lettere for interesserte studenter
33 å kunne bytte studium til lærerutdanningene.

34 HSB vil derfor innføre en toårig PPU-utdanning som skal være ett supplement for disse
35 studentene. Denne utdanningen skal fungere som en toårig mastergrad, men det skal være nok
36 pedagogikk og praksis slik at studentene er kvalifisert til å komme ut i læreryrket.

37 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 38 • Opprette en toårig PPU-utdanning for studenter som har fullført bachelorgrad

39 40 **3.8 Kommunene må ta ansvar for studentene sine**

41 I Norge er det over 300 000 studenter, som er bosatt og studerer over hele landet og har en bred
42 variasjon i demografi. Med en økende satsing på desentralisert utdanning er det ikke lenger bare
43 studenter i de største byene, men også i mindre kommuner og tettsteder. Studenter er ofte, men ikke
44 alltid, folkeregistrert i kommunene de opprinnelig kommer fra. Det kan føre til situasjoner hvor det
45 kan oppstå vanskeligheter for de studentene som ikke er det. Selv om man ikke er folkeregistrert i
46 studiekommunen, må man som student få benytte seg av de viktige velferdstilbudene en kommune
47 tilbyr. Studenter er viktige innbyggere, også for kommunene hvor de studerer.

Det at mange studenter forblir folkeregistrert i hjemkommunen, fremfor studiekommunen, har ført til at flere kommuner har laget studentmeldinger, altså et kommunalt plandokument, for å adressere studentene og deres problemer. Dette er bra, da det gir et innblikk i studentenes utfordringer og mulige løsninger på disse, samt at det kan gi et overblikk over eksisterende tiltak og tilbud. Studentmeldinger er viktige plandokument for vertskommuner for studenter. Likevel er det slik at mange studentmeldinger lover mange gode tiltak, som dessverre ikke gjennomføres av kommunens administrative og politiske ledelse. Dette til tross for at det nettopp er de som har selv vedtatt planene. Videre er det mange vertskommuner som ikke har studentmeldinger for sine tilflyttede studenter i det hele tatt. Dette viser at ikke alle kommunene tar studentene sine på alvor. Det skaper også en slags falsk oppfatning av hva som er og skal være studentenes roller og muligheter i en kommune.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Alle kommuner med over 300 studenter boende skal utarbeide en studentmelding med tiltak for å ivareta deres behov.
- Fylkeskommunene bør også vurdere behov for studentmelding for deres virksomhet, da spesielt kollektivtrafikktilbudet.
- Studentmeldingene må inneholde konkrete tiltak og handlingsplaner, samt langsiktige mål.
- Tiltakene som legges frem i studentmeldingene og vedtas av kommune- eller bystyret må følges opp.

3.9 En mer fleksibel studielånsordning for den unge barnefamilien

Et ønske om å stifte familie tidlig i livet bør belønnes med insentiver og møtes med fleksible ordninger, ikke møtes med rigide systemer. Å få barn skal medføre en så liten risiko for ens liv og muligheter i samfunnet som mulig. Å få barn i studietiden kan utgjøre en potensielt stor risiko for ens økonomi. Dette gjelder både under tiden som student, men kan også gjelde i tiden etter. I Norge har vi gode studielånsordninger, men de har rom for forbedringer for å bedre kunne tilrettelegges for ulike livsvalg.

Fra før gjelder et flatt stipendsystem der man får 1790,- (per 2021) per barn for fulltidsstudenter. Men barn er ressurskrevende hele året, og en gunstig ordning vil være en økning i studiestøtten. Studenter med barn bør derfor få tilgang på studielån i 12 måneder. For å ikke legge et for stort økonomisk press på offentlige budsjetter bør dette dekkes inn delvis gjennom en reduksjon i stipendordningen. Fra barn nummer to vil stipendordningen «returnere» til opprinnelige sats (3580,- per 2021), med en progressiv i stedet for flat økning per ekstra barn etter dette.

Alene vil det ovenstående tiltaket medføre en økning i lån og reduksjon i stipend. Andre tiltak bør derfor rette seg mot tilbakebetalingen av studielånet. Tilbakebetaling av studielånet er en gunstig ordning designet for å ikke utgjøre en unødvendig tung bør på ens personlige økonomi i etableringsfasen og starten av arbeidslivet. Men med økning i beløp og antall måneder med studielån, følger også høyere rente på lånet. Dette har allerede skjedd etter innføring av 11 måneders studiestøtte. Nylig ferdig studerte personer med barn står dermed ovenfor et ekstra økonomisk press i en tid der dette bør minkes så mye som mulig. Et tiltak på å lette dette presset vil derfor være å gi mulighet til å søke om lavere rente på studielånet. Dette vil kunne gjelde både for flytende og fast rentemodell. Et annet tiltak er utsettelse av betalingen. I dag kan man søke om opptil 36 utsettelser (3 år totalt) på tilbakebetalingen. For personer med barn under 18 bør dette dobles til 72 ganger (6 år totalt).

Det bør understrekes at slike ordninger vil være mer gunstige (og nødvendige) for noen og mindre nødvendig for andre. Alle tiltak skal derfor behøvsprøves basert på familiens inntekt.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Halvere eksisterende barnestipendordning på studielån, men samtidig gjøre økningen i stipend progressivt større i stedet for flat fra barn nummer to.
- Innføre 12 måneders studiestøtte til studenter med barn under 18 år.
- Gi mulighet til å søke om lavere rente på studielånet på både flytende og fast rentemodell til personer med barn under 18 år.
- Gi mulighet til å søke om utsettelse av studielånbetaling opptil 72 ganger (6 år). Utsettelsen kan innvilges mens første barn er under 18 år.
- Gjøre det mulig å søke om studielån, utover det som følger av ordinær studiestøtte for studenter med barn.

3.10 Flere skal fullføre – for fremtidens skyld

Høyres Studenterforening i Bergen anerkjenner at kunnskap alltid bør være en forutsetning for god politikkutvikling. Skal vi bygge fremtidens Norge, er vi helt avhengige av kunnskap gjennom utdanning.

I perioden fra Reform 94 ble iverksatt, til Stoltenberg takket av sin siste regjeringsperiode sto frafallsnivået i videregående opplæring nærmest på stedet hvil. Etter Høyre inntok regjeringkontorene har vi økt gjennomføringsgraden i videregående opplæring til 79,6%. Det er en jobb vi skal være stolte av, men vi sier oss ikke fornøyd med det. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker at 9 av 10 elever gjennomfører videregående opplæring innen 2030.

Utdanning er en investering i fremtiden. Heldigvis tar tilnærmet samtlige av ungdommer i Norge steget direkte fra ungdomsskole til videregående. Dette er et svært positivt utgangspunkt. Problemet ligger derfor ikke i et manglende ønske om å utdanne seg, men heller om å fullføre opplæringen. Det å gjøre videregående opplæring obligatorisk vil være svært lite hensiktsmessig for elever som opplever at de er skolelei, eller som av andre grunner ønsker å avslutte utdanningsløpet. Vi må heller sette søkelys på å fjerne hindrene som oppstår på veien. Manglende praksisplasser og svake norskferdigheter er konkrete eksempler på hinder.

Studier viser at mange av dem som ikke gjennomfører med studie- eller yrkeskompetanse, mangler kun ett eller noen få fag. Elevene er altså på god vei mot full sluttkompetanse – og bør derfor få hjelp til å komme helt i mål. Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor at elevene skal sikres mulighet til å få opplæring i fag de ikke består – også etter endt videregående opplæring.

Lied-utvalget påpeker at mange elever med kort botid i Norge ikke har gode nok norsk-ferdigheter når de starter i videregående opplæring, og at dette gjør at de ikke får utnyttet sitt potensial i utdanningssystemet. Det bør derfor gis tilbud om obligatoriske innføringsfag i norsk, engelsk og matematikk for de elevene som trenger det.

Lied-utvalget (NOU2019) påpeker dessuten på at manglende utdanning er og vil bli en stadig større utfordring, både for den enkelte og for samfunnet i sin helhet. Da bør flere fullføre videregående opplæring. Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor at dagens rett til utdanning endres til - en rett til fullføring med studie- eller yrkeskompetanse.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- At 9 av 10 elever fullfører videregående opplæring innen normert tid innen 2030.
- Jobbe aktivt mot å fjerne hindre i videregående opplæring. Eksempler på hindre er: Manglende lærlingplasser og svake norskferdigheter.

- At de elevene som ikke består fag, har mulighet til ny opplæring i faget. Dette gjelder også etter endt utdanning.
- Det skal tilbys obligatoriske innføringsfag i norsk, engelsk og matematikk for elever som trenger dette. Språkopplæring i norsk skal være integrert i dette tilbudet.
- Dagens rett til utdanning skal inkludere en rett til utdanning og fullføring.
- Fylkeskommunene skal ha en plikt til å jobbe systematisk og forebyggende med elever som står i fare for ikke å bestå fag.
- Lage en strategi for at elever med nedsatt funksjonsevne skal få et bedre tilbud.

4 Finans og næringsliv

4.1 Lavere skatt, høyere verdiskapning og mer velferd

Det er bred oppslutning om den norske velferdsstaten. Den er tverrpolitisk uformet over mange år, og nyter stor anerkjennelse i befolkningen. En viktig forutsetning for å opprettholde et godt velferdstilbud er at vi skaper verdier som kan finansiere velferden. Derfor er det avgjørende at skattesystemet sikrer norske selskaper konkurransedyktige rammebetingelser, stimulerer utenlandske investorer til å investere i Norge, samt stimulerer borgerne til arbeidsinnsats og privat sparing.

Det norske skattesystemet må understreke arbeidslinjen, og fremme innovasjon og nyskaping. Det skal alltid lønne seg å arbeide, og de som ønsker å skape noe, skal gis anledning til å kunne satse.

Formuesbeskatningen er en særnorsk skatt på norske arbeidsplasser, norske eiere, og selskapenes maskiner. I en global økonomi hvor landegrenser er ikke-eksisterende, kan vi ikke akseptere at norske aktører gis dårligere konkurransevilkår enn alle andre.

Formuesbeskatningen er skatt på ulike formuesobjekter. Den skiller ikke på kapital i banken, i selskap, eller investeringer i maskiner, pumper eller andre innretninger som bidrar til å sikre selskapets inntjening. Skatten er grunnleggende urettferdig, og setter norske arbeidsplasser i fare. Et selskap i leverandørindustrien livnærer seg av å selge varer til oljebransjen. Oljebransjen er en svært konjunkturutsatt bransje, og verdiene selskapet skaper på å selge disse varene varierer derfor sterkt, alt ettersom hvor høy prisen på olje er.

Dersom selskapet går i overskudd, betaler selskapet selskapsbeskatning. Dette er skatt på overskuddet i selskapet. Går ikke i selskapet i overskudd, skatter de heller ikke. Da er det ingen skapte verdier å skatte av. Dersom selskapet skulle gå med underskudd fordi oljeprisen synker, vil imidlertid fortsatt selskapet måtte betale formuesskatt. Dette fordi beregner skattegrunnlaget beregnes ut fra varene selskapet selger. Problemet er bare at selskapet ikke har noen kjøpere. Oljeprisen er lav, og oljebransjen nedbemanner og kutter kostnader.

Det norske skattesystemet skal være progressivt, og basere seg på at de som har mest skal bidra mest. Det norske skattesystemet skal imidlertid ikke kreve inn skatt fra selskaper som går i underskudd. Krever man skatt av selskapet i slike vanskelige tider, er det en sikker måte å sørge for at selskapet går konkurs. Dette vil bety færre lønnsomme arbeidsplasser i privat sektor, lavere verdiskapning og høyere arbeidsledighet.

Norsk næringsliv påpeker jevnlig at de er en mangel på risikovillig kapital i Norge. Nyoppstartede selskaper er avhengig av kapital for å kunne skape verdier til velferdssamfunnet, og skape norske arbeidsplasser. Ved å fjerne formuesskatten vil investorer

1 kunne investere pengene i næringslivet, og følgelig løse deler av problemet med dårlig
2 kapitaltilgang for norske selskaper.
3 Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor at formuesskatten må fjernes i sin helhet.

5 Basert på Scheel-utvalgets anbefalinger har dagens regjering, basert på skatteforliket i
6 Stortinget, redusert selskapsskatten. Dette er skatt på overskuddet i selskapene. Den er nå på
7 et akseptabelt nivå.

8 Norge har imidlertid fortsatt betydelig høyere selskapsskatt enn noen av våre nærmeste
9 handelspartnere som Storbritannia og Sverige. Skal Norge være et attraktivt land å investere i
10 for utenlandske investorer, er det derfor viktig at vi holder skatten på et konkurransedyktig
11 nivå. Lykkes vi ikke med dette, vil Norge tape kampen om utenlandske investeringer.

12 Vi mener derfor at selskapsskatten må reduseres noe.

14 Norge har en svært høy inntektsbeskatning. Dette er ordinær skatt på lønnsinntekt. Dette er et
15 problem av flere grunner.

17 For det første er faren med høy inntektsskatt at borgerne ikke stimuleres til å øke deres egen
18 arbeidsinnsats. I det man opplever at det ikke er noen forskjell på en mellomgod betalt jobb
19 og en godt betalt jobb på grunn av skattesystemet, mister Norge mange viktige initiativ.

20 Norge er avhengig av at folk gjør en innsats for å få hjulene til å gå rundt. Det vil være svært
21 vanskelig å rettferdiggjøre at noen skal bruke svært mye av sin tid på arbeidet dersom ikke
22 vedkommende sitter igjen med en betydelig andel av arbeidsinnsatsen i slutten av måneden.

24 For det andre vil en reduksjon av inntektsbeskatningen føre til økt privat sparing. Norsk
25 næringsliv, særlig grundere, skriker etter privat kapital. Sikres borgerne anledning til å spare,
26 vil de også ønske høyest mulig avkastning på sparepengene. Vi må stimulere borgerne til
27 aksjesparing, da sparing i aksjer sikrer norsk næringsliv kapital. En reduksjon i
28 inntektsskatten vil bidra til å bedre situasjonen for gründerne.

29 Økt privat sparing vil dessuten føre til bedre utnyttelse av kapitalen. Man er mer forsiktige
30 med egne enn med andres penger. Mennesket er grunnleggende fornuftig, og ønsker det beste
31 for seg og sin familie. Pengene vil dermed gjøre bedre nytte i folks lommebok enn i statens
32 bankhvelv.

34 For det tredje er det en prinsipiell side ved dette. Fra et liberalt og konservativt ståsted er det
35 prinsipielt riktig at hardtarbeidende arbeidsfolk får beholde en større andel av den lønnen de
36 selv har tjent, og gjort seg fortjent til. Dette vil gi den enkelte arbeidstaker og den enkelte
37 familie mer frihet i eget liv, hvilket alltid må være et siktemål for både den liberale og den
38 konservative.

39 Vi mener derfor at inntektsskatten skal forbli progressiv, men må reduseres betydelig.

41 Høyres Studenterforening er prinsipielle motstandere av skatt på arv. Arveskatt er skatt på
42 allerede skattlagte penger, grunnleggende urettferdig og fører først og fremst til problemer for
43 middelklassen.

45 Da regjeringen fjernet arveskatten var det en svært uhensiktsmessig, og enda mer upopulær
46 skatt. Den brakte ikke inn spesielt mye skatt til statskassen, men medførte en rekke problemer
47 for middelklassen. Vanlige folk med vanlige inntekter som arvet familiehjemmet ble tvunget
48 til å selge huset fordi skatten ble regnet ut i fra skatteobjektet, og ikke arvelaterens
49 betalingsevne. Dette er ingen god måte å beskatte på.

1 De med mest penger vil uansett kunne planlegge seg vekk fra skatten, eksempelvis ved å dele
2 ut pengene før de dør. Vi må derfor finne andre måter å beskatte disse menneskene på.

3
4 Det er svært vanskelig å begrunne hvorfor et skifteoppgjør skal føre til skatt. Det at du tjener
5 penger skal føre til skatt, vi har mange fellesskapsløsninger som krever offentlige inntekter.
6 Det er imidlertid veldig vanskelig å se at det at du dør skal føre til en skattebyrde.
7 Om du har arbeidet hardt hele livet, og tjent deg opp noen kroner, skal ikke staten straffe deg
8 om du ønsker å gi dine egne barn disse verdiene. Du har tjent dem, du bestemmer hva du vil
9 gjøre med dem. Det er et frihetsaspekt i dette det er vanskelig å komme vekk ifra.

10
11 Videre truer arveskatten norsk eierskap. At en datter arver familiebedriften styrker det norske
12 eierskapet, og sikrer norske arbeidsplasser. Tvinges hun til å selge bedriften fordi hun ikke
13 kan betjene arveskatten, taper samfunnet muligheten for fremtidige inntekter. Norsk eierskap
14 generelt, og familiebedriftene spesielt er en egenverdi for samfunnet. Prinsipielle, dårlige
15 innrettede skatter kan ikke få ødelegge dette.
16 Vi er derfor prinsipielle motstandere av beskatning av arv, og vil motsette oss enhver form for
17 innføring av en slik skatt.

18 19 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 20
- 21 • Ha et skattesystem som, uten unntak, understreker arbeidslinjen.
- 22 • Fjerne formuesbeskatningen i sin helhet.
- 23 • Redusere selskapsbeskatningen.
- 24 • Redusere inntektsbeskatningen betydelig.
- 25 • Motsette seg enhver form for beskatning av arv.
- 26

27 **4.2 Redusere fagforeningsfradrag**

28 I dag kan lønnstakere kreve fradrag for kontingenten til fagforeninger med inntil 3850 kroner
29 årlig. Scheel-utvalget la i 2014 fram sine forslag til skattereform. Ett av utvalgets forslag er å
30 fjerne nettopp dette fradraget.

31 Dette er fordi fradraget innebærer asymmetri, noe som betyr at eventuelle streikebidrag
32 arbeidstakeren får utbetalt fra fagorganisasjonen ikke er skattepliktige. Du får altså fradrag på
33 noe som allerede er skattefritt.

34
35 I tillegg dekker innbetalinger til fagforeninger også private forsikringer, noe som innebærer at
36 det gjennom fradragsretten for fagforeningskontingenter også gis fradrag for rene private
37 utgifter. Ved å redusere fradraget med 50%, vil staten ifølge Scheel- utvalget få hele 460
38 millioner kroner i årlige besparelser.

39 40 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 41
- 42 • Redusere maksimalt fradrag på fagforeningskontingenten med 50%.
- 43 • Se på andre lignende særfradrag, og om disse er hensiktsmessig å kutte.
- 44

45 **4.3 Bevar BSU-ordningen**

46 De fleste studenter jobber deltid ved siden av studiene sine for å kunne overleve, og for å
47 spare seg opp penger til å en dag kunne realisere boligdrømmen. Med økte krav til
48 egenkapital og høye boligpriser er det vanskelig for unge å komme inn på boligmarkedet.

Den største forskjellen blant unge i dag, er mellom de som står innenfor og utenfor boligmarkedet. BSU-ordningen hjelper de unge inn på boligmarkedet. Derfor bør dagens BSU-ordning videreføres.

Skattefradraget gjør at man kan spare opp 25.000 kroner i løpet av ett år, og motta opptil 5.000 kroner i skattefradrag. Dette gir intensiver for å få unge til å spare, og har samtidig en utjevne effekt. BSU-ordningen er til for de unge som gjør det lille ekstra, og det er klart at hardt arbeid og tøffe økonomiske prioritering burde belønnes.

Når alle har like muligheter til å benytte seg av BSU, bidrar ordningen til at de som sparer og jobber hardt er bedre stilt når de skal kjøpe bolig. Det kan være med på å redusere forskjellene mellom de som får hjelp til boligkjøp, og de som har gjort en innsats og spart seg opp penger.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Videreføre dagens BSU-ordning
- Øke skattefradraget

4.4 Reklameforbud mot forbrukslån

Vi kjenner alle til hvordan TV-reklamene for forbrukslån ser ut. Det er alltid en person som ønsker penger, som velger å ta opp lån for å kunne realisere det man ønsker. Vi får se hovedpersonen i reklamen med for eksempel en helt ny motorsykkel, og sola skinner. På slutten av reklamen kommer bankens logo, sammen med den aller viktigste informasjonen på hele reklamen, nemlig lånevilkårene. Det er betenkelig at bankene velger å gjøre det de reklamerer for minst mulig synlig.

Ifølge SSB har norske forbrukere til sammen 100 milliarder kroner i gjeld til forbrukslån. Andelen som misligholder gjelden sin fra forbrukslån har doblet seg det siste året. Dette må ses i sammenheng med den stadig økende utlånsvirksomheten og mengden forbruksbanker de siste årene. Dette har også ført til stadig mer reklamering og eksponering ovenfor norske forbrukere.

Liberal verdi at frihet skal godtas så lenge den ikke går på bekostning av andres frihet. Ingen personlig frihet inndras dersom reklamering gjøres forbudt, men stor personlig frihet kan mistes ved å ta opp slike lån.

Høyre Studenterforening i Bergen vil:

- Innføre maksgrense for forbrukslån i løpet av et år basert på forbrukerens årsinntekt.
- Innføre forbud mot TV-reklame for forbrukslån, insentivert av gebyrer til brudd av forbudet.
- Initiere en utredning for å finne en maksgrense for hvor høy rente det skal være tillatt for banker å tilby forbrukere.
- Utredning for hvordan et slikt forbud kan håndheves.

4.5 Skattepolitikk

En altfor stor inntektsskatt har flere store negative samfunnsøkonomiske konsekvenser. OECD beskriver for eksempel skatten som en av de mest hemmende skatte-typene for økonomisk vekst;

1 betraktelig mer enn for eksempel skatt på eiendom eller arv. Det er av den grunn viktig å prioritere å
2 redusere inntektsskatten.

3 Et annet argument for å kutte, er at dette vil kunne ha utjevnenende økonomisk effekt, og det er det flere
4 eksempler på:

5 (1) For det første vokser kapital i form av eiendom og formue eksponentielt raskere enn
6 inntektsøkningen. Dette betyr at formuen i Norge vokser fra inntekten på sikt. Det vil derfor være en
7 stor fordel å sitte på en god formue. I tillegg er det for få nordmenn som i det hele tatt har formue, noe
8 som gjør at kun en begrenset del av befolkningen som har en reell mulighet til å dra nytte av denne
9 veksten.

10 (2) De fleste autonome nordmenn har inntekt og vil derfor kunne dra nytte av skattekuttet.
11 Inntektsforskjellen er også svært lav i forhold til formues-ulikheten i Norge, som gjør at skattekuttet
12 også vil fordeles relativt likt utover hele befolkningen.

13 Et sterkt kutt i inntektsskatten vil derfor både øke Norges økonomiske vekst på sikt, samtidig som den
14 reduserer den økonomiske ulikheten.

15 Eiendomsskatt er et omstridt politisk tema. Likevel har allerede 68% av norske kommuner innført
16 skatten. Den er også relativt lite hemmende for økonomisk vekst, ifølge blant annet OECD. Det er
17 derfor et fornuftig økonomisk tiltak å redusere inntektsskatten, deretter innføre en nasjonal
18 eiendomsskatt.

19 En potensiell skepsis til forslaget kan være at det risikerer å stride mot HSBs prinsipp om
20 desentralisering, i og med at dette flytter inntekter fra kommunen til nasjonale myndigheter. På en
21 annen side er det svært få norske kommuner som er økonomisk uavhengige, eller -bærekraftige på
22 egenhånd. I praksis kommer over 40% av kommunenes skatteinntekter fra overføringer fra staten. Så
23 reell økonomisk desentralisering er nokså urealistisk.

25 Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- 26 • Sterkt kutte inntektsskatten
- 27 • Innføre en nasjonal eiendomsskatt

29 5 Liv, helse og bioteknologi

31 5.1 Obligatorisk vaksinerings av meslinger for barn

32 Effektiv vaksinerings krever rundt 95% dekning. De siste årene har det brutt ut meslinger i
33 USA, Italia, Frankrike og Sverige. Dette viser at sykdommen ikke er utryddet, og at
34 manglende vaksinerings har blitt et økende problem. Vi er fremdeles avhengig av vaksinerings
35 for å hindre smitte av meslinger. Smitteoverlege ved Oslo universitetssykehus Egil Lingaas
36 mener det ikke finnes noen argumenter mot å påby vaksinerings av helsearbeidere. Dette er nå
37 foreslått av Høyres helsepolitiske talsmann. Vi mener dette påbudet også bør gjelde barn.
38 Vaksinerings er et preventivt verktøy for å forhindre smitte av dødelige sykdommer. I et
39 folkehelseperspektiv er det derfor ingen argumenter mot å gjøre dette påbudt.
40 Det finnes ulike løsninger på å innføre dette. Ved å gjøre vaksinerings påbudt, mener vi det er
41 en god løsning å straffe med bot dersom dette ikke skjer. Andre løsninger finnes, og bør også
42 vurderes, som skattefordeler ved vaksinerings eller ved å gjøre det mulig for barnehager å
43 velge om de vil ha barn uten vaksiner. Meslinger er en av flere farlige sykdommer det

1 vaksinere mot. Det bør derfor også i fremtiden vurderes om påbud bør vurderes for andre
2 sykdommer, i tråd med føre-var-prinsipp.

3 4 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 5 • Utrede for muligheten til å gjøre meslingvaksiner for barn påbudt
- 6 • Vurdere skattefordeler og la barnehager velge om de vil ta inn barn uten vaksiner.
- 7 • Vurdere fremtidige påbud for andre vaksiner, med en føre-var-holdning

8 9 **5.2 Ingen skal gis opp**

10 Debatten om aktiv dødshjelp er en av de vanskeligste etiske debattene i det offentlige
11 ordskiftet. Ingen svar er hundre prosent tilfredsstillende, men enkelte svar er bedre enn andre.
12 I mennesket er den grunnleggende selvoppholdelsesdriften en av de viktigste drivkreftene. Et
13 hvert gen i kroppen vår streber mot et altoverskyggende felles mål: sikre overlevelse. Et
14 menneske som på tross av dette ønsker å hjelp til å ta livet sitt er uten tvil i en svært krevende
15 situasjon. Derfor trenger den døende støtte, hjelp og omsorg.

16
17 Høyres Studenterforening i Bergen mener at denne hjelpen ikke kan bestå av muligheten for
18 aktiv dødshjelp. I Norge skal ingen mennesker gis opp, og det offentlige helsevesenet skal
19 ikke bli nødt til å ta liv. Dessuten vil en åpning for aktiv dødshjelp kunne føre til et utilbørlig
20 press på den syke. Vedkommende kan føle seg som en belastning for familien, og derfor føle
21 seg presset til å avslutte sitt eget liv. Dette er en situasjon og et valg ingen skal stilles ovenfor.

22
23 Erfaringer fra land som har åpnet for aktiv dødshjelp, viser at det er utrolig krevende å trekke
24 opp en linje i sanden: Hvor skal grensen gå? Skal den 75 år gamle, kreftsyke og livstrøtte
25 mannen få aktiv dødshjelp, selv om han har en rimelig mulighet til å bli frisk? Skal den 20 år
26 gamle jenta med store psykiske problemer få hjelp til å ta livet sitt? Er det riktig å åpne for at
27 den 60 år gamle brannskadde kvinnen skal få hjelp til å ta livet sitt fordi hun er så misfornøyd
28 med utseende sitt? En teoretisk, kanskje ideologisk, begrunnelse for friheten til selv å kunne
29 styre sitt eget liv er det lett å sympatisere med. Ser man imidlertid på disse tilfellene, blir det
30 umulig å sette en grense for hvem det er som skal tilbys hjelp, og hvem det er som skal
31 nektes.

32
33 Foreningen mener det ikke er riktig å pålegge ansatte i det norske helsevesenet å ta liv. Dette
34 vil for de aller fleste oppleves som en enorm påkjenning. Helsevesenet skal fremme verdier
35 som behandling og omsorg. Dette lar seg ikke kombinere med et helsevesen som pålegges å ta
36 liv. Dessuten kan også legenes vurdering vise seg å være feilaktig. Det finnes en rekke
37 eksempler på at legene har gitt et menneske svært dårlige sjanser til overlevelse, som senere
38 viste seg å ikke medføre riktighet. En feil må man som regel kunne akseptere. I dette tilfellet
39 vil en feil være så katastrofal at vi ikke kan tillate dem å forekomme.

40
41 Et liv kan aldri gis opp, og alt håp er ikke ute før alt håp er ute. Denne idealistiske
42 tilnærmingen er den varmeste, mest inkluderende, og eneste realistiske man kan ha til
43 problemstillinger som dette. Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen at Norge ikke
44 skal åpne for aktiv dødshjelp, men i stedet legge til rette for livshjelp på slutten av livet.
45 Livshjelpen skal bestå av god omsorg og lindrende behandling, slik at vedkommende føler
46 minst mulig smerte.

47 48 **Høyres Studenterforening vil:**

- 49 • Motsette seg et hvert forsøk på å åpne for aktiv dødshjelp i Norge.

5.3 Passivt samtykke til organdonasjon

Dagens ordning fungerer slik at dersom det oppstår en situasjon der organdonasjon er aktuelt, og man finner ut at avdøde har tatt en positiv beslutning enten muntlig eller skriftlig i form av for eksempel et donorkort, er det denne som skal legges til grunn for gjennomføring av donasjon. Det er likevel slik at dersom pårørende sterkt motsetter seg donasjon, har donoransvarlig lege under visse omstendigheter anledning til å avvike fra den avdødes ønske. Når i tillegg få personer har gått til anskaffelse av donorkort, er det derfor i praksis pårørende som avgjør om donasjon skal gjennomføres. Om lag en tredel av de pårørende sier nei.

For å øke antall organdonorer har det tidligere blitt foreslått et system med stille samtykke, med mulighet for å registrere seg i et nei-register for de som ikke vil donere organer. Belgia og Østerrike er blant de landene som i dag har en slik ordning. Dette er en ordning som burde innføres også i Norge. Dette vil ikke snu opp ned på hele prinsippet om at hver enkelt har kontroll over egen kropp. Om man automatisk er på organdonorliste, betyr ikke det at andre vil eie kroppen din. Dessuten vil en slik ordning kunne veldig direkte bidra til flere organdonasjoner, noe som igjen vil kunne redusere ventekøene for de som trenger det. En slik ordning vil dessuten også innebære at det er mulig å melde seg av listen. Den muligheten gjør at individet fortsatt har kontroll over egen kropp.

Dagens donasjonsordning har ikke fulgt den digitale omstillingen. Man må enten ha et fysisk kort på seg hele tiden, eller en app på telefonen. Om man utsettes for en ulykke der telefonen ødelegges, eller man mister kortet sitt, vil det ikke bli like lett å finne ut om vedkommende er organdonor. Et digitalt register der (kun) legepersonell har tilgang til informasjonen om dette, vil kunne gjøre denne informasjonen lettere tilgjengelig. Helsenorge har i dag en rekke funksjoner, som kan utvides til også å gjelde organdonasjon.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Begrense pårørendes mulighet til å motsette seg avdødes ønske om organdonasjon.
- Innføre stille samtykke til organdonasjon.
- Gjøre det så enkelt som mulig å melde seg av organdonasjonslisten.
- Etablere et personlig digitalt register for organdonorer.

5.4 Abort

Den liberale- og konservative ideologi tar utgangspunktet i at enkeltmenneskes egenverdi er ukrenkelig. Et hvert liv er av betydning, skal behandles med respekt, skal gis rettigheter og plikter. I Høyres Studenterforening i Bergen er det ulike meninger om når et liv starter. Enkelte mener det starter ved unnfangelse, andre mener det starter senere. Uavhengig av dette er det vanskelig å se at det i et moderne samfunn finnes et alternativ til selvbestemt abort. Kvinner må gis muligheten til å styre egne liv. Et valg som er så inngripende som valget om å føde et barn eller ikke, må derfor tas av kvinnen.

Norge har en av de beste abortlovene i verden. Den er basert på et kompromiss de aller fleste nordmenn har slått seg til ro med. Derfor er det viktig at den ikke utsettes for gjennomgripende endringer. Loven gir i utgangspunktet kvinnen rett til selvbestemt abort innen utgangen av 12. svangerskapsuke, men også ved senere anledninger kan abort innvilges dersom gitte vilkår er oppfylt. Dette ønsker ikke Høyres Studenterforening i Bergen å endre. Foreningen er tvert imot en varm forkjemper for kvinnens ufravikelige rett til selvbestemt abort.

Da abortloven ble vedtatt, var det ikke medisinsk sett mulig for en kvinne å velge hvor mange barn hun ville bære frem. I dag er det teknisk mulig å avslutte ett av flere samtidige svangerskap ved såkalt fosterreduksjon, men et slikt inngrep er ikke særskilt regulert i abortloven eller omtalt i lovens forarbeider. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å forby fosterreduksjon i Norge. Frem til uke 12 er det kvinnens valg om hun ønsker seg barn eller ikke. Dette gjelder også dersom kvinnen er gravid med flere fostre.

Foreningen mener imidlertid at det er så store etiske betenkeligheter ved å fjerne et eller flere fostre, men samtidig la et eller flere fostre vokse frem, at foreningen går inn for et forbud mot praksisen. Et slikt forbud må lovfestes i abortloven, og må være hovedregelen.

Det må imidlertid etableres unntak til den nevnte hovedregel. Dersom kvinnen av helsemessige årsaker anbefales av medisinsk personell å foreta en fosterreduksjon, må kvinnens helse prioriteres over alt annet. Forbeholdet om kvinnens helse må være ufravikelig, og klart stadfeste at kvinnen i slike tilfeller prioriteres over de ufødte barna.

Hvert år utføres det om lag 14 000 svangerskapsavbrudd i Norge. Høyres Studenterforening i Bergen mener vi aktivt og kontinuerlig må arbeide med å redusere antall gjennomførte aborter. Foreningen ønsker ikke at noen skal se seg nødt til å ta abort av sosiale eller økonomiske grunner. Foreningen ønsker en aktiv politikk for å redusere aborttallene, gjennom å legge til rette for at kvinnen opplever det som mulig å opprettholde svangerskapet. Arbeidet som gjøres på dette i dag må styrkes og videreføres.

Eksempelvis må engangsstønadene til mødre som ikke har vært i lønnet arbeid på grunn av studier, økes. Det må gis bedre rådgivning til kvinner som blir uplanlagt gravide slik at disse vet hvilke støtteordninger som finnes, og hva samfunnet vil stille opp med av hjelp hvis hun bærer frem barnet. Seksualundervisningen i skolen må forbedres, slik at den legger mer vekt på å sette grenser, ta gjennomtenkte valg og respektere andres seksualitet og grenser. Ordningen med gratis prevensjon bør utvides til å gjelde kvinner opptil 25 år.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Opprettholde dagens standard i abortloven hvor kvinner gis muligheten til selvbestemt abort innen utgangen av 12. svangerskapsuke.
- Styrke arbeidet med abortforebygging. Dette innebærer blant annet:
 - Å gi kvinnen krav på bedre veiledning dersom kvinnen blir gravid.
 - Å øke engangsstønadene til kvinner som ikke har vært i lønnet arbeid grunnet studier.
 - Å forbedre seksualundervisningen i skolen.
 - Å utvide ordningen med gratis prevensjon for kvinner frem til fylte 25 år.
- Forby fosterreduksjon i Norge, med mindre kvinnens liv og helse står på spill.

5.5 Bedre psykolog-tilbudet i barnevernet

På både nasjonalt og internasjonalt plan viser studier til at barn og unge i barnevernsinstitusjoner har større sannsynlighet for å utvikle psykiske problemer eller atferdsproblemer. Imidlertid er det mangel på studier om psykisk helse blant barn og unge i barnevernsinstitusjonene. For å kunne iverksette mer konkrete og tilstrekkelige tiltak er det derfor viktig å satse mer på kartlegging av psykisk helse i barnevernsinstitusjonene.

Ifølge NTNUs Regionale kunnskapssenter for barn og unge sin rapport i 2015 viser det seg at

1 hele 76 % av barn og unge i barnevernsinstitusjonene hadde én til flere psykiske vansker,
2 hvorav kun 38% fikk tilstrekkelig psykiatrisk hjelp. Dette er altfor lite. Barn og unge i
3 barnevernsinstitusjonene er en sårbar gruppe og trenger derfor nødvendig og tilstrekkelig
4 hjelp som tilpasser hver enkelt individs behov. Derfor burde vi sette inn flere psykologer som
5 er mer tilgjengelig og gir barn og unge i barnevernsinstitusjonene den hjelpen de faktisk har
6 krav på og fortjener.

7
8 Videre er det ofte at små kommuner har et dårligere psykologi tilbud blant
9 barnevernsinstitusjonene enn de større kommunene. Det er viktig med et tilstrekkelig
10 psykologtilbud blant barnevernsinstitusjonene, uansett om man bor i en liten eller stor
11 kommune. Derfor er det viktig med et tettere samarbeid mellom de ulike
12 barnevernsinstitusjonene i de ulike kommunene for å bedre tilbudet.

13 14 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 15 • Satse mer på kartlegging av psykisk helse blant barnevernsinstitusjonene
- 16 • Bedre psykologtilbudet blant barnevernsinstitusjonene, ved å sette inn flere
17 psykologer, med mer tilgjengelighet
- 18 • Tettere samarbeid mellom de ulike barnevernsinstitusjonene

19 20 **5.6 Motvirke ufrivillig barnløshet**

21 Det er mange som er ufrivillig barnløse. For å motvirke dette problemet må vi se på mulighetene for å
22 tillate surrogati i Norge. Ufrivillig barnløshet fører ofte til en følelse av mislykkethet og en lengsel
23 etter en mening med livet. De som sliter med dette er sjeldent åpne om det, fordi det er vanskelig å
24 snakke om og kan oppleves som flaut. Samfunnet må legge til rette for at barnløse har alternative
25 måter å stifte familie på. Vi må derfor innføre et regelverk som gir borgerne bedre mulighet til å få
26 barn.

27 Statsminister Erna Solberg oppfordret i nyttårstalen i 2019 til å få flere barn. Oppfordringen retter seg
28 mot den negative utviklingen i barnefødsler. Færre barnefødsler er en naturlig konsekvens av
29 holdningsendringer i samfunnet, som fører til at folk begynner å stifte familie senere i livet. For at
30 fremtidens generasjon skal kunne bære den tunge velferdsstaten videre, må fødselstallet øke til over 2,
31 fra dagens 1,6. Et grep for å motvirke den negative utviklingen av få barnefødsler er å hjelpe de som
32 ønsker å få barn, men som av biologiske grunner ikke kan bære frem barn selv.

33 Enkeltmennesket skal få lov til å velge å få barn, og staten må tilrettelegge for at mennesker som
34 ønsker barn kan gjøre dette trygt i Norge. I dag reiser flere ufrivillig barnløse til utlandet for å kjøpe
35 surrogatbarn. Etterspørselen av surrogati er med andre ord til stedet i Norge, og foregår i det skjulte.

36 Norge bør ha en kunnskapsrik og trygg regulering av surrogati, som ivaretar de motstående
37 interessene. Den etiske problemstillingen er vanskelig, og krever en utredning og grundig vurdering. I
38 denne vurderingen må vi ta inn utfordringene til kommersiell drift, samvittighetsspørsmål og risikoen
39 for surrogatmor under og etter svangerskapet. I denne utredningen må risikoen for å sette en prislapp
40 på barn avdekkes.

41 42 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 43 • Utrede muligheten for å tillate surrogati i Norge.
- 44 • Utredningen skal besvare spørsmål om: hvem som kan bli surrogatmor, hvem som skal få
45 tilbud om surrogati, medisinsk og juridisk rådgivning for foreldre som ønsker/venter/har fått
46 surrogatbarn, samt oppfølging av foreldre med surrogatbarn.

5.7 Fritt behandlingsvalg

Friheten til å selv velge helsetilbudet man ønsker, står sentralt i Høyres Studenters politikk.

Fritt behandlingsvalg muliggjør for hver enkelt borger å velge sted man ønsker å behandles innen rus, psykiatri og sykehus. Før regjeringen innførte fritt behandlingsvalg var det kun de med tykk lommebok som hadde denne valgfriheten, men med fritt behandlingsvalg sikres alle valgfrihet – og staten tar regningen.

Høyres Studenteforening i Bergen vil:

- Videreføre fritt behandlingsvalg

5.8 Rus

For Høyre handler det i stor grad om å forebygge rusproblemer, begrense de negative skadevirkningene av rus og at mennesker som blir tatt for bruk og besittelse møtes med hjelp, behandling og oppfølging, istedenfor straff. Det er liten tvil om at den norske rusomsorgen har vært feilslått i mange år, og at mennesker med rusproblemer trenger hjelp, omsorg og veiledning, fremfor straff og pekefinger.

Høyres Studenteforening i Bergen vil:

- Bedre etterbehandlingen og oppfølgingen av rusavhengige
- Opprette flere brukerrum/sprøyterom

5.9 Bevilge mer midler til diabetesforskning

Høyres Studenteforening i Bergen ønsker at alle nordmenn som har en sykdom, skal motta behandling for dette. Diabetes er en alvorlig, kronisk sykdom der kroppen ikke produserer hormonet insulin. I Norge er det estimert at rundt 180 000 mennesker får livreddende behandling for diabetes i dag, og Norge, sammen med Finland og Sverige, er blant landene som topper statistikken for nye tilfeller hos barn. Dette koster staten, og dermed innbyggerne, mye penger.

En rapport fra EU-kommisjonen i 2012 viste at Norge betaler 10 milliarder kroner til behandling av diabetes. Ved å finne nye, bedre og mer effektive behandlingsmetoder vil samfunnet slippe å måtte betale denne store summen, og de gjenværende midlene kan heller brukes på andre tiltak eller lettelser. Det er viktig å utvikle nye behandlingsmetoder for pasientene, samtidig som det er lønnsomt i et samfunnsøkonomisk perspektiv.

Høyres Studenteforening i Bergen vil:

- Bevilge mer midler til diabetesforskning.
- Åpne opp for genteknologi til diabetesforskning

5.10 Studenthelse

Som en ny student entrer man en ny fase i livet. Man flytter til en ny by, med et nytt miljø, og for mange er denne overgangen mer utfordrende enn man hadde ventet. Vi vet allerede at denne overgangen kan påvirke negativt på helsen. Det viser også tall fra FHI og

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse. Mer enn én av fire studenter opplever alvorlige psykiske plager, og en dårlig psykisk helse vil deretter øke risikoen for å utvikle mer alvorlige og psykiske lidelser. Dette kan ikke HSB være fornøyd med!

Som student er det uvanlig å ha fastlege på sitt studiested, til tross for at nødvendigheten for å oppsøke helsehjelp er stor. En løsning på dette er å tilby studenter muligheten til å ha to fastleger. Én i sin hjemkommune og én på sitt studiested. En annen løsning er å opprette tverrfaglige og studentdrevne helseklinikker som et lavterskeltilbud. Dette vil gi studenter innenfor medisin, ernæring og psykologi muligheter for praksis, samt gjøre det lettere for studenter å oppsøke hjelp. Lettere helseplager vil kunne behandles på stedet, mens mer komplekse plager vil kunne henvises videre gjennom et godt samarbeid med det øvrige helsevesenet.

Høsten 2017 startet prosjektet STUEN – Studentklinikken i Bergen. Denne klinikken er et forebyggende lavterskeltilbud for byens studenter, hvor brukerne skulle få rådgivning og veiledning for eventuelle helseplager og forebygge helseplager. Dessverre har dette prosjektet kun mottatt støtte fra Alrek Helseklynge, uten andre offentlige midler, og har sett seg nødt til å stenge ned. Vi ønsker at slike prosjekter skal få mer støtte til å styrke eksisterende tilbud, og bevilge mer økonomisk støtte til å opprette nye klinikker.

Slik vil studentene få bedre og raskere tilbud på sin helse, noe som er ekstremt viktig, ettersom at etterspørselen er så stor.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Opprette flere tverrfaglige og studentdrevne helseklinikker som kan gi helsefagstudenter mulighet for praksis samt en lav terskel for å oppsøke hjelp.
- Bevilge støtte til studentdrevne helseklinikker og øke samarbeidet til det øvrige helsevesenet
- Tilby studenter muligheten til å ha to fastleger

5.11 En bedre psykisk helsehjelp for alle

Vi fortjener alle et godt psykisk helsetilbud. Dette hvor enn vi er i livet, uansett hva vi sliter og trenger hjelp med. Vi i Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor at Norge trenger et bedre helsetilbud i psykiatrien enn i dag.

Norge er et av de landene i Europa med størst med antall dødsfall forårsaket av overdose. Samtidig trapper staten ned på sengeplasser på døgnposter i DPS. Ventelistene for å få hjelp via offentligheten er sprengt, og hele 1 av 5 får avslag først noe som ikke bare forlenger ventetiden, men også forverrer tilstanden for mange. Derfor må mange søke hjelp fra private bedrifter noe som kan føre til enda bedre hjelp, men det kan være utrolig dyrt. På grunn av dette trengs det at visse tiltak settes i gang.

Private institusjoner er godt å ha, men vi trenger at de samarbeider mer med staten og det offentlige for å forbedre psykiatrien for hele befolkningen i Norge. Derfor trenger de mer støtte, og samtidig flere ressurser til at de kan ta imot flere pasienter uten at de som trenger hjelpen trenger å betale fra egen lommebok. Samtidig er det en nødvendighet at private psykologer samarbeider og får mer godtgjørelse fra staten for å ta imot flere pasienter som har søkt om hjelp via fastlegen, DPS eller andre helseinstitusjoner. Om vi skal ha fritt behandlingsvalg burde ikke være en diskusjon, men en rettighet.

Samtidig trenger vi flere sengeposter. For mange hjelper det ikke bare å gå til psykolog en gang i uken, gå på medisiner eller snakke med helsepersonell en gang. Noen ganger krever det tid og hjelp 24 timer i døgnet. Derfor må vi klare å bevilge flere penger til døgnposter i DPS, og også bedre psykisk helsetilbud i distriktet. Et eksempel er i Nord- Gudbrandsdalen der befolkningen må kjøre opptil 4

timer for å komme til Lillehammer for å få psykisk helsehjelp etter at døgnbemanningen i Otta ble lagt ned. Å bruke en hel dag på å få hjelp er ikke bare tidkrevende, men også helsefarlig.

Dermed vet vi at Norge trenger flere psykologer i dag og i fremtiden. Samtidig må de være mer kompetente. Det burde derfor sees på om opptakskravene til psykologiutdanningen burde endre fra bare karakterbasert til også innebære intervju og motivasjonsbrev. Dette for at alle studentene er skikket til å behandle pasienter i psykiatrien.

Vi vet óg at mange blir gitt til justisen enn helsesektoren. Dette fordi de har for eksempel har begått små narkotikalovbrudd. Vi i HSB vil dermed fortsatt innføre rusreformen. Dette for å hindre flere overdosedødsfall, men også for å forkorte prosessen med å bli rusfri. Forskningen tilsier at hvis vi får en avkriminalisering av lettere rusmidler som bla hasj og marihuana vil ikke bare bruken gå ned, men vi forminsker overdosedødsfall og flere vil raskere bli en del av samfunnet igjen.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Bevilge støtte og godtgjørelse til flere private psykologer slik at de kan ta imot flere pasienter
- Bevare fritt behandlingsvalg
- Likestille private institusjoner med offentlige institusjoner innenfor psykisk helse
- Gjennomføre rusreformen etter de opprinnelige hensiktene
- Bevilge støtte til flere døgnplasser i DPS
- Vurdere om det finnes andre opptakskrav som ville fungert bedre til psykologistudiet enn karakterer fra videregående opplæring.
- Øke satsingen på digitale psykisk helsetilbud for å gjøre tilbudet mer tilgjengelig i distriktene.
- Øke antall studieplasser innenfor psykologiutdanningen.

6 Justis

6.1 Innføring av et nasjonalt tiggerforbud

Helt frem til slutten av 2005 var det et forbud i Norge mot sedvanemessig eller gjentatt tigging på offentlig sted. Hovedbegrunnelsen for å oppheve loven var at det burde heller brukes andre sosiale tiltak enn straff for å unngå tigging. Helt siden Romania ble EU-medlem i 2007 har særlig rom-folk dratt på jakt etter et bedre liv og dette har blitt et sosialt problem.

I 2015 oppdaget politiet i Bergen et komplekst og kriminalisert tiggemiljø i Bergen. Brennpunkt-dokumentaren *Lykkelandet* avdekket et omfattende miljø bestående av kvinner som tigget på dagtid og drev med prostitusjon på kveldstid, kontrollert av bakmenn som mottar fortjenesten. Tiggerne utga seg for å være fattige og husløse, mens sannheten var at de tjente millioner på tiggingen, prostitusjonen og salg av narkotika.

Brennpunkt-dokumentaren førte først til at bakmennene og mange av tiggerne og de prostituerte forsvant fra Bergens gater. Noen måneder senere var de derimot tilbake igjen. Dette viser at strengere skyts må til for å få bukt med problemene.

Ved å innføre et nasjonalt tiggerforbud vil dette ramme de kriminelle miljøene som er både ulovlige og direkte skadelige for de som involveres. Det vil være et tiltak for å motvirke den sammenhengen som er dokumentert mellom tigging og organisert kriminalitet og menneskesmugling. I tillegg vil man få kontroll over det ordens-, miljø- og helseproblemet tigging medfører.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Innføre et nasjonalt tiggeforbud

6.2 Kjøp og salg av sex

Definisjonen på menneskehandel er organisert salg av mennesker. Prostitusjon er med andre ord en form for menneskehandel. Derfor er Høyres Studenterforening i Bergen prinsipielle motstandere av kjøp og salg av sex.

Hva som er lov og hva som ikke er lov i en stat er av betydning for hvordan borgerne i staten vurderer rett og galt. Alle mennesker har en egenverdi, og skal aldri nyttiggjøres som et middel i seg selv. Prostitusjon nedverdiger, og degraderer den prostituerte til en vare. Dette er en praksis og en moralsk tilnærming foreningen mener ikke hører hjemme i et sivilisert samfunn.

Det er svært vanskelig å regulere kjøp og salg av sex på en god måte. De som imidlertid hevder at løsningen er en liberalisering, hvor kjøp og salg av sex legaliseres, tar feil. Dette argumentet tar utgangspunkt i at noen har glede av, og oppriktig ønsker, å selge kroppen sin. Dette er en tilnærming Høyres Studenterforening i Bergen ikke støtter.

Skulle man åpne for en legalisering av kjøp og salg av sex, vil EU-borgere kunne etablere seg og drive næringsvirksomhet i Norge. Dette åpner for en aksept for internasjonale nettverk av menneskehandel, fullt tilgjengelig og fullt lovlig. I slike nettverk blir svært sjeldent den prostituerte hverken godt eller rettferdig behandlet. Derfor er en slik utvikling noe vi ikke aksepterer.

Dagens sexkjøpslov fungerer ikke tilfredsstillende. Løsningen er imidlertid ikke liberalisering. Sexkjøpsloven må endres, men ikke forkastes. Dagens lov om sexkjøp kriminaliserer kjøp av sex, men ikke salg. Dette er en lite prinsipiell tilnærming. Begrunnelsen er pragmatisk: Noen vil uansett selge sex. De må kunne gå til politiet dersom de blir utsatt for overgrep. Dette er en fornuftig pragmatisme Høyres Studenterforening både forstår og har sansen for.

Det kan aldri være slik at prinsippene skal vektes tyngre enn hensynet til enkeltmennesket. Slik skal det fortsette å være. Derfor ønsker foreningen å opprettholde og videreføre en slik løsning.

Sexkjøpsloven er ikke perfekt, og kunne trenge en revitalisering. Den bør moderniseres og forbedres. Derfor ønsker forening en helhetlig utredning av en ny sexkjøpslov. Dersom denne prosessen skulle avdekke at salg av sex ikke bør forbys av hensynet til den prostituerte, vil foreningen slå seg til ro med dette. Det bør imidlertid tas utgangspunkt i, av prinsipielle grunner, at salg av sex skal forbys, med mindre tungtveiende grunner taler imot en slik løsning.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Ha en human politikk på området, som alltid setter det enkelte mennesket over overordnede prinsipper.
- Fortsatt forby kjøp av sex i Norge.
- Revitalisere, fornye og forbedre dagens sexkjøpslov, basert på en grundig og helhetlig gjennomgang og utredning.

6.3 Økt fokus på landets viktigste kriminalitetsforebygger

I det politiske landskapet og samfunnsdebatten generelt, snakkes det mye om politiet og dets ressurser, men overraskende lite om etaten som stanser og forhindrer mye av kriminaliteten ved Norges dørstokk, nemlig tolletaten. Vi trenger et større fokus på et sterkt tollvesen når beslag av våpen, syntetisk narkotika, ulovlig alkohol, og andre sikkerhetstrusler skyter i været.

I 2017 konfiskerte tollvesenet rekordmye narkotika og alkohol. Beslag av narkotiske tabletter har økt hvert år og har hatt en dobling fra over 5.000stk. i 2014 til drøyt 11.000 stk. i 2017. Det ble også beslaglagt rekordmye ulovlig øl og brennevin i året som var, samt en fordobling av vinbeslag. Samfunnet taper store summer på den ulovlige og ofte farlige alkoholen i form av tapte avgifter, mens mange unge sårbare menneskers liv legges i grus som følge av de narkotiske stoffene.

I samme periode er antall beslag av voldsprodukter også gått i været. Fra 2012 til 2017 har det vært en økning på hele 240%. Dette er svært skremmende, og uten et sterkt tollvesen kan man i ytterste konsekvens få en lignende utvikling av kriminelle ungdomsgjenger slik den vi ser i Sverige hvor hele 300 skyteepisoder fant sted bare i 2017.

Med internettets inntog er det også blitt stadig enklere å bestille ulovlige produkter slik som våpen, ulovlige legemidler og dopingmidler. Aftenposten har avdekket en trend hvor stadig yngre kjøpere bestiller narkotika på internett kamuflert som godteri for så å hente det i postkassen hjemme. Mange av disse stoffene er såkalte syntetiske narkotiske stoffer som kan være alt fra 50 til 10.000 ganger kraftigere enn tradisjonell narkotika.

I lys av denne problematiske utviklingen er med andre ord viktigheten av et sterkt tollvesen stadig mer aktuelt. For 2018 skal tolletaten kutte 0,9% av driftsbudsjettet som ledd i effektiviseringen av offentlig sektor. Fredrik Støtvik, leder i Norsk Tollforbund kommenterte budsjettkuttet slik for TV2 i høst da nyheten ble kjent: «Det blir kutt i overtid, kutt i turnuser og man ser på å kutte i hundetjenesten». Det er derfor av avgjørende betydning at tolletaten klarer disse kuttene gjennom effektivisering slik at det ikke rammer den operasjonelle driften. Storting og regjering skal ha skryt for å ha innført de såkalte ANPR-kameraene på grenseovergangene som har resultert i flere beslag, men det er fremdeles urovekkende at bare 9 av 78 grenseoverganger er bemannet. Med så liten kontroll over grenseovergangene er det derfor urovekkende enkelt for farlige personer å ta seg inn i Norge.

Vi ønsker derfor større oppmerksomhet rundt det preventive arbeidet tollvesenet gjør, samt løfte etatens viktige arbeid opp i den offentlige samfunnsdebatten. Det er viktig at folk flest blir bevisst på betydningen av et sterkt tollvesen. Tolletaten fortjener derfor også en større prioritering i det politiske landskapet.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Styrke den operative driften av Tollvesenet gjennom økte bevilgninger.
- Mål om Apnl-Kameraer på alle grenseområder.

6.4 Generell bevæpning av politiet i terrorutsatte områder

De siste årene har vi vært vitne til en rekke terrorangrep rettet mot de store byene, og andre knutepunkter. Angrepene i London, Tyrkia, Nice, Paris og New York har vist at faren for angrep i de store byene er høyst reell.

1 Dagens sikkerhetssituasjon innebærer derfor at politiet må kunne respondere raskere til ulike
2 situasjoner. Situasjonen for norske politistyrker er i dag slik at de ikke er bevæpnet, men
3 nødvendig utstyr må hentes i politibilene. Med dagens sikkerhetssituasjon er ikke dette en
4 gunstig løsning for å kunne respondere raskt og effektivt til alvorlige hendelser.

5
6 De siste årenes angrep har også vist at knutepunkter og institusjoner har vært særlig utsatt for
7 angrep. Dette gjelder områder som samler et stort antall mennesker, som flyplasser,
8 togstasjoner, departement og liknende. Høyres Studenterforening i Bergen går derfor inn for
9 generell bevæpning ved slike særlige utsatte områder.

11 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 12 • Gå inn for generell bevæpning i særlig utsatte knutepunkt og institusjoner.

14 **6.5 En stabil, human og forustigbar kurs**

15 Vår tid er kaldt folkevandringens tidsalder. En rekke mennesker legger årlig på flukt som
16 følge av klimaendringer, krig, konflikt og fattigdom. Derfor må enhver flyktningpolitikk også
17 inneholde politikk for å bedre forholdene der migrantene flykter fra. Høyres
18 Studenterforening i Bergen anser dette som et svært viktig arbeid, og ønsker at Norge skal
19 bidra i dette arbeidet gjennom et forpliktende internasjonalt samarbeid.

20
21 Dagens asylsystem er basert på den såkalte Dublin-avtalen. Dette er et samarbeid mellom EU-
22 landene, Island, Sveits, Liechtenstein og Norge. Hovedregelen er at søknaden skal behandles
23 av det første landet asylsøkeren kommer til. Hvis asylsøkeren søker om beskyttelse i et annet
24 land, skal han eller hun sendes tilbake til det landet som allerede har behandlet søknaden, eller
25 som skal ha ansvar for å behandle søknaden.

26
27 Problemene med dette systemet er mange. For det første blir det ulik belastning på de ulike
28 landene. Landene rundt Middelhavet er langt mer utsatt enn det for eksempel de
29 skandinaviske landene er. Dessuten gir det et insentiv for mennesker til å ta seg fra
30 hjemlandet til Europa. Dette gjør at folk legger ut på livsfarlige ferder over Middelhavet, og
31 svært mange omkommer. Videre åpner det for menneskehandel. Kun de som er bemidlede har
32 råd til å betale menneskesmuglerne for å hjelpe dem til Europa. På denne måten får vi ikke
33 forsikret oss om at det er de mest hjelpetrengende som faktisk får hjelp.
34 Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor Dublin-avtalen bør reforhandles, med sikte
35 på å finne en mer rettferdig fordeling av flyktningene, og som ikke gir insentiver for å legge
36 ut på farlige ferder over Middelhavet.

37
38 Europa opplever i dag en historisk stor tilstrømning av flyktninger og migranter. Migrasjonen
39 er internasjonal og kan bare håndteres ved et omfattende samarbeid mellom mange land. Det
40 finnes flere eksempler på at gode intensjoner har fått store følger. I en situasjon som dagens er
41 det derfor viktig og tydelig kommunisere utad at du må ha et reelt beskyttelsesbehov for å
42 innvilges asyl i Norge. Vi mener at det ikke finnes noe alternativ til en streng linje, slik
43 situasjonen er i dag.

44
45 Foreningen ønsker å styrke det internasjonale samarbeidet for å sikre den europeiske
46 yttergrensen, sørge for en rettferdig fordeling av flyktninger med beskyttelsesbehov og
47 forhindre at sårbare grupper legger ut på flukt.

48
49 Vi stiller oss også positive til forslagene om å gjennomføre prøveprosjekter med
50 flyktningmottak i Nord-Afrika og Midtøsten. Dette vil dempet insentivene til å legge ut på

1 flukt, og sikre et mer rettferdig system. Et slik prosjekt må eventuelt være initiert av EU, slik
2 det har vært en del snakk om de siste årene.

3
4 Videre finnes det klare grenser for hvor mange innvandrere Norge kan ta imot før det går ut
5 over integreringen. Skal innvandrere ha like gode muligheter i det norske samfunnet som de
6 andre, er de avhengig av skoloring og oppfølging som sikrer at de klarer overgangen. Dette er
7 prinsipielt viktig, alle med lovlig opphold i Norge skal gis de samme muligheter. Denne
8 integreringsprosessen koster samfunnet mye. Derfor mener foreningen det er svært viktig at
9 de vi ikke tar imot flere enn vi klarer å integrere. Vi bør derfor holde ankomsttallene lave, slik
10 at vi kan investere i de som kommer, og sikre de reelle muligheter til å lykkes.

11
12 Erfaringer fra Tyskland og Sverige viser at en stat som tar inn for mange flyktninger på for
13 kort tid kan oppleve store problemer med integreringen. Eksempelvis ser vi at fremveksten av
14 parallellsamfunn i Sverige fører til betydelige vansker for både myndighetene og borgerne.
15 Dette bidrar til å true stabiliteten til nasjonalstaten, og er etter foreningens skjønn noe som
16 ikke er foreningen med en konservativ politikk.

17
18 Norge bidrar i dag betraktelig mer enn de aller fleste land i Europa. Høyres Studenterforening
19 i Bergen ønsker å føre en restriktiv, human og forutsigbar flyktningpolitikk. Restriktiv, fordi
20 stabiliteten til staten og velferdsstatens bærekraft avhenger av det, human fordi mennesker
21 med et reelt beskyttelsesbehov skal gis opphold og forutsigbar fordi den er konsekvent og
22 langsiktig. Dette anses for å være i tråd med den brede politiske oppslutningen rundt
23 migrasjonsspørsmål i Norge.

24
25 Norge har en plikt til å hjelpe mennesker i nød og til å gi beskyttelse fra forfølgelse.
26 Asylinstituttet er et meget viktig verktøy for å gi beskyttelse til mennesker som er reelt truet.
27 For å forhindre misbruk må det føres en streng, men rettferdig praksis. Dette innebærer en
28 konsekvent linje som gjør at færre grunnløse asylsøkere kommer til landet, og at de som søker
29 asyl, får sine søknader behandlet raskt. Anledningen til å trenere hjemsendelse etter avslag må
30 begrenses.

31
32 Det er langt enklere for Norge å styre ankomsttallene gjennom FNs system for
33 kvoteflyktninger. Dessuten er vi garantert at disse menneskene virkelig har behov for hjelp.
34 Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen innvandringen til Norge hovedsakelig bør
35 baseres på kvoteflyktninger. Av hensynene nevnt ovenfor mener foreningen at også disse
36 tallene skal være moderate, men kvoteflyktninger skal alltid prioriteres over asylsøkere uten
37 krav på opphold. Dette innebærer derfor at vi ønsker en strengere praksis på
38 familiegjennforening. Ankomsttallene må anses som en helhet, og dersom flere innvilges
39 familiegjennforening, åpner dette for færre kvoteflyktninger. Foreningen mener
40 kvoteflyktninger som hovedregel må prioriteres over familiegjennforening.

41
42 Vi stiller oss svært positive til arbeidsinnvandring. Det er et gode at arbeidsinnvandrere
43 ønsker å skape seg en fremtid i Norge, og vi er avhengige av dette for å sikre økonomisk
44 vekst. Foreningen ønsker derfor at Norge skal fortsette å arbeide for et velfungerende indre
45 arbeidsmarked i EØS, og stille seg generelt positiv til arbeidsinnvandring.

46
47 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

48
49 Overordnet:

- Føre en restriktiv, human og forutsigbar flyktningpolitikk.

Internasjonalt:

- Arbeide internasjonalt for å bekjempe årsaker til at mennesker legger ut på flukt.
- Sikre at Norge overholder folkeretten og ivaretar asylsøkernes behov for rettsikkerhet.
- Styrke det internasjonale samarbeidet for å sikre den felles europeiske yttergrensen, sørge for en rettferdig fordeling av flyktninger med beskyttelsesbehov og forhindre at sårbare grupper legger ut på flukt.
- Arbeide for en mer rettferdig internasjonal fordeling av flyktninger, som blant annet innebærer å reforhandle Dublin-instituttet.
- Undersøke mulighetene for, i samråd med EU, og opprette regionale flyktningmottak i Midtøsten og i Nord-Afrika.

Nasjonalt:

- Holde ankomsttallene lave gjennom å kommunisere tydelig at det stilles strenge krav til opphold i Norge, samt raskt og effektivt returnere de som får avslag.
- Anse ankomsttallene som en helhet: Dersom flere asylsøkere innvilges opphold, må dette tilsi færre kvoteflyktninger, og vice versa osv.
- Kun gi oppholdstillatelse til de asylsøkerne som har et reelt beskyttelsesbehov.
- Gjennomføre ytterligere innstramninger for krav om familiegjennforening.
- I utgangspunktet foretrekke kvoteflyktninger fremfor andre type flyktninger
- Fortsette å arbeide for et velfungerende indre arbeidsmarked i EØS, og stille seg generelt positive til arbeidsinnvandring.

6.6 Fortsatt regulert, men betydelig liberalisert

Høyres Studenterforening i Bergen støtter prinsippet om at alkohollovgivningen skal være regulert av staten. Foreningen mener det er riktig å opprettholde et høyt nivå på alkoholavgiftene for å motvirke de uheldige virkningene alkoholmisbruk har på den enkelte borger, den enkelte familie som er utsatt for alkoholproblemer, samt forebygge alkoholrelaterte skadevirkninger i fremtiden m.v.

Foreningen anser måtehold som en dyd, og dette prinsippet gjør seg kanskje spesielt gjeldende hva angår alkoholreguleringen. Dessuten er ikke dagens alkoholpriser høyere enn at den jevne nordmann kan nyte sin vin uten at dette tilsier et urimelig inngrip i den enkeltes privatøkonomi.

Foreningen er opptatt av at staten ikke skal gjøre alkohol minst mulig tilgjengelig for vanlige folk. I dag er åpningstider og reguleringene av utsalgstidspunktene basert på en tanke om at tilgjengeligheten påvirker alkoholkonsumet. Logikken er basert på forskning, og er ikke feilaktig. Dette tar foreningen konsekvenser av, eksempelvis ved ønsket om å opprettholde forbudet mot alkoholreklame.

Problemet er imidlertid at de som har alkoholproblemer fortsatt får tak i alkohol, mens ordinære lovlidende borgere ikke får tak i det på grunn av de strenge reguleringene. Dette kan ikke foreningen akseptere. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker derfor en kraftig liberalisering av reguleringene for utsalg av alkohol.

I dag er det ikke anledning til å kjøpe alkohol i butikk etter klokken 20 på hverdager og klokken 18 i helger. Foreningen ønsker å tillate dagligvarehandelen å selge alkohol innenfor hele den ordinære åpningstiden. Vi er i utgangspunktet sterk motstander av monopoler. Vinmonopolet har imidlertid vist seg å være en svært vellykket ordning. Vinmonopolet sørger for tilgjengelig kompetanse på smak og kvalitet i hele landet. Dessuten er de svært hjelpelige med å bestille utenfor eget varesortiment. Den jevne nordmann opplever Vinmonopolet som en særskilt velfungerende Ordning.

Foreningen ser derfor ingen grunn til å legge ned Vinmonopolet. Vi ønsker heller å liberalisere åpningstidene på Vinmonopolet, slik at det blir enda enklere for den enkelte å forholde seg til ordningen enn det tilfellet er i dag. Spesielt viktig er det å sikre lengre åpningstider på lørdager.

Etter dagens alkohollovgivning er det kun tillatt å selge øl med alkoholprosent på inntil 4,7 volumprosent fra butikkene. Bransjen selv opplever dette som et problem. Flere av de mest solgte produktene i utgangspunktet med en alkoholprosent på rett i overkant av 5 volumprosent. Da det ikke er tillatt å selge øl som inneholder over 4,7 volumprosent i dagligvareforretninger, ser øl-produsentene seg nødt til å vanne ut produktet. Dette fører til dårligere kvalitet for forbrukerne, hvilket ikke er akseptabelt. Vi foreslår derfor å øke grensen for tillatt alkoholprosent i butikk fra 4,7- til 5,5 volumprosent.

Foreningen opplever at dagens strenge reguleringer av skjenketider enkelte steder medfører uheldige konsekvenser. Alle ender ute i gatene samtidig, skal på de samme stedene for å kjøpe nattmat, og så videre. Dette er en ordning som mange steder bidrar til å øke konfliktnivået ved skjenketid. Forholdene er imidlertid svært ulike rundt omkring i landet. Behovene er annerledes i Bergen enn i Bømlo. Derfor ønsker Høyres Studenterforening i Bergen at den enkelte kommune selv skal kunne avgjøre egne skjenketider, uten videre restriksjoner fra staten. Den enkelte kommune ser selv best hvor skoen trykker, og lokalbefolkningen kan få en skjenkepolitikk som er skreddersydd deres behov og ønsker.

I dag ser vi imidlertid at ikke forbudet mot å selge alkohol til mindreårige og til overstadige berusede mange steder ikke fungerer. Dette bidrar til en mindre trivelig stemning på mange utesteder, fordi utestedet er mer opptatt av egen bunnlinje enn restriksjonene. Vi ønsker derfor å stramme inn sanksjonene for de utestedene som ikke overholder sine forpliktelser. Dette innebærer større bøter, og færre sjanser før de mister skjenkebevilgningen. Videre må politiet oftere ta stikkprøver på utestedene, for å få avdekket kritikkverdige forhold.

Av samme grunner samt hensynet til kommunalt selvstyre, foreslår derfor foreningen også å tillate den enkelte kommune selv å avgjøre hvorvidt de ønsker å tillate konsumering av alkohol på offentlig sted eller ikke.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Opprettholde forbudet mot alkoholreklame.
- Utvide åpningstidene for alkoholsalg i dagligvareforretninger.
- Opprettholde Vinmonopolet, men betydelig liberalisere åpningstidene.
- Øke grensen for tillatt alkoholprosent fra 4,7- til 5,5 volumprosent i butikk.
- At den aktuelle kommune selv skal kunne avgjøre egne skjenketider.
- Innføre strengere sanksjoner mot skjenkesteder som ikke overholder alkohollovgivningen.

- La den aktuelle kommune bestemme hvorvidt det skal være tillat å konsumere alkohol på offentlig sted eller ikke.

6.7 Nei til en samtykke-lov

Samfunnsdebatten har det siste året rettet søkelyset mot diskusjonen om å innlemme et samtykkekrav i straffelovens voldtektsbestemmelse. Voldtekt er alvorlig og inngripende for de det gjelder, og bærer ofte mye tvil om spørsmålet om samtykke. Likevel er dette ren symbolpolitikk og vil ikke være praktisk gjennomførbar.

Det er gjennomgående i voldtektssaker at det ofte blir ord mot ord, og mangel på konkrete bevis da vitner ikke er tilstede under hendelsen. I saker om voldtekt er det ofte lite bevis i den konkrete saken som blir vurdert opp mot det strenge beviskravet i strafferetten. Dette resulterer ofte i henleggelse av voldtektssaker. Det fremgår av en rapport fra Riksadvokaten at hele 80 % av anmeldte voldtekter i Norge blir henlagt. Dette er altfor mange. I dag er det bevisspørsmålet som ofte er utfordringen i disse voldtektssakene, og en samtykke-lov vil ikke kunne bedre dette.

En annen utfordring vil også være at kravet til 'samtykke' og hva som konkret ligger i ordlyden er uklart. Dette siden det kan være mange ulike varianter innenfor hva som er å anse som et samtykke i det konkrete tilfellet. Dette er en gråsone hvor det i praksis vil være vanskelig å tolke samtykkekravet, da samtykket fra partene vil være forskjellige fra situasjon til situasjon. Et begrep som favner såpass vidt vil dermed kunne medføre unødvendige utfordringer.

Videre vil det å innlemme et samtykkekrav i loven kunne medføre enkelte uheldige virkninger, spesielt for den fornærmede i saken. En samtykke-lov vil medføre at rettsvernet til den fornærmede vil kunne svekkes, da fokuset blir rettet mot fornærmedes ansvar til å uttrykke et samtykke, istedenfor de utførte handlingene. Dette vil også kunne resultere i at terskelen for å anmelde en voldtekt blir større.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Si nei til å innføre en samtykke-lov

6.8 Nei til mer statlig pek, la kommuner få velge åpningstider på pub og diskotek

I dag stenger skjenkestedene klokken 03:00. Dette er et nasjonale regler som er likt alle steder. Dette betyr at det er politikerne på Stortinget som bestemmer hvor lenge akkurat utestedene i din kommune skal holde åpnet. Det er på tide at vi viser tillit til kommunene og gir dem ansvaret til å bestemme skjenketiden selv. Dette underbygges av kommunen sin autonomi. Det er lokalpolitikere i den enkelte kommune som best kjenner sine lokale skjenkesteder, og det er derfor naturlig å gi dem den tilliten.

Det finnes flere skjenkesteder som ønsker å ikke holde baren åpent til lengre enn 2, mens andre skjenkesteder utenfor store boligstrøk ville kanskje hatt åpent lengre. Norge er et langstrakt land med flere forskjellige typer lokalsamfunn, med ulike behov. Staten skal ikke sette nasjonale rammer for skjenketidene, men heller gi frihet til kommunene selv til å bestemme over sine skjenketider.

Det er ingen tvil om at flere unge fortsetter festen etter skjenkestedet har stengt. Alkohol i store mengder kan medføre usikkerhet og utrygghet blant unge mennesker. Ved å la utestedene holde åpent lengre enn dagens alkohollov tilsier, vil unge kunne fortsette festen på skjenkestedet i trygge omgivelser med vakter tilstede.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- At hver enkelt kommune selv skal velge åpningstider på utesteder.

6.9 ”Tough love” er også love

Høyres Studenterforening i Bergen ser med sterk bekymring på økningen av voldshendelser hvor personer som er kjent innenfor den psykiatriske helsetjenesten er involvert. Skytingen i Kongsberg i oktober og knivhendelsen på Bislett i Oslo i november er urovekkende eksempler på hvor galt det kan gå dersom psykisk syke pasienter ikke blir fanget opp av den psykiatriske helsetjenesten og deretter får riktig behandling. Dette har dessuten skapt fare for allmennheten. Disse hendelsene minner oss om at den psykiatriske helsetjenesten i Norge ikke i tilfredsstillende grad beskytter innbyggerne mot farepotensialet som alvorlig psykisk syke personer kan representere.

HSB tror at en del av løsningen på denne problemstillingen er å senke terskelen for bruk av tvangsinnleggelser i psykiatrien. Riktignok hevet Høyre i regjering terskelen for bruk av tvangsmedisinering, og begrunnet dette med hensynet til pasientens autonomi. HSB ønsker ikke å foregripe dette ved å foreslå endringer i bruk av tvangsmedisinering, all den tid regelverket må få virke før en endelig konklusjon vedrørende denne praksisendringens suksess kan trekkes. Derimot mener HSB at endring i bruken av tvangsinnleggelse som virkemiddel må vurderes, da dette til en viss grad bygger på andre hensyn og ivaretar andre formål.

De viktigste av disse er først og fremst formålet om å beskytte pasienten mot seg selv. En alvorlig psykisk syk person kan utgjøre fare for seg selv, og den psykiatriske helsetjenesten skal alltid ivareta pasientens trygghet. Det andre formålet er ivaretagelse av hensynet til allmennhetens trygghet. Det skal være og føles trygt å ferdes i offentligheten. Dette kan påkrevne at psykisk syke personer som utgjør en fare for allmennheten, må få behandling på en måte som forhindrer dem å komme i kontakt med den øvrige befolkningen. At politiet i Oslo så seg nødt til å skyte pasienten som gikk gjennom gatene på Bislett med kniv, synliggjør at de to hensynene ofte kan gli over i hverandre. I det tilfellet utgjorde pasientens sykdom en fare både for ham selv, men også for allmennheten.

HSB understreker at foreningen likevel er skeptisk til en ukritisk liberalisering av bruken av tvang i psykiatrien. Foreningen er sterk tilhenger av prinsippet om individets frihet, herunder pasientens selvbestemmelsesrett. I utstrekning av dette mener foreningen at pasientens autonomi skal være et tungtveiende hensyn i utformingen av regelverket som regulerer helsetjenesten generelt og psykiatrien spesielt. Likevel anser foreningen det som bekymringsverdig at det er en økning i voldshendelser hvor psykiatripasienter er involvert. Fordi det er meget vanskelige interesseavveininger som må foretas for å fastslå hvor vid adgang helsetjenesten skal ha til å benytte tvang overfor borgerne, ønsker foreningen en grundig utredning av dette spørsmålet.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Utrede muligheten for og konsekvensene av å senke terskelen for bruk av tvangsinnleggelse av pasienter som virkemiddel i den psykiatriske helsetjenesten, hvor formålet både er å beskytte pasienten mot seg selv, samt å verne om den allmenne trygghetsfølelsen.

- Utredningen bør også omfatte hvilke hjemler for bruk av tvangsmidler politiet har og bør få for å kunne bistå helsepersonell. Pasientens selvbestemmelsesrett og menneskerettsvern i medhold av Grunnloven og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon skal være fremtredende i vurderingen. I vurdering om tvang bør man også ha nær dialog med brukerorganisasjonene.
- Styrke psykiatrien.

7 Arbeid og sosial

7.1 Et samfunn tilrettelagt for barnefamilien

I rapporten *Nedgangen i fruktbarhet fra 2010* dokumenterer Statistisk Sentralbyrå hvordan fruktbarheten blant norske kvinner har gått ned hvert år siden 2010. I 2016 ble det født 1,71 barn per kvinne. I rapporten forklarer forskerne dette blant annet med økt økonomisk usikkerhet etter finanskrisen. Dessuten synker fertiliteten med alderen, både hos menn og kvinner. Samtidig pekes det på at flere og flere unge kvinner ønsker å få arbeidserfaring før de stifter familie.

At kvinner har blitt mer og mer opptatt av å tilegne seg arbeidserfaring før de stifter familie, er i utgangspunktet ikke et problem. Det antyder at flere og flere kvinner ser det som attraktivt å satse på en aktiv yrkeskarriere. Det er et enormt gode for samfunnet å ha en høy sysselsetting. Norge er blant de samfunnene hvor flest kvinner er i arbeid. Dette er svært ønskelig, og må ikke motvirkes.

Høyres Studenterforening i Bergen mener imidlertid de kvinnene som ønsker å stifte familie tidlig, ikke skal legge fra seg dette ønsket grunnet frykten for å bli stående utenfor arbeidslivet. Derfor ønsker vi å utrede potensielle insentiver som kan gjøre unge kvinner tryggere på at de kan kombinere et familieliv med en aktiv yrkeskarriere.

Et alternativ er å gi selskaper som ansetter unge mødre kompensasjoner gjennom lettelser i arbeidsgiveravgiften. Dette er dog komplekse strukturer, så dette og liknende forslag må utredes før det eventuelt innføres.

Det andre forskerne peker på i rapporten, er de økonomiske sidene ved familielivet. Barnefamilier har over tid hatt en negativ økonomisk utvikling. Blant annet er ikke barnebidraget blitt prisjustert. Barnefamilier har derfor fått dårligere og dårligere råd. Stadig flere unge tar høyere utdanning. Dette betyr at det tar stadig lengre tid enn tidligere før unge stifter familie. Det er kostbart å ha barn, derfor velger mange å utsette familielivet til de er i en sikrere økonomisk situasjon, da mange føler at de ikke kan ta seg råd til å stifte familie etter endt utdanning.

Ikke alle ønsker å bli foreldre. Dette er et valg den enkelte i samråd med sin partner må stå fritt til å ta. Det er imidlertid svært viktig for samfunnet at det fødes nok barn til at den kommende generasjonen blir minst like stor som foreldregenerasjonen. For at vi skal kunne opprettholde en bærekraftig velferdsstat, må det til enhver tid være nok sysselsatte til å finansiere pensjoner, uføretrygd, sykelønn m.v. Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor samfunnet bør legge til rette for at flere føler at de kan ta seg råd til å stifte familie tidligere, samt få flere barn.

Løsningen er imidlertid ikke å behovsprøve barnetrygden. Dette er en byråkratisk ide, som fremmer insentiver til å arbeide mindre, ikke mer, slik velferdsstatens bærekraft er avhengig av.

Foreldrefradraget er et skattefradrag foreldre har krav på. Posten gjelder foreldre som har hatt utgifter til barnepass for barn de bor sammen med og barnet er yngre enn 12 år i inntektsåret. Det kan eksempelvis være utgifter til skolefritidsordning, barnepass, fritidstilbud osv. Foreldrefradraget bør sikre at norske menn og kvinner føler det er økonomisk forsvarlig å få flere barn, samt få barn tidligere enn det tilfellet er i dag. Derfor må insentivene i denne ordningen styrkes.

I dag er foreldrefradraget på 25.000 kroner på ett barn, og på 15.000 kroner per ekstra barn den enkelte familie velger å sette til verden. Fradragene gjelder inntil barnet fyller 12 år. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å øke foreldrefradraget, samt utvide ordningen til å gjelde foreldre med barn til og med fylte 16 år.

Dessuten mener vi at det er viktig at flest mulig bidrar til samfunnet gjennom å arbeide. Derfor ønsker vi å gi et ekstra insentiv til foreldre hvor begge foreldrene arbeider. Disse familiene bør få et ekstra jobbskattefradrag. Dette fradraget bør være forbeholdt familier som velger å få familie tidlig. Eksempelvis kan man se for seg at familier der foreldrenes samlede alder ikke overskrider 60 år gis et slikt fradrag. For at ordningen skal bli minst mulig byråkratisk, er det imidlertid viktig at innretningen utredes.

Høres Studenterforening i Bergen vil:

- At Regjeringen skal utrede hvordan samfunnet bedre kan legge til rette for at unge skal kunne få barn tidligere enn i dag, samt få flere barn enn i dag.
- Beholde barnetrygden med dagens innretning.
- Innføre et jobbskattefradrag for foreldre med barn under 16 år.
- Gjøre foreldrefradraget gjeldende for barn til og med fylte 16 år.
- Øke dagens foreldrefradrag til 40.000 for ett barn, og øke foreldrefradraget for barn utover det ene barnet til 25.000 for unge foreldre.

7.2 Barnehage

Barnehagedekningen i Norge er tuftet på private bidrag. Private løsninger gir økt innovasjon og større valgfrihet for foreldre som søker barnehageplass, samt har de vært helt nødvendig for å sikre full barnehagedekning. Regelverket rundt private barnehager er derimot ikke perfekt og vi ønsker en rekke tiltak for å gjøre sektoren bedre.

Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å gi både kommunene og de private barnehagene mer forutsigbarhet. Dagens finansieringsmodell medfører stor usikkerhet knyttet til tilskuddene til de private. I stedet for å knytte finansieringen til gjennomsnittspris i kommunale barnehager, vil standardiserte tilskudd hindre store årlige variasjoner og gjøre det lettere å forutberegne driften fra år til år.

Kommunene har ansvar for å sikre barnehageplasser til alle barn med krav på plass. For at kommunene skal kunne organisere et best mulig tilbud basert på kommunale og private aktører bør alle underlegges samme regelverk. Når private barnehager har mulighet til å ta opp barn uten krav på plass kan det få store konsekvenser for det totale barnehagetilbudet.

1 Det finnes eksempler på barnehager som har lagt ned på ubestemt tid, med hensikt om å starte
2 opp igjen med ny barnegruppe, potensielt sett for å slippe unna skepsis og kritikk fra foreldre.
3 Dette er lite hensiktsmessig og skaper ringvirkninger for barna som mister sitt sosiale miljø,
4 og det gjør det mulig å unngå berettiget kritikk på standard og sikkerhet i barnehagen. Høyres
5 Studenterforening i Bergen ønsker derfor at de som legger ned barnehagedriften må søke om
6 ny godkjenning fra kommunen dersom de ønsker å starte opp igjen.

8 I debatten om private barnehager er det problematisert hvorvidt aktører skal kunne ta ut
9 utbytte. Vi er i utgangspunktet positive til utbytte, men vi ønsker at dette skjer på en forsvarlig
10 måte og med større åpenhet for foreldrene om hvor stort utbytte som tas fra de ulike
11 barnehagene.

13 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 15 • Likebehandle private og offentlige barnehager gjennom å standardisere tilskudd til alle
16 private barnehager.
- 17 • At private barnehager må søke ny godkjenning hvis barnehagedriften opphører.
- 18 • Innføre strengere sanksjoner mot barnehageaktører som tar ut ulovlig utbytte.
- 19 • Øke satsingen på foreldreveiledning.

21 **7.3 Avskaffe kontantstøtten**

22 Norge brukte i 2018 1,7 milliarder av statsbudsjettet på å betale foreldre for å bli hjemme med
23 egne barn, fremfor å sende dem i barnehage. Dette har en rekke negative konsekvenser. For
24 det første hindrer det foreldre fra å gå ut i jobb, som igjen fører til reduserte skatteinntekter.
25 Samtidig hindres integrering, da de med innvandrerbakgrunn er sterkt overrepresentert blant
26 brukere av ordningen. Hensynet til barnets sosialisering tilsier også at et slik ordning er
27 uheldig, da de blir stående utenfor barnehage.

29 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 30 • Avskaffe kontantstøtten.

32 **7.4 Videreformidling av delt foreldrepermisjon**

33 De små fellesskapene er viktige. Familien er en sentral institusjon i livene til de aller fleste.
34 Alle familier skal kunne skape trygge rammer rundt sine liv, med mulighet til valgfrihet.
35 Mange foreldre opplever at det er vanskelig å få nok tid til å være sammen med egne barn og
36 finne en god balanse mellom arbeidsliv og familieliv. Vår politikk må legge til rette for et
37 godt familieliv.

38 Foreldrepermisjonen er et viktig virkemiddel for at foreldre kan være hjemme med barnet det
39 første året etter fødsel. Det er viktig å gi begge foreldrene reell mulighet til å få tid med
40 barnet. Vi mener derfor at dagens ordning med delt foreldrepermisjon bør videreføres. Det er
41 viktig å sikre foreldrene mulighet til å fordele permisjonen mellom seg uavhengig av
42 holdninger i omgivelsene.

44 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 45 • Videreføre ordningen med delt foreldrepermisjon.

7.5 En sunn befolkning i arbeid

Den alminnelige aldersgrensen i staten er 70 år. Dersom arbeidet medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning eller stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper, kan aldersgrensen for stillingen være lavere.

Høyres Studenterforening i Bergen mener at arbeidslinjen alltid må ligge til grunn. Den norske befolkningen er verdens friskeste, og vi lever stadig lenger. Samlet sett er dagens arbeidsmarked mindre fysisk krevende enn tidligere. Konsekvensen av dette er at flere av særaldersgrensene må fjernes eller oppjusteres, slik at det også i disse yrkene vil lønne seg å stå lenger i arbeid.

Som en konsekvens av dette, ønsker Høyres Studenterforening i Bergen å fjerne særaldersgrensene, og innlemme de som i dagens system ville kvalifisert til særalderspensjon i den ordinære pensjonsordningen.

For noen yrkesgrupper er det vanskelig å stå i arbeid til man er 70 år. I en alder av 70 vil det som fagmilitær eller som politimann være utfordrende å være i operativ tjeneste. Derfor må disse få andre oppgaver, eksempelvis av en mer administrativ karakter, etter fylte 70.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Å fjerne dagens særaldersgrenser, og innlemme de som i dag kvalifiserer til særordningene i det ordinære pensjonssystemet. Særaldersgrensene skal erstattes med individuell vurdering av egnethet for den enkelte arbeidstaker.
- Innføre en ordning for offentlig ansatte som på grunn av arbeidets karakter må gi seg i en viss alder. Ordningen må ha som siktemål å gi arbeidstakeren andre arbeidsoppgaver, slik at vedkommende går over i ny jobb fremfor å gå av med pensjon.

7.6 Utfordringene som truer fremtidens velferd

Vi tar opp stadig mer gjeld, er mindre i arbeid og gjør det ikke nevneverdig godt på skolen. Hva betyr dette for velferden vår?

Nordmenns gjeld er nå steget til rekordstore 3262 milliarder kroner. Det tilsvarer i snitt 620.000 kroner per hode. I tillegg har 16 % av oss forbruksgjeld på 113.000 kroner i snitt. Bare halvparten av befolkningen vil tåle en renteøkning på 1 prosent.

På arbeidssiden har vi et trygdebudsjett som når stadig nye høyder. Sysselsettingsgraden er gått dramatisk ned de siste 20 årene, og 700.000 nordmenn i arbeidsfør alder mottar nå helserelaterte ytelser fra NAV. Mer enn tre personer ble uføretrygdet hver eneste time i 2017. Utviklingen er ekstra trist da det å stå i arbeid gir bedre mental helse, større tilhørighetsfølelse og mindre ensomhet.

Hva gjelder sykelønn, er det ingen andre OECD-land som har høyere sykefravær, eller høyere kostnader til sykefravær, enn Norge. I Sverige kuttet de i sykelønnen og det har nå ført til en halvering av det samme fraværet. Norge kan spare 15 milliarder kroner på et kutt tilsvarende svenskenes, men aktører som LO og Arbeiderpartiet stritter imot.

I skolen er det nå slik at 1 av 3 elever ikke fullfører videregående på normert tid. Ungdom som ikke fullfører videregående opplæring har langt større sjanse for å trenge offentlige tjenester som uføretrygd, sosialhjelp, attføring, og dagpenger. Samfunnsgevinsten ved å få elever til å fullføre videregående opplæring er 900.000 kroner per elev. Når vi er det landet i

verden som bruker mest penger på skoleelever, blir disse dårlige resultatene pinlige i internasjonal sammenheng.

Hva kan vi gjøre med dette?

Gjeld, arbeid, og skole er hovedkomponentene for å kunne lykkes med et bærekraftig velferdssamfunn som er skodd for fremtiden. Dersom vi skal løse disse utfordringene må vi handle raskt.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Gjeldsproblematikken bedres med den nye boliglånsforskriften, men det er i tillegg nødvendig med ytterligere innstramninger i regelverket for forbrukslån.
- På arbeidssiden er det viktig at arbeidsgivere og bedrifter gjør en dugnad for å ta inn flere lærlinger og folk med ulike hull i CV-en. 85.000 personer med nedsatt funksjonsevne står ufrivillig utenfor arbeidslivet. Dette vil bekjempe økende utenforskap og forskjeller.
- Pensjonsreformen i offentlig sektor ønskes kjærkomment velkommen.
- I tillegg bør sykelønnen kuttes slik at den havner på et lignende nivå som våre naboers.
- I skolen bør yrkesfagene bli mer praktisk innrettet. Flere valgfag for elevene kan også være en motivasjonsfaktor for mange da man i større grad vil føle selvbestemmelse over egen skolehverdag.

7.7 Syk sykelønnsordning

Nordmenn er blant de aller friskeste menneskene i verden. Samtidig har vi det høyeste sykefraværet i Europa, dermed sannsynligvis også i verden. Dette ble påpekt av OECD i rapporten *Mental health and work: Norway*. I samme rapport ble det påpekt at Sverige og Nederland har hatt liknende utfordringer tidligere. De to landene iverksatte liknende tiltak som det vi har gjort gjennom IA-avtalen. Begge innførte for eksempel gradert sykemelding, samt tettere kontroll og oppfølging av arbeidstakere. I tillegg innførte de en egenandel ved sykefravær. Det er ikke gjort i Norge. Sammenlikner vi resultatene, er det derfor enkelt å peke på årsaken til at ikke vi har oppnådd de samme resultatene som Sverige og Nederland har. Svenskene har redusert sykefraværet fra om lag 5 % til ca. 3 % på bare 3 år (2005-2008), mens Nederland gjorde noe tilsvarende noen år tidligere og reduserte sykefraværet fra 6,5 % til om lag 3 % fra 2001-2005. Nå nærmer begge landene seg EU-gjennomsnittet.

Flere norske bedrifter i ulike næringer foretrekker utenlandsk arbeidskraft fremfor norske lærlinger og arbeidere. Norske arbeidere er sykere enn arbeidere fra andre land, dermed lønner det seg for den aktuelle bedriften å benytte seg av den utenlandske arbeidskraften. Den norske sykelønnsordningen er langt mer sjenerøs enn det tilsvarende ordninger er i land vi sammenlikner oss med. Dermed kan en reduksjon i den økonomiske kompensasjonen ved sykefravær også bidra til å styrke konkurranseevnen til den norske fagarbeideren.

Høyres Studentforening i Bergen vil derfor redusere sykelønnen fra 100 % til 80 % av ordinær inntekt. I tillegg foreslår vi å innføre en karensdag etter den svenske modellen. Svenske arbeidstakere har en karensdag før de kan få sykelønn fra arbeidsgiver (dvs. sykelønn fra dag 2-14). Det finnes visse situasjoner der arbeidstakeren kan unntas fra hovedregelen om

1 karensdag. Dersom arbeidstakeren innen fem dager fra første karensdag blir syk igjen, regnes
2 det som samme sykdomstilfelle og personen unngår ny karensdag. Vedkommende vil dermed
3 få utbetalt ordinær sykelønn, 80 % av ordinær inntekt. En arbeidstaker kan maksimalt ha ti
4 karensdager i løpet av en tolv månedersperiode, fra ellefte sykdomstilfelle får personen
5 sykelønn fra dag én. Arbeidstakere med kroniske lidelser kan i tillegg søke om unntak fra
6 regelen om karens. Selvstendig næringsdrivende kan få sykepenger fra Försäkringskassan på
7 samme måte som ansatte, men har som hovedregel 7 karensdager.

8
9 I dagens norske sykelønnsordning har ikke arbeidsgiver ansvar for sykelønn etter dag 16.
10 Dette har vist seg uheldig ved at arbeidsgiver etter dag 16 ikke har noen insentiver for
11 oppfølging av arbeidstaker. Høyres Studentforening i Bergen ønsker å pålegge arbeidsgiver
12 ansvar for lønnsutgiftene også utover disse 16 dagene for å sikre tettere oppfølging av den
13 sykmeldte arbeidstaker. Hvilken måte dette skal gjøres på, må en utredning gi svar på.
14 Eksempelvis kan arbeidsgiver få ansvaret for 5- eller 10 prosent av lønnsutgiftene. Dette må
15 likevel ikke føre til økte utgifter for arbeidsgiver. Sandmann-utvalget foreslo på starten av
16 2000-tallet å kompensere for dette ved en tilsvarende reduksjon i arbeidsgiveravgiften. Vi
17 foreslår en tilsvarende ordning.

18
19 For de aller fleste mennesker i Norge som kvalifiserer til sykelønn, altså de i arbeid, vil en
20 egenandel ved sykefravær være overkommelig. Det er ~~de~~ menneskene som står utenfor
21 arbeidslivet som i Norge har størst utfordringer. På grunn av gunstige arbeidsvilkår og som et
22 resultat av et ordnet arbeidsliv, er den norske arbeidstakers interesser godt ivaretatt. De fleste i
23 denne gruppen har solid privatøkonomi og forutsetninger til å håndtere denne egenandelen.
24 Det er imidlertid ikke utenkelig at det vil kunne oppstå tilfeller hvor enkelte arbeidstakere
25 ikke vil kunne håndtere denne egenandelen. Høyres Studentforening i Bergen foreslår derfor å
26 nedsette et offentlig utvalg, viss siktemål er å lage en utredning om eventuelle uheldige
27 effekter ved å innføre denne sykelønnsordningen. På denne måten vil vi kunne få kunnskap
28 om hvordan vi kan pulverisere de uheldige effektene.

29 Perspektivmeldingen er klar. Fra 2030 vil statens utgifter vokse raskere enn det statens
30 inntekter vil gjøre. For et konservativt parti er generasjonsperspektivet av avgjørende
31 betydning. Skal velferdsstaten være bærekraftig, slik at også våre barn og deres barn igjen
32 skal kunne nyte godt av de velferdsgoder vi i dag nyter godt av, er det helt avgjørende at vi får
33 redusert statens utgifter. I fjerde kvartal 2016 var det egenmeldte og legemeldte sykefraværet
34 på 6,42 prosent. Regjeringen bevilget i statsbudsjett for 2017 36,6 milliarder kroner til
35 sykepenger til arbeidstakere.

36 Ved å redusere sykelønnsordningen vil man motivere befolkningen til økt arbeidsinnsats. Dette vil
37 styrke arbeidslinjen, og understreke lønnsomheten av å arbeide. I medisinsk forskning
38 opererer man med et estimat på at 90-95 % av befolkningen vil ha en positiv helseeffekt av å
39 arbeide. Dersom vi ikke evner å engasjere de psykisk syke, som OECD-rapporten peker på,
40 fratar vi mennesker i en sårbar posisjon muligheten til å oppnå en positiv helsegevinst. Derfor
41 er en styrking av arbeidslinjen helt nødvendig. Det vil også, i et integreringsperspektiv, være
42 viktig med en stram arbeidslinje for å motivere nye medborgere til å oppsøke arbeidslivet. En
43 samlet og entydig forskning peker på at integreringsprosessen skyter fart dersom man får
44 innvandrere raskest mulig ut i arbeid.

45 46 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 47
48 • Senke den økonomiske kompensasjonen ved sykdom fra 100 prosent av ordinær
49 inntekt til 80 prosent av ordinær inntekt.
- 50 • Innføre en karensdag etter modell fra Sverige.

- Gi arbeidsgiver mer ansvar for den syke arbeidstakers lønn etter 16 dager. De økte utgiftene skal arbeidsgiver få refundert gjennom reduksjoner i arbeidsgiveravgiften. Arbeidsgivere som raskt får ansatte tilbake i arbeid skal få lettelse; Arbeidsgivere som ikke klarer dette skal få noe større kostnader.

7.8 Standardisert sykemelding

Det norske samfunnet er et av få samfunn uten standardiserte sykemeldinger. Et av problemene med dette er at fastlegene har for vid adgang til skjønnsutøvelse. Det har vist seg at fastleger har problemer med å si nei, slik blant andre lege og debattant Jørgen Skavlan har påpekt flere ganger de siste årene. Dette er antatt å være en av grunnen til at sykdomsperioder tenderer til å bli lenger enn ønskelig.

Dessuten opplever mange fastleger et betydelig press fra pasient, et press på lengre sykdomsperioder. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å gjøre denne situasjonen enklere for fastlegene. En standardisering vil tilsi at leger gis normer på hvor lang sykmelding hver diagnose bør gi. Det er beregnet å gi et kutt på over 500 millioner kroner.

Høyres Studenterforening i Bergen vil

- Innføre standardisert sykemelding

7.9 Å stille krav er å bry seg

Selve kjernen i den norske velferdsstaten er at vi skal yte etter evne, og få etter behov. Vår felles arbeidsinnsats er den aller viktigste andelen av nasjonalformuen vår. Gjennom verdiskapning skaper vi verdier vi kan omsette i felles velferd. Arbeid er imidlertid minst like viktig for den enkelte.

Utenforskap er en ond spiral. Har man først havnet utenfor, er det lett å havne i isolasjon, fratas selvtillit og mestringsfølelse, samt det sosiale fellesskapet på arbeidsplassen. Som arbeidsledig kan veien være kort til depresjon og andre ting som svekker din generelle helsetilstand.

I Norge har vi små forskjeller, en verdi Høyres Studenterforening i Bergen støtter. I dagens Norge er ikke forskjellene først og fremst mellom de som er i arbeid. Forskjellene er størst mellom de som er i arbeid og de som står utenfor arbeidslivet.

Å være uten arbeid er ingen enkel situasjon for den enkelte. Foreningen mener derfor det er nødvendig å vise solidaritet med disse menneskene, ved å gi de et felles løft inn i/tilbake i arbeidslivet.

I så måte er aktivitetsplikt en måte for den arbeidsledige til å holde kontakt med omverdenen og arbeidsmarkedet på. Lediggang er roten til alt ondt. Dette ønsker foreningen å ta konsekvensene av, ved å ta større ansvar for de som i dag står utenfor arbeidslivet.

I 2017 ble aktivitetsplikten utvidet fra 29- til 35 år. Kommunene gikk fra å kunne stille vilkår om at sosialhjelpsmottakere under 29 år kan få aktivitetsplikt, til å innføre dette som en hovedregel. Høyres Studenterforening i Bergen ser ingen grunn til at ikke mennesker i alle aldre skal kunne nyte godt av en slik ordning.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Utvide aktivitetsplikten for mottakere av sosialhjelp fra dagens grense på 35 år til fylte 62 år.

7.10 Fjern nettolønnsordningen for sjøfolk

Høyres Studenterforening i Bergen mener som klar hovedregel at kun lønnsomme arbeidsplasser har livets rett.

Nettolønnsordningen for sjøfolk er en statlig finansiert støtte av rederiene. Selskapene får dekket store deler av lønnskostnadene sine fra staten. Støtten utgjorde i 2017 1,9 milliarder kroner for de 11.400 som var omfattet, altså om lag 165.000 kroner per hode. Hensikten med ordningen er å kompensere for at sjøfolk fra Norge og de øvrige EØS-landene er dyrere enn sjøfolk fra andre land.

For det første er dette en ordning vi i fremtidens trangere budsjetter ikke bør prioritere. For det andre er problemet med slike støtteordninger at de gjennom å legge beslag på arbeidskraft, virker som en brems på at andre og mer lønnsomme næringer kan utvikle seg. Denne bremsen virker uheldig inn på den pågående omstillingen av både norsk næringsliv og det norske velferdssystemet. Høyres Studenterforening i Bergen foreslår derfor å fjerne ordningen. Sjømannsyirket bør ikke forskjellsbehandles til fordel for andre næringer. Sjøfolk som innehar etterspurt kompetanse i næringen vil fortsatt være attraktive. For andre sjøfolk vil alternativet være, på lik linje med befolkningen for øvrig, å finne seg et annet arbeid. Uansett utfall vil det ha en samfunnsøkonomisk gevinst, enten ved at de kommer i annet, usubsidiert arbeid i Norge, eller ved at de fortsetter som sjøfolk på ordinære premisser.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Fjerne nettolønnsordningen for sjøfolk.
- Utrede alternative ordninger for å styrke sjøfartsnæringens konkurransekraft.

7.11 Skattefradraget som motvirker svart arbeid

Tjenesteytere som tilbyr rehabilitering, oppussing og tilbyggstjenester arbeider i bransjer som er spesielt utsatt for tilbydere som arbeider svart. Useriøse aktører undergraver systemet, og gir et skjevt konkurranseforhold i bransjene. Dette må vi få en slutt på.

Det antas at den norske stats samlede skatte- og avgiftsunndragelser ved svart arbeid utgjør omtrent 70 milliarder kroner i året. Da Sverige opplevde liknende problemer i henholdsvis 2007 og 2009, innførte svenskene et ROT-fradrag, og et RUT-fradrag. Høyres Studenterforening i Bergen mener tilsvarende ordninger vil bidra til å motvirke svart arbeid, og skape likere konkurransevilkår i nevnte næringer.

ROT-fradraget (renovering, ombygging, tilbygg) gir oppdragsgiver et skattefradrag for håndverkertjenester i hjemmet. I det norske selveierdemokratiet eier mange sin egen bolig, og nordmenn bruker hvert år store deler av sin inntekt på slikt. Bransjen er spesielt utsatt for useriøse aktører, og det er et behov for å sikre de seriøse tilbyderne bedre vilkår. Det skal ikke være slik at useriøse aktører skal kunne konkurrere ut seriøse aktører på pris fordi de ikke betaler skatt.

1 RUT-fradraget (rengjøring, underhold og tvätt (rengjøring)) gir oppdragsgiver et skattefradrag
2 for blant annet rengjøringshjelp, barnepass og hagearbeid. Bransjen har mange av de samme
3 utfordringene som ROT-bransjen.

4
5 Erfaringene fra Sverige samt andre land med liknende ordninger er at tiltaket er et effektivt
6 virkemiddel for å begrense omfanget av svart arbeid. Etter tre år med ROT-fradrag i Sverige
7 var resultatet at for hver krone som ble gitt i skattefradrag, ble inntekten til statskassen 1,38
8 kroner høyere. Dette fordi staten reduserte svinnet ved svart arbeid betydelig.

9
10 Et tilleggsgode for forbruker vil være at fradragene gjør det mer attraktivt å engasjere hjelp til
11 mer eller mindre hverdagslige gjøremål. En rekke familier opplever tid som en mangelvare,
12 og vil dermed billigere kunne engasjere hjelp som får hverdagen til å gå opp. Med et slikt
13 skattefradrag vil slike tjenester være tilgjengelig for en langt større gruppe enn tidligere, ikke
14 kun de familiene med best kjøpekraft.

15
16 Høres Studenterforening i Bergen foreslår å innføre et fradrag for ROT- og RUT-arbeid på
17 maksimalt 50.000 kroner i året. Fradraget skal gis for arbeidskostnader inklusiv
18 merverdiavgift, ikke for material- og reisekostnader. For oppdragstaker vil dermed 50 prosent
19 av arbeidskostnadene falle innenfor fradraget dersom oppdragstaker er et organisert foretak.

20
21 RUT- og ROT-fradrag gjør at oppgaver som ellers enten ikke ville blitt gjort, ville blitt gjort
22 svart eller av familien selv, oftere gjøres gjennom et fungerende markedet. Dette stimulerer til
23 innovasjon og vekst. Dessuten vil de som står utenfor arbeidsmarkedet kunne profittere på
24 dette, ved at de får anledning til å skaffe seg arbeid i en organisert, legitim og velfungerende
25 sektor. I Sverige er det skapt minst 24 000 nye arbeidsplasser som følge av fradragene.

26
27 Selv om et fradrag i utgangspunktet reduserer statens inntekter, er det gode grunner til å anta
28 at det totalt sett vil gi økte inntekter for det offentlige, siden flere kommer i arbeid, flere
29 oppgaver utføres, og det svarte arbeidet reduseres. I Sverige har økningen i skatter fra
30 mennesker i arbeid veiet opp for kostnadene ved ordningene. I Finland, som har hatt en
31 lignende ordning siden 2001, tror man at 60 prosent av det svarte arbeidet har forsvunnet. I
32 tillegg mener Høyres Studenterforening i Bergen at innføringen av ROT- og RUT-fradrag vil
33 endre synet på kjøp av svart arbeid i hjemmet, og gjøre det enda mindre legitimt enn i dag.

34 35 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 36 • Innføre ROT-fradrag.
 - 37 • Innføre RUT-fradrag.
- 38

39 **7.12 Statlig finansiering av avtalefestet pensjon (AFP) må ta slutt**

40 Den første AFP-ordningen (avtalefestet pensjon) ble avtalt mellom LO og Norsk
41 Arbeidsgiverforening (N.A.F.) ved tariffoppgjøret i 1988. Også andre avtaleområder enn LO–
42 NHO, blant annet i stat og kommune, forhandlet seg senere frem lignende avtaler. Selv om
43 AFP-ordningene er avtalebaserte, mottar de betydelige subsidier fra staten.

44
45 Opprinnelig var AFP en førtidspensjonsordning som utbetalte pensjon til eldre arbeidstakere
46 som sluttet å jobbe mellom 62 og 67 år. Siden 2011 har ordningen i privat sektor blitt omgjort
47 til en supplerende tjenestepensjonsordning med utbetaling av ytelser livet ut. Det samme skal
48 skje i offentlig sektor med virkning for ansatte født i 1963 og senere.

Høyres Studenterforening i Bergen legger til grunn Perspektivmeldingens budskap om at handlingsrommet i norsk økonomi i årene fremover blir mindre enn tidligere. Dette betyr at vi er nødt til å arbeide lenger enn det som er tilfellet i dag. Konsekvensen av at vi lever lenger og er ved bedre helse i 60- og 70-årsalderen enn tidligere, må være at det blir mindre lukrativt å gå av med pensjon tidligere.

Høyres Studenterforening i Bergen ser det derfor som helt nødvendig at staten slutter å finansiere AFP-avtaler. Disse avtalene brukes som et virkemiddel for nedbemanning gjennom tidligpensjon, og løfter dermed arbeidstagere ut før tiden. Den gjelder ikke alle, den gir tilfeldige og urimelige utslag for den enkelte og aldersgrensen på 62 år er ikke justert selv om levealderen øker.

Ved tariffoppgjøret i fjor var partene i arbeidslivet langt på vei enige om at ordningen må reformeres, men ballen ble sparket videre til årets oppgjør. Høyres Studenterforening mener at regjeringen i årets oppgjør må slå fast at tiden for statlig finansiering av slike avtaler er forbi.

Høyres Studenterforening vil:

- At staten skal slutte å finansiere AFP-ordninger mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

8 Energi og klima

8.1 Tiltak for å redusere plast i havet

Ifølge World Economic Forum (WEF) dumpes det hvert år åtte millioner tonn plast i havet. Bare i Norge dannes det årlig rundt 8000 tonn mikroplast. De økologiske konsekvensene er katastrofale.

Forskning tyder på at mer enn en million sjøfugler dør som et resultat av marin forurensning. En stor del av plasten ender også opp langs strender der dyr går seg fast og dør i tau, garnrester og plast. Marine dyr dør også ved at de spiser plastbiter og mikroplast.

I verdenshavene finnes det i dag fem enorme søppelberg. Mye tyder på at et sjette er under oppbygging i Barentshavet. Ifølge WEF sin siste rapport, flyter det minst 150 millioner tonn søppel i verdenshavene i dag. Mengden øker daglig.

Kun 15 prosent av søppelet som tilføres havet flyter. Omtrent 15 prosent blir liggende langs strandsonen, mens hele 70 prosent synker til bunn. Det er beregnet at det bare i Nordsjøen er mer enn 600000 tonn plast på havbunnen.

Et annet problem er at marine dyr spiser plast og mikroplast. På denne måten vil miljøgiftene overføres til marine organismer, og ende opp i dyr og mennesker som spiser fisk. Plast inneholder en rekke miljøgifter som PCB, PAH og bisphenol.

Ifølge rapporten "Sources of microplast-pollution to the marine environment", er de største kildene til mikroplast slitasje fra bildekk (ca. 4500 tonn), samt maling og vedlikehold av skip og fritidsbåter (650 tonn). Andre verstinger er mikroplast i kosmetikk (4 tonn ender i sjøen). Plastbitene i tannkrem og kremer havner i sluket på badet og fraktes med avløp videre ut i havet.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Innføre Pigou-avgift på plast i engangsartikler som kaffekopper, is-skjeer, emballasje osv.
- Forby mikroplast i kosmetikk.
- Igangsette tiltak for å redusere mikroplast fra dekk og maling.
- Øke bevilgningene knyttet til forskning, opprydding og kunnskapsformidling.
- Oppfordre regjeringen til å arbeide internasjonalt for å redusere plastforbruk og plastforurensing.
- Forby enkelte engangsartikler av plast.
- Forby engangsgriller.

8.2 Offshore i LoVeSe er viktig for miljøet

Rapportene som er tilgjengelige i dag, tyder på at det er utvinningen av olje som utgjør miljørisikoen i LoVeSe-området, da det er utslipp av olje som gjør skade på yngel og rogn. Gassutslipp representerer derimot ikke den samme miljørisikoen, som tilsier at vi ikke har det samme behovet for utredninger for å finne miljørisikoen for utvinning av gass.

Gass avgir opp til 65% mindre CO₂ enn kull. Allerede i dag eksporteres det norsk gass til andre land, som ellers har kull som alternativ energikilde. Norsk gass har allerede vært betydelig for at andre land skal kunne nå klimamålene. Dette kan vi fortsette med så lenge denne ressursen fortsatt blir utvunnet.

Ved utvinning av olje og gass fra sjø, finner man vanligvis forekomster av begge to i samme område. Gassen ligger øverst da den er lettest, som igjen også skaper trykket som er nødvendig for å pumpe opp oljen. Dette betyr at man derimot ikke kan pumpe opp for mye gass før det ikke blir mulig å pumpe opp olje. Det sees dermed som hensiktsmessig at den nødvendige gassmengden for å evt. pumpe opp olje i fremtiden beholdes under bakken frem til etter at en konsekvensutredning av oljevirkosomhet er gjennomført.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Åpne opp for en restriktiv gassutvinning i LoVeSe-området etter en positiv konsekvensutredning.
- Åpne opp for konsekvensutredning oljevirkosomhet i LoVeSe-området.

8.3 Petroleum + Klima = Sant!

Olje- og gassressursene har i flere tiår gitt Norge enorme inntekter, og vil fortsatt være en viktig kilde til verdiskaping i all overskuelig fremtid. Skal vi sikre en bærekraftig velferdsstat, er dette inntekter vi ikke kan klare oss uten. Høyres Studenterforening i Bergen mener at Norge også i fremtiden skal være en viktig produsent og eksportør av olje og gass. Et fortsatt høyt aktivitetsnivå i petroleumssektoren er viktig for å sikre en bærekraftig velferdsstat og at norsk leverandørindustri kan videreutvikles. Skal vi oppnå dette, er det viktig at oljebransjen gis stabile rammevilkår også i årene som kommer.

Vi bør imidlertid ikke nøye oss med å opprettholde dagens aktivitetsnivå på norsk sokkel. Foreningen mener vi bør føre en industripolitikk som har ytterligere ambisjoner. Norsk petroleumsvirksomhet har langt lavere utslipp i produksjonsfasen enn alle andre aktører. Samtidig er verdens energibehov økende. Dette gjør norsk olje og gass til viktige energikilder

1 på veien mot nullutslippssamfunnet. Derfor er det viktig at Norge produserer mest mulig av
2 den olje og gass som konsumeres i verden. Dette innebærer å være offensive i tildelingen av
3 nye letekonjesjoner. Eksempelvis må vi fortsette å tildele konsesjoner i Barentshavet.
4 Konsesjonspolitikken må være faktabasert, og basere seg på konsekvensanalyser, og ta
5 miljøfaglige råd til etterretning. Målsettingen må være å utnytte alle de områder hvor det
6 befinner seg olje så lenge det er lønnsomt, der det ikke skader miljøet u hensiktsmessig mye.
7 Hvor lønnsom produksjonen er skal styres av markedet, ikke av norske politikere. For Høyres
8 Studenterforening i Bergen er det uaktuelt å gå inn for en politisk avvikling av oljenæringen
9 før markedet utvikler seg slik at produksjonen ikke lenger er lønnsom.

10
11 Norge bør ta internasjonalt ansvar, og opprettholde forskning og investering i karbonfangst og
12 lagring (CCS). På denne måten sørger vi for å utvikle en teknologi vi kan tjene store penger
13 på, samtidig som det kan bidra til å redusere klimaskadelige utslipp betydelig. Vi mener
14 derfor utvikling av CCS-teknologi bør være et satsningsområde i norsk klima- og
15 industripolitikk.

16
17 Samtidig må vi ta inn over oss at oljeinntektene på lang sikt vil være mindre viktig for norsk
18 verdiskapning. Kompetansen må derfor få tid, vilkår og muligheten til å brede ut
19 energiproduksjonen. Equinors satsning på hav-vind er et eksempel foreningen ønsker å se mer
20 av i årene som kommer.

21
22 Industrien preges av en beundringsverdig innovasjon og teknisk kompetanse vi som samfunn
23 kan dra stor nytte av. Selskapene må oppfordres og stimuleres til å søke nye markeder. Dette
24 bør fra statens side hovedsakelig gjøres gjennom målrettede insentiver og forskning.

25
26 Høyres Studenterforening i Bergen mener at staten bør etterstrebe en mest mulig
27 næringsnøytral industripolitikk. Det er ikke politikere som vedtar nye arbeidsplasser. Det er
28 det arbeidsomme og dyktige menn og kvinner i næringslivet som gjør.
29 Selv om næringsnøytralitet er hovedregelen, betyr imidlertid ikke dette at det ikke må
30 etableres unntak der det er samfunnstjenlig. Leterefusjonsordningen er en ordning som sikrer
31 selskaper gunstige vilkår dersom de ønsker å lete etter olje på norsk sektor. I praksis fungerer
32 dette slik at staten tar noe av risikoen i letefasen. Finner ikke selskapene olje, tar den norske
33 stat noe av tapet. Finner imidlertid selskapene olje, må de betale ekstraordinære høye skatter.

34
35 Dette har ført til et mangfold av aktører på norsk sokkel. Det har ført til at ikke bare de store
36 selskapene har mulighet til å risikere leting etter olje, hvilket har ført til økt innovasjon og god
37 konkurranse. Høyres Studenterforening mener derfor at leterefusjonsordningen må
38 opprettholdes.

39 40 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 41
- 42 • Legge til rette for økt leteaktivitet på norsk sokkel.
- 43 • Legge til rette for en offensiv, ambisiøs og faktabasert konsesjonspolitik, hvor
- 44 målsettingen må være oljeproduksjon i alle aktuelle områder hvor det ikke rammer
- 45 klimaet u hensiktsmessig mye.
- 46 • Fortsette med konsesjonsrunder i Barentshavet.
- 47 • Sørge for at oljebransjen gis stabile rammevilkår også i årene som kommer.
- 48 • Opprettholde dagens leterefusjonsordning.
- 49 • Motsette seg enhver form for politisk avvikling av oljenæringen så lenge næringen er
- 50 lønnsom. Dette er det markedet som skal styre, ikke norske politikere.

- Legge til rette for økt satsning på CCS-teknologi.
- Som hovedregel etterstrebe mest mulig næringsnøytralitet, men unntaksvis akseptere unntak fra hovedregelen der det er samfunns- og formålstjenlig.
- Oppfordre og stimulere petroleumsnæringen, hovedsakelig gjennom satsning på forskning og målrettede insentiver, til å brede ut energiproduksjonen til også å omfatte produksjon av fornybar energi.

8.4 Legge til rette for mer fornybar energi i Norge

Vi lever i en verden der det er stor vilje til å snakke om å gjennomføre det grønne skiftet, men lite vilje til å ta de nødvendige tiltakene. Vi snakker ofte om 2-gradersmålet når vi diskuterer klima. Hvis vi fortsetter med dagens utslipp av CO₂ vil vi ikke bare få 2, men 5 grader økning innen 2100. Dette vil ha katastrofale følger for hele verden.

Det å flytte store deler av energiproduksjonen i verden over til fornybar energi innen 2050 vil hjelpe oss kraftig med å holde oss under 2-gradersmålet. Selv om vi i Norge ikke er så mange innbyggere, er det viktig at vi viser ved eksempel og legger til rette for at vi skal kunne bruke mer fornybar energi, ikke bare i Norge, men også i andre deler av Europa. Norge får mesteparten av sin energi i form av vannkraft. Dette betyr ikke at Norge ikke kan utvinne flere fornybare energikilder, som vi også kan selge videre ut i de internasjonale markedene.

De største fornybare energikildene er vind- og solenergi. Dette er de eneste fornybare energikildene som har potensial til å gi verden nok energi. Vi i Norge har utmerkede forhold for utvinning av både vind- og solenergi.

Solcellepaneler har en større virkningsgrad i lave temperaturer, og for utvinning av denne ressursen er det tilnærmet like stort potensiale på Finnmarksvidda (1700 kWh/m² per år) som rundt Middelhavet (2250 kWh/m² per år). Dette er noe som kan hjelpe betraktelig med å nå klimamålene. Bruk av solenergi er i stadig vekst i Norge, og det er ønskelig at den har eksponentiell vekst i fremtiden.

Vindmøller er også noe vi kan bruke og utvinne mye energi fra i Norge. Mye vind langs kysten og mange høye fjell gir ideelle forhold for å hente ut vindkraft. Dette gjør at det er hensiktsmessig ~~og~~ å hente ut den potensielle energien i vinden.

Enova SF og Innovasjon Norge er noen av de viktigste aktørene når det kommer til økonomisk hjelp til utvinning av fornybar energi. Utvinningen av spesielt vindkraft er dyrt, særlig når det gjelder oppføring av anlegg. Disse anleggene er lønnsom først etter 5-7 år, og prosjektene er derfor avhengig av å få støtte til oppstart. Investeringene skaper i tillegg mange nye arbeidsplasser.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- At det i større grad tilrettelegges for utvinning av fornybar energi ved å øremerke større tilskudd til utbygging av vind og solenergi fra Innovasjon Norge og Enova SF.

8.5 Norges industrieventyr er fremtidens miljøeventyr

Siden den industrielle revolusjonen, har vannkraft vært en viktig ressurs for Norge. Ikoniske bærebjelker i norsk industri som Hydro, samt utallige lokalsamfunn, hadde aldri eksistert

dersom det ikke var for den energien vi utvant fra norske vannkraftverk. Vannkraft har vært sentral i Norges industrieventyr, og kan i fremtiden være like sentral i Norges bidrag for å nå klimamålene.

Flere av løsningene til klimautfordringene innebærer endringer. Et vannkraftanlegg fører til at fosser blir synlige over kortere tidsperioder enn om de ikke blir utbygget. En slik begrensning vil likevel ikke gå ut over den voksende turismen i Norge, da fosser som allerede brukes for å utvinne vannkraft i dag blir åpnet for turistsesongen, som for eksempel Mardalsfossen.

Norge har et stort og ubenyttet potensiale til å utvinne helt ren energi. Dette er energi som kunne blitt eksportert til andre land med dårligere forutsetninger for å få til det samme. Det er viktigere at barnebarna våre har et stabilt klima slik at de i det hele tatt kan gå fjelltur, enn at vi skal ha en finere utsikt når vi selv går på fjelltur utenfor turistsesongen.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Legge til rette for å restaurere dagens vannverk
- Legge til rette for å bygge ut flere nye vannkraftverk i Norge

8.6 Vindmøller er flott, men desentralisering av makt er viktigere

Det er en ingen stor nyhet at fornybar energi er en forutsetning for å løse klimaproblemene. I Norge er det allerede 51 ferdigutbygde vindkraftverk (610 vindmøller, 2018), og 12 vindkraftverk er under bygging. Vindkraftproduksjon blir en stadig mer konkurransedyktig energikilde, med både lavere kostnader og økende CO₂-priser. Vindmøller er flott det, men hva om det lokale samfunnet ikke ønsker å få en rundt 90 meter høy monstrositet i sin flotte natur?

I dag behandles alle beslutninger om vindkraftverkutbygging av Norges vassdrag- og energidirektorat, underlagt Olje- og energidepartementet. Etter krevd konsesjon fra myndigheter går saken gjennom en omfattende prosess av NVE. Her skal avdeling for konsesjon, på Majorstuen, behandle og overveie om Stad kommune, i Vestland Fylke, skal tvinges til å få bygget et vindkraftverk i sin egen kommune. Dette er svært uheldig. Kommunene vet selv best hvor skoen trykker, ikke beslutningstakerne i NVE med Vigelandsparken som nærmeste natur.

Høyre jobber stadig for en mindre stat, men samtidig overkjører små kommuner langs norskekysten, fra kontorene i Oslo. For å få flest mennesker med på det grønne skiftet, og ikke bare skremme bort distrikts-Norge til Senterpartiet og deres klimafiendtlige politikk, så bør vi heller spille på lag med de små kommunene over hele vårt langstrakte land. De aktuelle kommunene bør derfor bli bevilget enda større makt i beslutningsprosessen av vindkraftutbyggingen.

For å løse denne floken med klimaløsninger versus statlig overkjøring, så bør satsingen på havvind økes betraktelig, slik at også vind til havs blir like konkurransedyktig som til lands. Norges samlede kraftproduksjon på et normalår er på rundt 141 TWh, denne produksjonen vil minske ettersom at det blir mindre olje, derfor bør vi ha som mål å bygge ut 35 TWh til havs innen utgangen av 2035.

Høyres studenterforening i Bergen vil:

- Gi de aktuelle kommunene mer makt i beslutningsprosessen av vindkraftutbyggingen
- Øke satsingen på havvind for å gjøre det betraktelig mer konkurransedyktig

9 Religion, kultur og urfolk

9.1 Sametinget

Sametinget medfører store og unødvendige administrative kostnader som kan reduseres, og likevel sikre samenes interesser. I tråd med effektiviseringsarbeidet regjeringen gjennomfører, bør derfor støtten til Sametinget reduseres. Oppgaver som mer naturlig kan legges til kommunestyrer og fylkesting bør overføres for å bidra til dette.

- Redusere støtten til Sametinget

9.2 Et folk som ikke kjenner sin historie, vil gjenta dens feilgrep

Utgangspunktet til den konservative tenkning er at vi skal respektere vår kultur, vår historie og de valgene våre forfedre har tatt. Den som ikke har noen røtter kjenner ikke sitt opphav, og har få holdepunkter i tilværelsen. Derfor er Høyres Studenterforening i Bergen skeptiske til et helt livssynsnøytralt samfunn. Vi preges alle av vår historie. Dette er ikke noe vi velger. Derfor anser foreningen det som et gode at nye samfunnsborgere får grunnleggende innsikt og opplæring i vår kulturhistorie.

At enkelte velger bort tro, er helt greit. Dette er en del av den individuelle frihet, og skal respekteres på lik linje med det å velge å tro. Det er ingen motsetning mellom dette og ønsket om et samfunn som ikke er livssynsnøytralt. Dette handler i større grad om å gi borgerne en allmenn dannelse, og innføring i vår kulturhistorie.

Derfor er foreningen like opptatt av å gi nye borgere en grunnleggende innsikt i vår humanistiske kulturarv. Det er vanskelig å se denne arven uten å ta utgangspunkt i vår kristne kulturarv. Formuleringen «vår felles kristne og humanetiske kulturarv» anses derfor som en dekkende beskrivelse.

Av disse grunner ønsker derfor foreningen å beholde Ken i KRLE-faget i skolen. Det er bra at norske elever gis innsikt i andre religioner og livssyn enn kristendommen og humanismen. Det er imidlertid viktig at faget bidrar til best mulig forståelse for egen kultur og historie. Derfor bør kristendommen og humanismen utgjøre den største delen av pensum.

Uten felles rammer, felles innsikt i vårt samfunns grunnsteiner, tradisjoner og sedvaner, forsvinner også våre felles referanserammer. En felles kulturell referanseramme bringer oss nærmere hverandre, forebygger polarisering, og øker tilliten og forståelsen mellom folk. Dette anser Høyres Studenterforening i Bergen som en kjerneverdi, og noe det er verdt å bevare. Foreningen ønsker derfor å opprettholde bekjennelsesparagrafen i kirkeloven. Barn skal gjennom oppveksten eksponeres for motstridene livssyn, og skal ikke tvinges til å tro. Dagens ordning gir dog nye borgere tilhørighet til en viktig kulturbærende institusjon. Dette styrker også kirkens posisjon i det norske samfunnet, og bidrar til å gjøre den relevant for også ikke-troende.

Foreningen synes det er et gode at vi i Norge har en folkekirke som er til for de mange, ikke bare de få sterkt troene. Kirken skal være et allemannseie. Et eierskap til kirken skal ikke

1 betinges av personlig tro, men av kulturell tilhørighet. Ved å stryke bekjennelsesparagrafen
2 svekker man vanlige menneskers forhold til en viktig kulturbærer, og avviker i realiteten
3 folkekirken. Dette anser foreningen som en uheldig utvikling.

4
5 Det følger av Grunnloven § 16 at den norske kirke er Norges folkekirke, og at kirken skal
6 understøttes av staten. Kirken har en dyp historisk og kulturell forankring i det norske
7 samfunn. Viktige høytider og begivenheter i folks liv er knyttet til kirken. Begivenheter som
8 bryllup og begravelse er ofte ikke betinget av folks personlige tro, men av den sterke
9 forankring kirkens ritualer har i vår kultur. At barn av et medlem av den norske kirke
10 automatisk meldes inn i vår grunnlovfestede folkekirke, bidrar til å bevare kirken som
11 institusjon i Norge, og bidrar til det enkelte barnets kulturelle dannelse.

12
13 Et folk som ikke kjenner sin historie, vil gjenta dens feilgrep. Derfor mener Høyres
14 Studenterforening i Bergen det er svært viktig å gi en grunnleggende innsikt i samfunnets
15 kultur-, moral-, og idehistorie.

16 17 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 18
- 19 • Ha full religions- og trosfrihet i Norge.
- 20 • Opprettholde kirken som folkekirke og kulturbærer i det norske samfunnet.
- 21 • Beholde bekjennelsesparagrafen i kirkeloven.
- 22 • Opprettholde KRLE-faget i sin nåværende form, der vår kristne og humanistiske
- 23 kulturarv utgjør hovedtyngden i faget.
- 24

25 **9.3 Kunstnere må leve mer av sin egen lomme**

26 I dag er kunstnere ofte avhengig av offentlige subsidier, og dette gjelder resten av livet. En
27 rapport viser at billedkunstnere har nesten 50 prosent av sine inntekter fra andre ting enn
28 kunsten de selger. Dette er et stort problem. Det bør ikke være sånn at hvis man velger å ta en
29 kunstutdanning, så skal dette sørge for en rett til at samfunnet skal betale for at en skal jobbe
30 fulltid som kunstner. Kunst er viktig, men det bør ikke være skattebetalernes sin oppgave å
31 betale for at alle skal kunne leve av det. Det er på tide at kunstnere begynner å leve mer av sin
32 egen lomme, og ikke er avhengige av skattebetalernes penger.

33 34 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 35 • Redusere subsidiene til kunstnere.
- 36

37 **10 Landbruk**

38 39 **10.1 Et norsk landbruk for fremtiden**

40 Gjennom flere hundre år har norske bønder stått på for å drive jorden og produsere mat der
41 ingen trodde det var mulig å bo. I senere tid har jordbruket utviklet seg enormt. Den norske
42 bonden har helt andre arbeidsoppgaver i dag enn for hundre år siden. Norsk landbruk går
43 gjennom en storstilt effektivisering, som er bra både for næringen i distriktene og for norsk
44 matsikkerhet. Dette hadde ikke vært mulig uten en statlig støtte og innblanding. Subsidiene
45 som gis til norsk bønder både indirekte og direkte er en billig måte å forsikre seg mot en
46 eventuell internasjonal sultkatastrofe. I tillegg er Norge et lite land med begrensede ressurser,

1 en viss grad organisering er god bruk av knappe ressurser. I dag er det fritt frem for å kunne
2 konkurrere mot de forskjellige samvirkene. At flesteparten av norske bønder fortsetter å
3 organisere seg på den måten forteller kanskje noe om at løsningen fungerer godt i Norge.

4
5 Høyres Studenterforening i Bergen står på lag med den norske bonden, men erkjenner at
6 importvern ikke er fremtidens løsning. Allikevel er alt av europeisk landbruk sterkt subsidiert,
7 og at norsk matproduksjon ikke skal kunne stille sterkt mot europeiske konkurrenter er dårlig
8 næringspolitikk. Prissettingen av landbruksvarer gjennom jordbruksavtalen gjør det mulig å
9 dyrke opp jord som ellers ikke ville være økonomisk lønnsom å dyrke. Å la markedet
10 kontrollere prisen vil si at norske kornbønder må konkurrere mot land der det både er enklere
11 og bedre forhold for produksjon. I realiteten vil man fjerne den lille kornproduksjonen som er
12 igjen i Trøndelag og på Østlandet. Det er kun 3% matjord i Norge, og denne må dyrkes for å
13 gi den norske forbrukeren den gode matkvaliteten norsk mat gir og å ta vare på
14 kulturlandskapet til våre neste generasjoner.

15 16 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 17
- 18 • Gjennomgå subsidieordningene i Norsk landbruk
- 19 • Tilrettelegge for mer effektivt landbruk
- 20 • Gjennomgå regelverket for importvern og tollregulering med sikte på et mer
- 21 effektivisert landbruk
- 22

23 **10.2 Matjorden må bevares**

24 Norge, som en rik stat, har et moralsk ansvar for å bidra til en mer rettferdig og bærekraftig
25 verden. Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen at Norge må sikre egen
26 matproduksjon. På tross av at vi lever i en moderne og sivilisert verden bryter det fortsatt ut
27 umenneskelige sultkatastrofer. I 2017 slo FNs nødhjelp fast at mer enn 20 millioner
28 mennesker i fire land risikerte å sulte i hjel. Situasjonen i Jemen, Sør-Sudan, Somalia og
29 nordøst i Nigeria ble av FN beskrevet som den største humanitære katastrofe siden 1945. Det
30 er en rekke grunner til at fattigdom og sult forekommer, og det krever innsats på svært mange
31 områder. Et av disse områdene er vårt felles ansvar for å verne arealer egnet for
32 matproduksjon.

33
34 Nesten to milliarder av jordas befolkning opplever i perioder manglende matsikkerhet. Tall
35 fra FN slår fast at nærmere 800 millioner mennesker er rammet av sult. Derfor er vern av
36 matjord i aller høyeste grad også et moralsk spørsmål. Verdens befolkning vokser dessuten
37 svært raskt, hvilket understreker viktigheten av å sikre økt matproduksjon.

38
39 Det synes alltid å være enkelte som i disse debattene mener at man kan importere det man
40 måtte behøve av mat. Det vil være langt billigere, argumenteres det ofte med. Dette vil etter
41 foreningens skjønn være svært uklokt.

42 For det første finnes det en rekke historiske eksempler på at uroligheter, krig og konflikt kan
43 umuliggjøre vareflytting. For det andre endrer klimaet seg, hvilket påvirker forutsetningene
44 for matproduksjon. Skulle en matproduserende stat få utfordringer med egen matsikkerhet, vil
45 det raskt innføres et eksport-forbud. Dersom verden for øvrig har basert seg på import fra
46 denne staten, vil verden for øvrig ha et stort problem.

47
48 Skulle vi føre en slik matpolitikk og det oppstod matsikkerhet-relaterte utfordringer også i vår
49 del av verden, ville matprisene skyte til himmels. Dette ville medføre at vi, som et kjøpesterkt
50 land, kunne fortrenge mindre velstående land på verdensmarkedet. Dette ville være moralsk

1 forkastelig. Dette eksemplifiserer hvorfor den eneste rasjonelle løsning er å beskytte egne
2 produktive arealer. Ved å sikre egen matproduksjon bedrer vi vår egen sikkerhetspolitikk.

3
4 Vår generasjon er stilt ovenfor en rekke klima-relaterte utfordringer, og det er bred politisk
5 enighet om at det er behov for å gjennomføre betydelige utslippskutt i årene som kommer. På
6 verdensbasis fører den samlede kjøttproduksjonen til betydelige utslipp. Følgelig vil vi
7 antakelig på lengre sikt måtte innstille oss på at vi må spise mindre kjøtt.
8 Den norske produksjonen av storfekjøtt bidrar til cirka 35 prosent av utslippene fra
9 landbruket. Norsk kjøttproduksjon har et langt mildere klimaavtrykk sammenlignet med andre
10 lands produksjon. Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen at Norge må fortsette å
11 produsere kjøtt, og at norsk kjøttproduksjon må sikres gode vilkår.
12 Dette kan imidlertid ikke gå på bekostning av produksjon av korn. En betydelig del av den
13 spesialiserte kjøttproduksjonen foregår på jord egnet for kornproduksjon. Derfor ønsker
14 Høyres Studenterforening i Bergen at staten skal stimulere til mer utmarksbeite, slik at en
15 større del av innmarksbeite kan brytes opp og benyttes til kornproduksjon. Dette vil sikre økt
16 matproduksjon.

17
18 I perioden 2004 til 2015 ble det bygget ned 8000 dekar i gjennomsnitt per år. Stortingets
19 jordvernstrategi tar sikte på at omdisponering av jordbruksareal skal være nede i 4000 dekar i
20 året innen 2020. Det er noe usikkerhet knyttet til disse beregningene, men det kan ikke være
21 særlig tvil om at vi i tiden som kommer må prioritere jordvern langt strengere enn det tilfellet
22 er i dag. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker at Stortinget må sette seg mer ambisiøse
23 mål for jordvern når den nye strategien skal behandles i Stortinget, og bedre enn i dag sikre
24 etterlevelse av strategien.

25
26 Samfunnets vilje til å beskytte matjorden har ikke vært sterk nok. Det kan være grunn til å
27 minne om at de løsninger som tar sikte på å ivareta den enkelte kommunes interesser, ikke
28 alltid er de beste løsninger for samfunnet som helhet. Det enkelte kommunestyret vil selvsagt
29 sette kommunens interesser først. Etter foreningens skjønn er det derfor åpenbart at staten må
30 påta seg mer ansvar for å hindre nedbygging av matjord. På denne måten vil man bedre kunne
31 håndheve restriksjoner for nedbygging.

32 33 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 34
- 35 • At Norge skal etterstrebe å være selvforsynt med mat, og opprettholde, videreutvikle
- 36 og forbedre det norske landbruket.
- 37 • Opprettholde norsk kjøttproduksjon, men sørge for at den spesialiserte
- 38 kjøttproduksjonen ikke i for stor grad går ut over mulighetene for kornproduksjon.
- 39 • Frigjøre areal til oppbrytning av matjord, for å sikre kornproduksjon på dagens
- 40 innmarksbeiter, ved å stimulere til økt bruk av utmarksbeite.
- 41 • At Stortinget skal sette seg mer ambisiøse mål for jordvern, og sikre bedre etterlevelse
- 42 av strategien enn tilfellet har vært de siste årene.
- 43 • Overføre mer makt til staten fra kommunene hva angår innsigelsesrett til nedbygging
- 44 av matjord for å sikre et forsvarlig jordvern.
- 45

46 **10.3 En forsvarlig rovdyrforvaltning**

47 I Norge er rovdyrpolitiske spørsmål en kilde til konflikt. Frontene er steile, og spørsmålet
48 vekker sterke følelser på begge sider. Det bør være en politisk målsetting å få ned
49 konfliktnivået. Da er forutsigbarhet viktig. Gjennom en forutsigbar rovdyrpolitikk, sikres
50 forvaltningen klare rammer til å ta ut rovdyr som forårsaker skade, samt ivareta de som ikke

1 gjør det. De av oss som bor i distriktene lever tett på rovdyprene. De eventuelle problemene
2 enkelte rovdyp forårsaker går ut over mennesker bosatt i distrikts-Norge, ikke i byene. Det er
3 bred politisk enighet om å opprettholde en desentralisert boligstruktur i Norge, og derfor er
4 det viktig at de som bor tett på rovdyprene blir hørt i rovdypdebatten.

5
6 Høyres Studenterforening i Bergen mener derfor det er av avgjørende betydning å sikre at
7 rovdyp som forårsaker skade på hus- eller beitedyp blir tatt ut raskt og effektivt, i tråd med
8 dagens naturmangfoldslov. Dette er et ledd i å følge opp Stortingets rovdypforlik. Dagens
9 naturmangfoldslov åpner imidlertid ikke for å ta ut nærgående rovdyp som forårsaker frykt og
10 problemer for de av oss som bor tett på disse. Dagens lovgivning krever at det må ha
11 forårsaket skade på hus- eller beitedyp for å kunne bli tatt ut.

12
13 Høyres Studenterforening i Bergen mener det ville være konfliktdempende å sikre at også ~~de~~
14 rovdypene som blir for nærgående, folkevante, og truende kan tas ut før det kan dokumenteres
15 skadepotensiale på hus- eller beitedyp. Det er viktig at de som lever tett på rovdyp blir hørt.
16 Det er disse menneskene politikken rammer. Samtidig er det viktig å sikre at Norge følger opp
17 sine folkerettslige forpliktelser. Norge har ratifisert Bern-konvensjonen, og derfor er det viktig
18 at rammeverket i Bern-konvensjonen setter rammene for norsk rovdypforvaltning.

19
20 Noe av grunnen til at det i Sverige har vært enklere å drive lisensjakt på rovdyp som
21 forårsaker problemer enn i Norge, er at svenskene har innført EUs habitatsdirektiv. Direktivet
22 åpner for at «økonomiske og sosiale hensyn» også skal vektlegges når et land skal vurdere
23 jakt på rovdyp - ikke bare hvorvidt rovdyp skader sau eller hund. Svensk Høyesterett har slått
24 fast at habitatsdirektivet er en presisering av Bern-konvensjonen, og lagt dette til grunn for sin
25 tolkning av konvensjonen. Svensk Høyesterett konkluderte med at det var fullt mulig å
26 vektlegge hensynet til lokalbefolkningen i større grad enn det vi gjør i Norge.

27
28 Sverige har de samme folkerettslige forpliktelsene som det Norge har. Derfor mener Høyres
29 Studenterforening i Bergen at habitatsdirektivet må inntas som en del av EØS-avtalen, i den
30 hensikt å oppnå en rettstilstand tilsvarende den de har i Sverige. For å sikre levedyktige
31 distrikter, senke konfliktnivået rundt rovdyppolitiske spørsmål, og en forsvarlig
32 rovdyppolitikk, er det derfor viktig at naturmangfoldsloven endres, og utformes i samsvar med
33 den fortolkning svensk Høyesterett har gjort av Bern-konvensjonen. Dette vil ikke være til
34 hinder for at det fortsatt skal være levedyktige norske bestander av ulv, gaupe, bjørn, og andre
35 rovdyp i den norske faunaen.

36 37 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 38
- 39 • Føre en forsvarlig og ansvarlig rovdyppolitikk, hvor de som bor i distriktene blir
- 40 ivarettatt, samtidig som det sikres levedyktige bestander av rovdyp i norsk fauna.
- 41 • At EUs habitatdirektiv inntas som en del av EØS-avtalen, og med det gjøres til norsk
- 42 rett. Dette vil åpne for en endring i naturmangfoldsloven slik at "sosiale og
- 43 økonomiske" hensyn kan vektlegges når forvaltningen skal fatte avgjørelser om uttak
- 44 av problematiske rovdyp.
- 45 • At Norge skal følge opp sine folkerettslige forpliktelser, også i rovdyppolitikken.
- 46

47 **10.4 Tillate pelsdyrnæringen**

48 I Jeløy-erklæringen slår regjeringen fast at pelsdyrnæringen skal avvikles. Dette er i strid med
49 Høyres politikk på området, og mange lokallag har vært svært kritiske til dette.

De to største problemene med forslaget er at det vil føre til lavere økonomisk vekst, og dårligere dyrevelferd i verdens pelsdyrnæring. Regjeringen velger å tre til side fremfor å ha en hånd på rattet. Dette er ingen god tilnærming.

Regjeringen trekker i erklæringen frem målsettingen om å styrke vekstevnen i fastlandsøkonomien. Derfor er avviklingen av pelsdyrnæringen en dårlig ide. Pelsdyroppdretterne er vanlige folk som har investert tid, krefter og penger i sin virksomhet., kun for å oppleve at deres initiativ har vært forgjeves. Regjeringen kan ikke snu kappen etter vinden, disse menneskene trenger stabile rammevilkår.

Det er viktig å sikre verdiskapning i distriktene. Økt verdiskapning skaper flere arbeidsplasser. Dette gjør at statens inntekter øker, som betyr at fellesskapet får mer penger å bruke på flere sykehjemsplasser, bedre skoler og flere psykologer i kommunene. Verdiskapningen må styrkes, ikke svekkes.

Det er ingen som ønsker å se dyr lide. Aller minst de som arbeider i næringen selv. En sivilisert stat skal ikke akseptere uetiske standarder. De som ikke forholder seg til standardene, fortjener ikke tilliten til å drive med dyr. Vi burde redusere dyrenes stress ved å ha færre dyr per bur, samt sørge for at burene blir større. Dette får vi nå ikke muligheten til.

Det hersker uenighet om hvorvidt andre stater har dårligere dyrevelferd enn Norge. Kina trekkes ofte frem som en stat der forholdene er dårligere. Om de norske forholdene er bedre eller dårligere de kinesiske er underordnet. Det er ingen tvil om at Norge kan skape bedre forhold for pelsdyrene enn Kina kan.

Gjennom å ilegge næringen strenge krav til dyrevelferd kan Norge gå foran for å skape en etisk gullstandard. Et eksempel til etterfølgelse. Vi kunne være med å utvikle næringen slik at verdens pelsdyr ville få færre plager og bedre liv. Denne rollen har regjeringen valgt bort.

Ingen er tjent med regjeringens helomvending i pelsdyrsaken. Aller minst dyrene, men heller ikke distriktene. Derfor mener Høyres Studenterforening i Bergen at vi skal stanse den planlagte nedleggingen av pelsdyrnæringen, og gjeninnføre en pelsdyrnæring med svært strenge krav til dyrevelferd.

Høyres Studenterforening i Bergen vil:

- Stanse avviklingen av pelsdyrnæringen, og igjen tillate pelsproduksjon i Norge. Pelsdyrnæringen skal ilegges svært strenge krav til dyrevelferd.

10.5 Foredling av skog gir penger i kassa og lavere utslipp

Tømmerprisene er gode, og hogsten svært høy. Dette er gode nyheter for alle som ønsker verdiskapning i distriktene. Skogbruk er også en viktig del av det grønne skiftet.

Skogen rommer store verdier vi som samfunn kan foredle, blant annet i form av foredling av tømmer. Vi må sørge for at disse verdiene kan hentes ut, og lede til arbeidsplasser og verdiskapning. Da er ikke vern løsningen. Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å legge til rette for økt aktivitet i norske skoger.

1 Etter gjeldende regelverk er skogeiere pålagt å plante til arealer de har hogd. Likevel hogges
2 det uforsvarlig mye skog som ikke blir plantet til igjen. Dette fører til at kulturlandskapet gror
3 igjen. Dette fører også til at trær, som binder mye CO₂, blir erstattet med krattvis etablering
4 av or og annet, som ikke bidrar til å fange opp de klimaskadelige gassene i like store grad.
5 Dette er svært uheldig.

7 Høyres Studenterforening i Bergen ønsker å få bukt med denne utviklingen, og ønsker derfor
8 å styrke skogeieres plikt til planting etter hogst. For å sikre overholdelse, ønsker foreningen
9 også å styrke arbeidet med å håndheve dette påbudet.

11 Staten har også hatt pågående prosjekter med sikte på å legge til rette for økt skogplanting.
12 Dette av hensyn til klimaet. Foreningen ønsker å videreføre dette prosjektet, og videre styrke
13 det økonomisk. Ordningen var et forsøk, og ligger nå til evaluering. I kappløpet for å nå to-
14 gradersmålet har vi ikke tid til å evaluere alle sider ved prosjektet. Foredling av tømmer og
15 planting av skog sikrer langsiktige verdier vi som samfunn kan foredle i generasjoner
16 fremover, og må derfor prioriteres.

18 Av samme grunner ønsker derfor Høyres Studenterforening i Bergen innføringen av et tydelig
19 prinsipp: Bruk foran vern. Unntaksvis kan det være fornuftig å verne skogarealer,
20 eksempelvis for spesielle skogtyper som urskog, spesielt artsrike arealer osv, men den klare
21 hovedregel skal alltid være bruk.

23 Foreningen ønsker også at det skal legges til rette for skogbruk i alle deler av landet. Derfor
24 motsetter foreningen seg forslagene om å forby den mest lønnsomme og klimafornuftige
25 grana, Sitkagrana, på kysten. Artsbanken har slått fast at grana har en «sentral plass i
26 kystskogbruket», og ifølge Miljødirektoratet har den «små til moderate effekter» på naturen.

28 **Høyres Studenterforening i Bergen vil:**

- 30 • Legge til rette for økt aktivitet i norske skoger, med sikte på å videreutvikle skogen
31 som en arena for verdiskapning.
- 32 • Videreføre og styrke det statlige prosjektet med planting av skog.
- 33 • Ytterligere understreke skogeieres plikt til planting av skog.
- 34 • Håndheve påbudet med planting av skog etter hogst, og innføre strengere
35 sanksjoner mot de som ikke overholder påbudet.
- 36 • Ha som klar hovedregel at skogen skal brukes, ikke vernes, med unntaksvise unntak
37 hvor særlig miljøhensyn gjør seg spesielt sterkt gjeldende.
- 38 • Legge til rette for skogbruk i hele landet.
- 39 • Tillate innføringen av siktgrana langs kysten.